

XUNTA DE GALICIA
**CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE
E ORDENACIÓN DO TERRITORIO**

PLAN DE EMERXENCIA MUNICIPAL (PEMU) DO CONCELLO DE AVIÓN

*Proxecto cofinaciado nun 80% polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional
no marco do programa operativo Feder Galicia 2014-2020*

OT 5. “Frear o cambio climático”

**FONDO EUROPEO DE DESENVOLVEMENTO
REXIONAL**

“Unha maneira de facer Europa

UNIÓN EUROPEA

ÍNDICE

DECLARACIÓN DE INTENCIONES

1. DEFINICIÓN, OBXECTIVOS E MARCO LEGAL

1.1. INTRODUCCIÓN

1.2. DEFINICIÓN

1.3. OBXECTIVOS

1.4. ANTECEDENTES E MARCO LEGAL

ANTECEDENTES

DATOS HISTÓRICOS

MARCO LEGAL

1.5. GLOSARIO DE TERMOS

2. ÁMBITO XEOGRÁFICO E IDENTIFICACIÓN DE RISCOS NO CONCELLO DE AVIÓN

2.1. ÁMBITO XEOGRÁFICO

RESEÑA HISTÓRICA

2.1.1. SITUACIÓN

2.1.2. INFRAESTRUCTURAS DE COMUNICACIÓNS

2.1.3. COMARCA DO RIBEIRO

2.1.4. RELEVO DE AVIÓN

AS SERRAS

HIDROXEOLOXIA

UNIDADES HIDROXEOLÓXICAS

2.1.5. LITOLOXÍA

XEOTECNIA

ROCHAS

2.1.6. CLIMATOLOXÍA

TEMPERATURA

PRECIPITACIÓNS

VENTOS

ÍNDICES CLIMÁTICOS

2.1.7. SOLOS

SOLOS SOBRE MATERIAIS GRANÍTICOS

SOLOS SOBRE MECAXISTOS

APTITUDES AGRONÓMICAS DOS SOLOS

2.1.8. BIOCLIMATOLOXÍA

ÍNDICES BIOCLIMÁTICOS

PISOS BIOCLIMÁTICOS
SERIES DE VEXETACIÓN
ESTADO VEXETACIÓN ACTUAL
ESPACIOS PROTEXIDOS
ZONAS QUEIMADAS NOS ÚLTIMOS ANOS

2.1.9. DEMOGRAFÍA

ENTIDADES DE POBOACIÓN

DENSIDADE DE POBOACIÓN

DINÁMICA E ESTRUCTURA DEMOGRÁFICA

2.1.10. ECONOMÍA

ACTIVIDADES ECONÓMICAS DO CONCELO

AGRICULTURA

INDUSTRIA

SECTOR TERCIARIO

2.1.11. POBOAMENTO

2.1.12. INFRAESTRUCTURAS

ABASTECIMIENTO DE AUGA

SANEAMENTO

EQUIPAMENTO SANITARIO

OUTRAS INFRAESTRUCTURAS

2.2. ANÁLISE DE RISCOS

2.2.0. IDENTIFICACIÓN DOS RISCOS NO CONCELLO DE AVIÓN

2.2.1. RISCOS NATURAIS

XEADAS

CHOIVAS INTENSAS E INUNDACIÓS

RISCO SÍSMICO

SECA

2.2.2. RISCOS INDUCIDOS POLO HOME

RISCOS TECNOLÓXICOS

TRANSPORTES DE MERCADORÍAS PERIGOSAS

INCENDIOS FORESTAIS

INCENDIOS URBANOS E INDUSTRIAIS

OUTROS RISCOS INDUCIDOS POLO HOME

CONCENTRACIÓNS HUMANAS

ACCIDENTABILIDADE VIARIA

(RESUMO)

2.2.3. ANÁLISE DE CONSECUCIÓNS

XEADAS

TEMPORAIS DE CHOIVA E INUNDACIÓNS
SECA
RISCO SÍSMICO
RISCOS TECNOLÓXICOS
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS PERIGOSAS
INCENDIOS FORESTAIS
INCENDIOS URBANOS
OUTROS RISCOS INDUCIDOS POLO HOME
FESTAS E CONCENTRACIÓNS HUMANAS
ACCIDENTES NA REDE VIARIA

3.- ESTRUCTURA, ORGANIZACIÓN E FUNCIONS

3.1.ESQUEMA XERAL DA ESTRUCTURA ORGANIZATIVA

- NIVEL DE ACTIVACIÓN ESPECIAL (NIVEL 0E)
- NIVEL 1
- CRITERIOS EMPREGADOS PARA A DISTRIBUCIÓN DO PERSOAL EN ACTUACIÓNS OPERATIVAS

3.1.1.DIRECCIÓN

3.1.2.COMITÉ ASESOR

3.1.3.XUNTA LOCAL DE PROTECCIÓN CIVIL

3.1.4. DIRECTOR TÉCNICO DA EMERXENCIA

3.1.5. GRUPOS DE OPERATIVOS

3.1.5.1. GRUPO DE INTERVENCIÓN

3.1.5.2. GRUPO SANITARIO E DE ACCIÓN SOCIAL

3.1.5.3 GRUPO DE APOIO LOXÍSTICO E DE SEGURIDADE

3.1.5.3.1. UNIDADE OPERATIVA DE APOIO LOXÍSTICO

3.1.5.3.2. UNIDADE OPERATIVA DE SEGURIDADE

3.1.5.4 GRUPO DE APOIO TÉCNICO E REHABILITACIÓN DE SERVIZOS PÚBLICOS

3.1.6. SERVICIOS DE EMERXENCIA MUNICIPAIS

4.- PROCEDEMENTOS DE COORDINACIÓN OPERATIVA

4.1. CECOPAL

4.2. POSTO DE MANDO AVANZADO (PMA) DIRECCIÓN TÉCNICA DO POSTO DE MANDO AVANZADO (P.M.A.)

4.3. AUTORIDADES ÁS QUE É NECESARIO COMUNICAR LA EMERXENCIA

4.4. MECANISMOS DE INFORMACIÓN Á POBOACIÓN

5. OPERATIVIDADE

5.1.OPERATIVIDADE

- 5.2. SITUACIÓN DE ALERTA
- 5.3. ALERTA 0 (CERO) / ALERTA 0E (CERO ESPECIAL)
- 5.4. EMERXENCIA DE NIVEL 0 (CERO)
- 5.5. EMERXENCIA DE NIVEL 0E (CERO ESPECIAL)
- 5.8. AUTORIDADES ÁS QUE É NECESARIO COMUNICA-LA EMERXENCIA
- 5.7. PROCEDEMENTOS OPERATIVOS
- 5.8 MEDIDAS DE PROTECCIÓN E ACTUACIÓN
 - 5.8.1. CONTROL DE ACCESOS.
 - 5.8.2. AVISOS Á POBOACIÓN.
 - 5.8.3. MEDIDAS DE SOCORRO E RESCATE
 - 5.8.4 LUGARES DE REFUXIO OU ILLAMENTO
 - 5.8.5. EVACUACIÓN
 - 5.8.6 PROTECCIÓN DE BENS
 - 5.8.7 DETERMINACIÓN DE MEDIDAS REPARADORAS

6. IMPLANTACIÓN E MANTEMENTO DA OPERATIVIDADE

- 6.1.PROGRAMA DE FORMACIÓN DOS GRUPOS OPERATIVOS
- 6.2.PROGRAMA DE SIMULACROS
- 6.3.PROGRAMA DE INFORMACIÓN Á POBOACIÓN
- 6.4. PROGRAMA DE REVISIÓN E ACTUALIZACIÓN DO PLAN

7. CATÁLOGO DE MEDIOS E RECURSOS

- 7.1.DEFINICIÓN
- 7.2.PROCEDEMENTO DE ACTUACIÓN PARA A CATALOGACIÓN
- 7.3. SISTEMA DE CODIFICACIÓN
- 7.4.DICCIONARIO DE TERMOS
- 7.5.CATALOGACIÓN E ACTUALIZACIÓNS

8. NOTIFICACIÓNS

9. INTEGRACIÓN NO PLATERGA

- 9.1. INTERFASE COS NIVEIS SUPERIORES
 - 9.1.1. NIVEL DE ACTIVACIÓN ESPECIAL (NIVEL 0E)
 - 9.1.2. NIVEL 1

ANEXOS

ANEXOS

- A.I. DIRECTORIO TELEFÓNICO
- A.II. PLAN DE TRANSMISIÓNS
- A.III. CARTOGRAFÍA
- A.IV. MANUAIS OPERATIVOS DOS GRUPOS DE ACCIÓN
- A.V. CATÁLOGO DE MEDIOS E RECURSOS
- A.VI. DETERMINACIÓN DE RISCOS
- A.VII. RISCOS IDENTIFICADOS NO CONCELLO
- A.VIII. PROGRAMA DE EJERCICIOS E SIMULACROS
- A.IX. MANUAIS ESPECÍFICOS DE USO PARA CADA UN DOS RISCOS
- A.X. PROCEDEMENTOS DE CATALOGACIÓN EMPREGADOS
- A.XI. LUGARES DE REFUXIO
- A.XII. ELABORACIÓN DE PLANS DE ACTUACIÓN MUNICIPAL.
- A.XIII. PLAN DE ACTUACIÓN ANTE O RISCO DE INCENDIOS FORESTAIS
- A.XIV. PLAN DE ACTUACIÓN ANTE RISCO SÍSMICO
- A.XV. PLAN DE ACTUACIÓN ANTE O RISCO DE MERCADORÍAS PERIGOSAS
- A.XVI. PLAN DE ACTUACIÓN POR INCENDIOS URBANOS

DECLARACIÓN DE INTENCIONES

Logo de dispoñer dun PEMU homologado neste municipio pretendemos dar continuidade ó memo.

O Plan que de seguido se expón é un documento composto de varios apartados que, xuntos, definen as características particulares do Concello de Avión, os riscos ós que está sometido, a estrutura de mando, os procedementos de actuación, a operatividade, os medios cos que se contan para actuar e información adicional relacionada co Concello, co obxectivo de que as actuacións que se leven a cabo nun caso de emerxencia non sexan froito da improvisación e que a resposta a dar sexa a máis adecuada á incidencia acontecida.

O Plan, seguindo a estrutura da Normativa legal vixente (PLATERGA), estrutúrase nos seguintes apartados:

- Definición, obxectivos e marco legal do Plan, con especial referencia as situacións de perigo que se viviron no Concello e a normativa legal aplicable.
- Ámbito xeográfico no que se aplica este Plan con estudos pormenorizados do relevo, climatoloxía, poboación e infraestructuras máis importantes.
- Análise de riscos ós que está sometido o Concello, con indicación da súa incidencia, e o análise das consecuencias que produciron ou poden producir estes riscos.
- Estructura de mando e organización dos medios chamados a intervir neste Plan, procedementos de coordinación e operativa a seguir en cada caso.
- Catalogo de medios e recursos cos que se conta para actuar en situacións de risco ou emerxencia, incluíndo o procedemento de catalogación empregado que fai que este Catálogo sexa compatible co autonómico e co nacional.
- Procedementos formais de notificación da inclusión neste Plan ó persoal chamado a intervir.
- Diversos anexos con información complementaria, cartografía, directorio telefónico e Plans de Actuación Municipal que complementan este PEMU en riscos de especial incidencia no Concello.

En definitiva, un completo documento que é a primeira e principal ferramenta de loita contra as emerxencias que se podan producir no Concello de Avión, e do que se derivan as aplicacións informáticas que se poden empregar para o control da activación e o análise de riscos que o complementan e facilitan o seu uso.

Obviamente este é un documento vivo polo que debe ser actualizado en canto a novos riscos que poidan aparecer, modificación dos existentes, nova valoración dos coñecidos, cambios en infraestructuras que modifiquen ou afecten a valoración de riscos, cambios de titularidade de medios ou cambios de organización ou persoal para manter a súa vontade inicial de ser un instrumento útil e práctico na xestión das emerxencias.

1. DEFINICIÓN, OBXECTIVOS E MARCO LEGAL

1.1. INTRODUCCIÓN

O artigo 8 da Lei 2/1985, de Protección Civil, do 21 de xaneiro, prevía un desenvolvemento Normativo posterior sobre esta materia. Como consecuencia disto a Comisión Nacional de Protección Civil aprobaba en outubro de 1991 A Norma Básica de Protección Civil, publicada no BOE do 1 de maio de 1992 (R.D. 407/1992, do 24 de abril).

Esta Norma:

- Constitúe o marco fundamental para a integración dos plans de Protección Civil nun conxunto operativo e susceptible dunha rápida aplicación.
- Determina o contido do que debe planificarse.
- Establece os criterios xerais a que debe acomodarse esta planificación para conseguirla coordinación necesaria entre as distintas Administracións Públicas.
- Define os ámbitos nos que se exercerán as responsabilidades e competencias de cada unha delas en materia de protección civil.

En Galicia, o Plan Territorial de Protección Civil da Comunidade Autónoma, en adiante PLATERGA, a partir da súa configuración como Plan Director, fixa o marco organizativo xeral en relación co seu correspondente ámbito territorial, de maneira que permite a integración dos plans territoriais de ámbito inferior, (P.E.M.U, P.A.M.¹) ó defini-los elementos esenciais e permanentes do proceso de planificación e establecer directrices para a planificación de ámbito local.

O carácter de Plan Director do PLATERGA está de conformidade coa previsión contida no punto 3. 2º do Real Decreto 407/1992, do 24 de abril, que aprobou a Norma Básica de Protección Civil.

¹ PEMU: Plan de Emerxencias Municipal

PAM: Plan de Actuación Municipal.

Estes Pláns débense elaborar como complemento a outros Plans Especiais de Protección Civil como por exemplo un Plan de Inundacións ou Plans de Emerxencia Exterior

Para a elaboración do presente PEMU- de Avión tense en conta todo o disposto no PLATERGA.

Para á aprobación e homologación do PEMU de Avión seguirase o indicado no PLATERGA xa que é un plan director e quedarán integrados no mesmo, así como na Lei 5/2007 de Emerxencias de Galicia nos seus artigos 32 e seguintes. Para á aprobación e homologación do PEMU- Avión, seguirase o indicado no apartado 11.3 do Capítulo 11 do Plan Territorial de Protección Civil da Comunidade Autónoma de Galicia (PLATERGA) (Resolución do 02/08/2010 pola que se publica o Plan Territorial de Emerxencias de Galicia, DOG nº 153 do 11 de Agosto de 2010).

1.2. DEFINICIÓN

O Plan de Emerxencia Municipal do Concello de Avión, denominado en adiante PEMU-de Avión é un instrumento de carácter técnico, composto por un conxunto de normas e procedementos de actuación que constitúen o sistema de resposta da Administración Local fronte as situacións de emerxencia que se produza no Concello de Avión.

Con este Plan preténdese:

- A prevención de sucesos ou accidentes de impacto negativo para o Concello, evitando a materialización destes mediante a vixilancia, a formación e adestramento dos intervenientes e a formulación de plans e protocolos de actuación.
- A diminución da vulnerabilidade fronte a estas ameazas, mediante unha correcta análise e valoración dos riscos, así como a implantación de medidas adecuadas para facerlles fronte.
- A minimación dos danos e o período de recuperación no caso de que ditas ameazas se produzan no concello, a través dos plans específicos, utilizando os sistemas de coordinación habituais e contando cos medios dispoñibles.

Este Plan de Emerxencia Municipal (PEMU) complementase con información diversa, ademais dos Plans de Actuación Municipal que se inclúen como anexos e o Catálogo de Medios e Recursos, do cal tamén se adxunta copia.

1.3. OBXECTIVOS

O PEMU de Avión ten dúas vertentes: unha preventiva e de autoprotección, e outra claramente operativa.

O obxectivo principal é asegurar a realización de cantas actuacións contribúan a evitar, controlar e reducir os danos causados polas situacións de emerxencia no Concello de Avión mediante:

- A información á poboación afectada.
- A articulación dun sistema de transmisións que garanta as comunicacións entre os servizos e o Director deste Plan de Emerxencias.
- A protección na zona sinistrada das persoas e dos bens que podan resultar afectados.
- O rescate e salvamento de persoas e bens.
- A asistencia sanitaria ás vítimas.
- A atención social ós damnificados.
- A rehabilitación inmediata dos servizos públicos esenciais

Ademais de:

- Organiza-las funcións básicas de protección civil no Concello de Avión
- Identificar e analiza-los distintos riscos do Concello de Avión
- Determina-las medidas de prevención fronte ós riscos detectados.
- Coordinar todos os recursos municipais para proceder a dar unha resposta rápida en caso de emerxencia.
- Informar e concienciar a poboación sobre os riscos e as medidas de protección.
- Promover actividades de autoprotección corporativa e cidadá.
- Levar a cabo o procedemento de integración do PEMU de Avión no PLATERGA de acordo coas directrices deste.

En definitiva, con este PEMU preténdese dar unha rápida e eficaz resposta á emerxencia producida no ámbito de competencia municipal do Concello de Avión protexendo a vida e os bens dos seus cidadáns.

1.4.ANTECEDENTES E MARCO LEGAL

ANTECEDENTES

Do estudio das situacións de perigo e emerxencia que sucederon o longo do tempo no Concello de Avión, ponse en evidencia a necesidade de ter unha ferramenta, como é este Plan, para poderlle facer fronte a situacións similares que se poden producir no futuro.

Da información recollida, a máis numerosa é a relativa a fenómenos meteorolóxicos adversos, seguida de incidentes nas estradas e casco urbano, nos que a magnitude dalgún deles altera tódalas previsións de resposta.

Por outra lado a demanda de produtos turísticos no Concello de Avión reflectise no aumento de poboación na tempada de verán, o que leva aparelado unha maior necesidade de servizos (incluída a seguridade) e inevitablemente implica un aumento dos riscos antrópicos e tecnolóxicos (maior número de edificios, concentración de persoas, aumento do transporte de mercadorías, maior circulación rodada, incremento de incendios urbanos, etc.) por todo isto o PEMU é unha ferramenta indispensable para actuar en futuras situacións de emerxencia.

DATOS HISTÓRICOS

De seguido indícanse sucesos relevantes que afectaron ó noso Concello en datas pasadas e que se utiliza como punto de partida para determina-los riscos existentes e para prever situacións de perigo.

- Febreiro 1947.Durante os días 20 e 21 un temporal de choivas abateuse sobre Galicia causando inundacións en varias zonas.
O volume total de auga caído foi da orde de 135 l/m².
- Decembro 1959.Grandes enchentes produciron inundacións en Asturias e principalmente en Galicia, producindo cuantiosas perdas.

- Setembro 1969.Un temporal de choivas que afectou a zona noroccidental da Península os días 11 a 15 produciu importantes inundacións que se viron agravadas por unha marea de extraordinaria carreira.
 - Xaneiro 1970.Un temporal de choivas descargou o día 13 unha grande cantidade de auga sobre Galicia facendo que os seus ríos presentasen grandes enchentes.
 - Febreiro 1972. Un forte temporal de ventos furacanados e choiva desatouse o día 5 sobre Galicia causando graves danos.
 - Decembro 1995. Cuantiosas precipitacións en toda Galicia con inundacións localizadas.
 - Maio 1997 un dos tremores máis fortes da historia sismolóxica galega. A Xunta, a través da Dirección Xeral de Protección Civil, elaborou sendos plans de actuación ante os riscos sísmicos nas provincias de Lugo e Ourense.
 - Marzo de 2000.Fortes choivas con precipitacións que chegaron 130 l/m² provocaron asulagamentos localizados.
 - Xaneiro 2001.Temporal de fortes ventos e choiva afectou ó Concello e amplas zonas de Galicia. Foi activado o Platerga.
- Houbo constantes cortes de luz.
- Setembro 2002.Galicia ten unha das actividades sísmicas máis altas da península.
 - Xaneiro de 2003. Varios días con fenómenos adversos (vento e choiva). O día 8 e 9 houbo diversos problemas circulatorios por mor de placas de xeo nas estradas interiores máis altas.
 - Febreiro de 2005. Problemas circulatorios por mor das xeadas.
 - Marzo de 2005. Unha vaga de frío provocou temperaturas moi baixas en toda a Comunidade.
 - Xaneiro 2005.Unha ola de frío inicia súa retirada tras deixar xeadas intensas na rede viaria.As placas de xeo fan aconsellable tomar precaucións en todas as estradas da provincia por encima dos 700m.
 - Agosto 2006.Na provincia de Ourense foron detidas seis persoas dos 40 arrestados en Galicia polos incendios forestais acontecidos na nosa comunidade este verán.
 - Agosto 2006.O operativo especial enviado pola DYA permaneceu 4 días nesta comunidade como apoio os servizos de extinción de incendios.O operativo asistencial de DYA composto por 5 ambulancias todo-terreno, 2 vehículos

todo terreno de apoio, un hospital de campaña hinchable, e 15 técnicos, encontrábase nas bases de orixe, despois de traballar intensamente durante esta ponte en Ourense.

- Nadal 2005 A provincia de Ourense sofre sete incendios en menos de media hora.
- Agosto 2006. Os concellos ourensanos de Avión e Xunqueira de Espadañedo decretan a alerta 1 debido á proximidade das chamadas a núcleos de poboación.
- Agosto 2007. Os incendios recentemente en Avión posiblemente orixinados polo lanzamento de fogos de artificio nas festas patronais, poñen en evidencia a necesidade de creación dunha unidade permanente para atender este tipo de emerxencias. O alcalde de Avión reclama a creación dun grupo de emerxencia ante o risco de incendios
- Agosto 2006. O alcalde de Avión solicita a declaración de zona catástrofica tras os incendios sufridos este verán. A institución municipal sostén que, este ano o municipio sufriu o terceiro incendio con "maior intensidade" rexistrado en Galicia durante o mes de agosto.
- Agosto de 2012. Incendio na parroquia de Barroso de 200 has
- Agosto 2016. Dous incendios forestais de grande envergadura (360 has) decláranse nas parroquias de San Xusto de Avión e Santa María de Nieva con Nivel 2.

MARCO LEGAL:

En virtude do disposto no PLATERGA realizase o PEMU- de Avión como instrumento no que se determina a estrutura xerárquica e funcional dos organismos obrigados a intervir, establecéndose un sistema de coordinación dos medios e recursos que se poden empregar (tanto públicos como privados) para a prevención e actuación ante situacións de risco no Concello de Avión.

O marco legal do PEMU- de Avión queda constituído por:

- Constitución Española.
- Estatuto de Autonomía de Galicia.
- Lei 2/85, do 21 de xaneiro, sobre Protección Civil.
- Lei 7/85, do 2 de abril, reguladora das bases de réxime local.
- Real Decreto 407/ 91, do 24 de abril, polo que se aproba a Norma Básica de Protección Civil.
- Resolución do 11/10/94 polo que se aproba o Plan Territorial de Galicia (PLATERGA)
- Directriz básica de Inundacións. Resolución de 31 de xaneiro de 1995 (BOE do 14 de febreiro de 1995)
- Directriz básica de Risco Sísmico. Resolución do 5 de maio de 1995 (BOE do 25 de maio de 1995)
- Decreto 54/96 do 12/1/96 sobre a asignación de funcións ante emerxencias motivadas por variacións extraordinarias no réxime hidrolóxico.
- Directriz básica de Transporte de Mercadorías Perigosas. Real Decreto 387/1996, de 1 de marzo
- Orde do 7/8/96 pola que se aproba o Plan de Protección Civil diante das emerxencias por incendios forestais. (DOG 30/8/96)
- Lei 5/97, do 22 de xullo, da Administración Local de Galicia.
- Real Decreto 840/2015, do 20 de outubro, polo que se aproban medidas de control dos riscos inherentes aos accidentes graves nos que interveñan substancias perigosas.
- Decreto 56/2000, do 3 de marzo polo que se regula a planificación, as medidas de coordinación e actuación de voluntarios, agrupacións de voluntarios e entidades colaboradoras en materia de protección civil de Galicia.

- Resolución 24 de abril de 2000, da Secretaría Xeneral da Consellería de Xusticia, Interior e Relacións Laborais, pola que se dispon a publicación do Plan de Emerxencia por Accidente no Transporte de Mercadorías Perigosas da Comunidade Autónoma de Galicia (Plantransgal)
- Decreto 109/2004, da Consellería de Xustiza, Interior e Administración Local, do 27 de maio, de modificación do decreto 56/2000, do 3 de marzo que modifica o procedemento de homologación de Plans de ámbito inferior ó PLATERGA.
- Lei 10/2006, dwe 28 de abril, para a que se modifica a lei 43/2003 de 24 de novembro de Montes.
- Orden INT/2967/2006, de 25 de setembro, pola que se determinan os municipios ós que son de aplicación as medidas previstas no Real Decreto-lei 8/2006, de 28 de agosto, polo que se aproban medidas urxentes en materia de incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Lei do 5/2007, do 7 de maio DOG 94 do 16 de maio do 2007) de emerxencias de Galicia.
- Lei do 3/2007 do 9 abril, de prevención e defensa contra incendios forestais de Galicia (DOG 74 do 17 de abril)
- Orde do 18 de abril 2007 pola que se zonifica o territorio con base de risco especial de incendio forestal
- Decreto 223/2007,do 5 de decembro,polo que se aproba o Estatuto da Axencia Galega de Emerxencias.
- Decreto 292/2008, do 30 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Axencia Galega de Emerxencias.
- Lei 7/2012, do 28 de xuño de montes de Galicia.
- Lei 3/2000, do 22 de decembro, do Voluntariado de Galicia.
- Resolución do 17 de setembro de 2004, pola que se modifica a Directriz básica de planificación de protección civil ante o risco sísmico, aprobada o 7 de abril de 1995.
- Decreto 105/2006, do 22 de xuño, polo que se regulan medidas relativas á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e a regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais.
- Orde do 31 de xullo de 20007 pola que se establecen os criterios para a xestión da biomasa forestal.

- Real Decreto 393/2007, de 23 de marzo, polo que se aproba a Norma Básica de Autoprotección dos centros, establecementos e dependencias dedicados a actividades que poidan dar orixe a situacións de emerxencia.I
- RD 1468/2008, de 5 de setembro, polo que se modifica o RD 393/2007, de 23 de marzo.
- Decreto 171/2010, de 1 de outubro sobre plans de autoprotección na Comunidade de Galicia.
- Resolución do 02/08/2010 pola que se publica o PLATERGA.
- Resolución do 02/08/2010 pola que se publica o Plan Especial de Protección Cívica fronte ao Risco Sísmico de Galicia (SISMIGAL).
- Resolución do 10 de xullo de 2013, da dirección Xeral de Interior e Protección Cívica pola que se publica o Plan Especial de Protección Cívica antes emerxencias por accidentes no transporte de mercadorías perigosas por estrada e ferrocarril en Galicia (TRANSGAL).
- R.e. 893/2013, do 15 de novembro, polo que se aproba a Directriz Básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais.
- Resolución do 28 de maio de 2015 pola que se publica o Plan de protección civil ante emerxencias por incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (PEIFOGA).
- Lei 17/2015, de 9 de xullo, do Sistema Nacional de Protección Civil.
- R.D. 840/2015, do 21 de setembro, polo que se aproban medidas de control aos riscos inherentes nos que interveñan substancias perigosas.
- Resolución do 4 de outubro de 2016, da Dirección Xeral de Interior e Protección Civil, pola que se publica o Plan Especial de Protección Civil ante o Risco de Inundacións en Galicia(INUNGAL).

1.5.GLOSARIO DE TERMOS

Para efectos do PEMU- se Avión defínense os seguintes termos:

ACCIDENTE: Suceso eventual ou acción dá que involuntariamente resulta dano para as persoas ou as cousas.

ACUMULACIÓN DE PRESIÓN: Cando unha mestura de gas combustible e aire se inflama, a chama propágase inicialmente a unha velocidade inferior á do son, producíndose unha deflagración. Ó avanzar a chama, os produtos da combustión actúan como un émbolo, empuxando os gases non queimados e acelerándoos por diante dela.

ADR: Acordo Europeo sobre o Transporte Internacional de Mercadorías Perigosas por Estrada *AFASTAMENTO*: Traslado de persoas desde sectores ou áreas de risco a lugares seguros próximos, utilizando os seus propios medios.

ALARMA: Detección e aviso dun perigo. Primeiro aviso dirixido pola persoa que detecta a emerxencia ó CECOP.

ALERTA: Aumento de atención ou vixilancia.

AVISO: Previr ou advertir dunha situación de emerxencia a persoas, servicios ou entidades con actividade próxima ó lugar do accidente.

BLEVE: Siglas da expresión inglesa Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion.

BOE: Boletín Oficial do Estado

BÓLA DE LUME: Chama de propagación por difusión, formada cando unha masa importante de combustible se ascende por contacto con lapas estacionarias contiguas. Fórmase unha lumeirada incandescente que ascende verticalmente e que se consume con grande rapidez.

CACHARELA: Lapa progresiva de difusión ou premestura con baixa velocidade de lapa. Non produce onda de presión.

CACHOADA: Erupción que fai a auga de abaixo cara arriba, elevándose sobre a superficie.

CARTOGRAFÍA OFICIAL: A realizada con suxeición ás prescricións da Lei 7/1986 de ordenación da cartografía, polas administracións públicas, baixo a súa dirección e control.

CATEGORÍA: Clasificación dos accidentes segundo a directriz básica.

CECOP-GALICIA: Central de Coordinación para Operativos de Galicia.

CECOP: Centro de Coordinación Operativo. Está composto polo Comité de Dirección, Comité Asesor e os medios técnicos do CETRA, SACOP e/ou CIN.

CECOPAL: Centro de Coordinación Operativo Municipal

CECOPI: Centro de Coordinación Operativo Integrado.

CENTRO DE COORDINACIÓN E CONTROL: Posto de mando central, provincial ou comarcal desde o cal se dirixe e coordinan as accións da defensa contra incendios.

CETRA: Centro de Transmisións.

CIN: Centro de Información.

CONSELLO NACIONAL DE PROTECCIÓN CIVIL (Lei 17/2015 de 15 de xullo): Órgano de cooperación en esta materia da Administración Xeral do Estado, das Administracións das Comunidades Autónomas, das Cidades con Estatuto de Autonomía e da Administración Local.

COMITÉ AUTONÓMICO DE COORDINACIÓN OPERATIVA DE PROTECCIÓN CIVIL DA XUNTA DE GALICIA: Órgano asesor do director do PLATERGA.

COMITÉ PROVINCIAL DE COORDINACIÓN OPERATIVA DE PROTECCIÓN CIVIL DA XUNTA DE GALICIA: Órgano asesor do director do PLATERGA no nivel 1.

CONFINAMIENTO: Refuxio de persoas en edificios propios ou próximos, susceptibles de atenuar razoablemente os fenómenos perigosos provocados polo accidente.

CUADRILLA DE EXTINCIÓN: Conxunto de 1 capataz e 5 a 9 peóns que actúan directamente contra o lume forestal con ferramentas manuais ou tendidos de mangueras, ou indirectamente mediante traballos na liña de defensa.

CUADRILLA DE HELICÓPTERO: Conxunto de 1 capataz e 5 a 10 peóns que actúa contra o lume forestal con ferramentas manuais ou tendidos de mangueras. Trasládanse en helicóptero.

DANO: Perda ou detrimento causado nos intereses, saúde, valor ou estado dunha persoa ou cousa.

DEFLAGRACIÓN: Combustión de chama premestura progresiva, caracterizada por unha diminución de densidade. A súa propagación é subsónica.

DIRECTOR DE EXTINCIÓN: Persoa que avalía o incendio forestal, dirixe a extinción e vela pola seguridade e o cumprimento das normas establecidas. Figura recollida no Plan Infoga.

DIRECTOR TÉCNICO: Persoa que avalía, dirixe e coordina tecnicamente a emerxencia.

DISPOSITIVO: Conxunto de actuacións encamiñadas a dar resposta diante dunha emerxencia.

DOG: Diario oficial de Galicia.

EFFECTO DOMINÓ: Concatenación de efectos que multiplica as consecuencias debido a que os fenómenos perigosos poden afectar, ademais dos elementos vulnerables exteriores, outros recipientes, tubos ou equipos, de tal xeito que se produza unha nova fuga, incendio, rebentón ou estalido neles, que pola súa vez provoque novos fenómenos perigosos, etc.

ELEMENTOS VULNERABLES: As persoas, o ambiente e os bens ou elementos histórico-artísticos que poidan sufrir dano como consecuencia do accidente.

EMERXENCIA: Situación na que o risco se materializa en accidente e é necesario dar resposta axeitada coa intervención de medios e recursos.

EMERXENCIA DE INTERESE NACIONAL: De acordo co punto 2, capítulo 1, da Norma Básica, son emerxencias de interese nacional:

- a) As que requiran para a protección de persoas e bens a aplicación da Lei orgánica 4/1981, do 1 de xuño, regulamentarias dos estados de alarma, excepción e sitio.
- b) Aquelas nas que sexa necesario prever a coordinación de administracións diversas porque afecten a varias comunidades autónomas e esixan unha achega de recursos a nivel suprautómico.
- c) As que, polas súas dimensións efectivas ou previsibles, requiran unha dirección nacional das administracións públicas implicadas.

ENCHENTE: Aumento inusitado do caudal de auga no leito dun río que pode ou non producir desbordamento ou inundacións.

ESTALIDO: Producido por quentamento externo dun recipiente que contén un líquido a presión (ó perder resistencia mecánica o material da parede e estanquidade bruscamente). O estalido é particularmente violento, pois ó estar o líquido interior sobrequentado, prodúcese a súa ebulición a partir da enucleación homoxénea instantánea dunha grande parte del.

EVACUACIÓN: Traslado masivo de persoas que se atopan na zona de intervención cara zonas afastadas dela.

FACTORES DE RISCO: Factores de coincidencia, no espacio e no tempo, provocarían a emerxencia e as súas consecuencias a partir dunha circunstancia desencadenante.

INCENDIO CONTROLADO: É aquel que se conseguiu illar e deter o seu avance e propagación.

INCENDIO DE CHARCO Aplícase a unha combustión estacionaria con chama de difusión dun líquido nun recinto.

INCENDIO EXTINGUIDO: Situación na que xa non existen materiais en ignición en ou dentro do perímetro do incendio nin é posible a súa reprodución.

ÍNDICE DE RISCO: Concepto teórico que permite determinar prioridades técnicas na actuación fronte a un conxunto de situacións de risco. Matematicamente pódese asignar un índice dispoñendo de táboas de probabilidade e gravidade.

INDUSTRIAL: Toda persoa, física ou xurídica, que sexa titular dunha actividade industrial.

INTERFASE: Interconexións de dous plans.

INTERVENCIÓN: Tomar parte de forma organizada nunha emerxencia.

INUNDACIÓN: Anegamento temporal de terreos normalmente secos como consecuencia da achega inusual e máis ou menos repentina dunha cantidade de auga superior á que é normal nunha zona determinada.

MEDIDAS: Preparación e disposición feita anticipadamente para evitar un risco ou executar as actuacións do plan de emerxencia.

MEDIOS: Elementos materiais e humanos que poden utilizarse no plan de emerxencia.

MERCADORÍAS PERIGOSAS: Para efectos de transporte, son aquelas materias e obxectos das cales o transporte nacional e internacional por estrada e ferrocarril estea prohibido ou só autorizado baixo determinadas condicións.

MOBILIZACIÓN: Conxunto de operacións para a activación de medios, recursos e servizos dos diferentes grupos de acción recollidos no PEMU.

MODELO: O procedemento matemático que permite simular a evolución das variables de estado e demais propiedades dun sistema durante o desenvolvemento dun fenómeno físico ou químico.

NIVEL: Fase de actuación.

NOTIFICACIÓN: Comunicación oficial dunha situación ou estado

OPERATIVO: Conxunto de actuacións programadas de antemán diante dun feito coñecido.

PAM: Plan de Actuación Municipal.

PEMU: Plan de Emerxencia Municipal.

PERIGO: Situación de risco con probabilidade alta.

PERÍODO ESTATÍSTICO DE RETORNO: Inverso da probabilidade de que se presente un fenómeno ou situación de risco.

PERSOAL: conxunto de persoas cunha determinada dependencia dunha entidade empresarial ou organismo.

PLAN DE PROTECCIÓN CIVIL: Conxunto de normas de actuación perante unha emerxencia.

PLATERGA: Plan Territorial de Protección Civil da Comunidade Autónoma de Galicia.

POSTO DE MANDO AVANZADO (PMA): Posto de dirección técnica das accións de control e seguimento da emerxencia “in situ”.

POSIBEL: Aplícase ó que pode acontecer ou xa aconteceu.

PROBABEL: Dise do que, estadisticamente, é máis doado que aconteza que deixe de acontecer.

PROXECTÍS: Calquera fragmento sólido que proceda das inmediacións do punto no que se produciu unha explosión e que estea dotado de grande cantidade de movemento. En función da súa orixe, divídense ós proxectís en primarios, cando proceden de estruturas en inmediato contacto coa masa explosiva, como é o caso de estoupidos, e secundarios, cando proceden de estruturas próximas á zona da explosión que foron fracturadas pola onda de sobrepresión, como é o caso dunha explosión non confinada.

PUNTO NEGRO: Zona ou lugar que, pola reiteración de accidentes, presenta un alto risco.

PXOU: Plan Xeral de Ordenación Urbana.

RADIACIÓN TÉRMICA: Ondas electromagnéticas correspondentes á banda de lonxitude de onda entre 0,1 e 1.000 m, orixinada polas substancias a alta temperatura e, en particular, polos produtos de combustión que poden afectar perxudicialmente a seres vivos e instalacións a distancia.

REDE DE COMUNICACIÓNS: Conxunto de medios de telecomunicacións, radioeléctricos e por cable que permiten o enlace entre os CECOPS, centrais de comunicacións e/ou operativos, posto de mando avanzado e postos fixos e móbiles, incluídos medios terrestres, marítimos e aéreos; e, en xeral, de canto elemento interveña nun Plan de Emerxencias.

RISCO: Fenómeno ou suceso de orixe natural ou xerado pola actividade humana, non desexado, que pode producir danos a persoas, bens ou entorno medioambiental.

RID: Regulamento Internacional sobre o Transporte de Mercadorías Perigosas por Ferrocarril (BOE 14-12-1998).

RISCO GRAVE OU CATASTRÓFICO: Refírese á gravidade das consecuencias que pode provocar a emerxencia.

SACOP: Sala de Control de Operativos.

SERGAS: Servicio Galego de Saúde.

SUBSTANCIA PERIGOSA: Todo material nocivo ou perxudicial que durante a súa fabricación, almacenamento, transporte ou uso pode xerar ou desprender fumes, gases, vapores, pos ou fibras de natureza perigosa, xa sexa explosiva, inflamabel, tóxica, infecciosa, radioactiva, corrosiva ou irritante, en cantidades que teñan probabilidade de causar lesións e danos a persoas, instalacións ou medio ambiente.

TERREO FORESTAL: Aquel no que vexetan especies arbóreas, arbustivas, de matogueira ou herbáceas, sexa espontaneamente ou procedan de sementeira ou plantación, sempre que non sexan características do cultivo agrícola ou foran obxecto do mesmo.

112 GALICIA: Centro integrado de Atención ás Emerxencias de Galicia (CIAE-112 Galicia), Situado en A Estrada.

UVCE: Siglas da expresión inglesa Unconfined Vapour Cloud Explosion. Deflagración explosiva dunha nube de gas inflamable que se fai nun espazo amplo, a onda de presión do cal acada unha sobrepresión máxima da orde de 1 bar na zona de ignición. Caso de existir estruturas ou obstrucións significativas que poidan restrinxir a súa expansión ó queimarse, séguese aplicando incorrectamente a expresión inglesa. Nestas circunstancias a sobrepresión máxima pode acadar valores de ata oito veces maiores que os anteriores por acumulación de presión.

VAPOR LICUADO: Désígnase como tal neste documento ó líquido de punto de ebulición normal non superior a 20° C.

VEHÍCULO AUTOBOMBA: Conxunto dun vehículo con depósito para o transporte de auga e unha bomba, preparado para a extinción de incendios.

VULNERABILIDADE: Grao de probabilidade de perda dun elemento en risco dado, expresado nunha escala de 0 (sen dano) a 1 (perda total), que resulta dunha inundación de características determinadas.

XUNTA LOCAL DE PROTECCIÓN CIVIL: Comité Asesor de Protección Civil a nivel local.

ZONA DE ALERTA: Aquela na que as consecuencias dos accidentes provocan efectos que, aínda que perceptibles pola poboación, non xustifican a intervención, excepto para os grupos críticos.

ZONA DE INTERVENCIÓN: Aquella na que as consecuencias dos accidentes producen un nivel de danos que xustifica a aplicación inmediata de medidas de protección.

2. ÁMBITO XEOGRÁFICO E IDENTIFICACIÓN DE RISCOS NO CONCELLO DE AVIÓN

2.1. ÁMBITO XEOGRÁFICO

RESEÑA HISTÓRICA

Os primeiros indicios de ocupación humana no que hoxe é o municipio de Avión datan da segunda metade da idade de ferro, da cultura castrexa, e mostra deso é a existencia do denominado Castro de San Vincenzo, no monte do Castro. Asentada a poboación de Avión, as primeiras referenzas históricas aparecen no papeís do mosteiro de Melón, do ano 1155, coa doazón do Rubillón co seu couto e o mosteiro sito en Barcia, lugar da antiga parroquia de Melón.

Sen embargo, Avión pertencía ó territorio xurisdiccional de Braga, recoñecido en 1010 polo bispos de Mondoñedo, Astorga, Lugo, Tui, Ourense, Lamego, Coimbra, O Porto e Viseu. Ademais en 1156 o territorio de Avión xa parece pertencer á diocese de Ourense.

En 1215 aparece por primeira e única vez a orde militar dos templarios en Avión, concretamente relacionada coa igrexa de Santo André de Abelenda. Durante o medievo quen cobra importancia é o señorío dos Sarmiento, condes de Rivadavia, que se instaura en 1375. A súa xurisdicción abrangue varias ferigresías: Avión, Abelenda, Amiudal, Barroso, Nieva, Couso e Córcores. Todas tiñan que pagalo tributo denominado *fumaza* que foi anulado por setenza da Real Audiencia de 1812 e eliminado definitivamente por Isabel II en 1837, ante a negativa do pobo a continuar co pagamento.

Co establecemento dos concellos, constitucionais de 1812, este territorio erixíuse en concello co nome de Abión, pertencente á provincia de Galica e, dende 1820 ó partido de Rivadavia.

Coa división de Galicia en catro provincias en 1822 establecéronse os municipios de Avión e Couso de Avión, integridos na nova provincia de Ourense e no partido de Rivadavia.

Derogada a Constitución de 1812, volveu á situación do Antigo Réxime e suprimíronse os concellos. Restablecidos o constitucionalismo e máis o municipalismo en 1835, no ano seguinte creouse o concello de Ámiudal, que intregaba ás parroquias da xurisdicción e do primeiro concello de Avión, cambiando soamente de capital.

En 1843 a capital pasou á parroquia de Abelenda, sendo Abelenda de Avión o nome do concello. En 1860 apareceu de novo co nome do concello de Avión, e en 1873, a capital trasladouse definitivamente a esta parroquia.

No que respecta ás comunicacións, co territorio de Avión cobrou relevancia durante a idade media, xa que por alí pasaba un dos camiños oficiais do viño, a ruta comercial entre Rivadavia (capital do Ribeiro) e Santiago de Compostela. Así, este camiño era frecuentado polo bispo Xelmírez nas súas constantes viaxes entre Santiago e Braga.

2.1.1. SITUACIÓN

Situado na provincia de Ourense (Galicia), dentro da Comarca do Ribeiro no occidente ourensano, o Municipio de Avión encontrase na latitude 42º 23' 18", Norte, e lonxitude 8º 16' 22", Oeste.

Altitude: 380m. Súa localización nos mapas, co código xeográfico é o 32.040, o do INE, o 32.004, e elas follas do mapa topográfico nacional (1/25.000) onde dibuxase nas: 186, e 224.

Fai límite coa provincia de Pontevedra, sendo seus lindeiros: polo norte, o municipio de Beariz, polo este os de Boborás e Carballeda de Avia, polo sur, Carballeda de Avia e Covelo en Pontevedra, e polo oeste os de Fornelos de Montes e da Lama, ambos na provincia de Pontevedra.

Súa extensión territorial é de 120,6 km², o que supón o 1,66% da superficie provincial o 0,41% da gallega. Destacan o seu relevo accidentado, sendo as principais unidades morfolóxicas as serras prelitoriais que forman parte da dorsal galega: Serra do Suído e Serra do Faro de Avión.

Avión pertence ó arciprestado do seu mesmo nome (Avión e Beariz) e englobase dentro do partido xudicial de Ribadavia. As nove parroquias que o constitúen teñen na súa totalidade trinta e seis entidades de poboación distribuídas da seguinte maneira:

Parroquia de San Xusto: Avión, Beresmo, Cernadas e San Vicenzo

Parroquia de Barroso: Barroso e Vilar

Parroquia de Cortegazas: Cortegazas

Parroquia de Nieva: Belecon, Camposancos, Caseiro, Cerdeiroa, La Lagoa, La Mota, Oroso e Porreira.

Parroquia de Amiudal: Amiudal, Espiñeiro e Pascais.

Parroquia de Couso: Couso, Edreira, Penedo, Taboazas e Villariño.

Parroquia de Abelenda: Abelenda, Boeixos, Carixa, Casar do Nabo, Mangüeiro, Mouriscados, Por de Lapa e Rodeiro.

Parroquia de Baiste: Acebedo, Baiste, Liñares e Rubillón.

Parroquia de Corcores: Corcores

Poboacións de Avión:

A Carixa, A Hedreira, Abelenda, Abelenda (Santa Mariña), Acevedo, Amiudal, Amiudal (Santiago), Avion (Santos Xusto E Pastor), Avión, Baiste, Baiste (Santa María), Barroso, Barroso (Santa Baía), Belecon, Beresmo, Boeixos, Camposancos, Casar do Nabo, Caseiro, Cerdeiroá, Cernadas, Cortegazas, Cortegazas (Santo Antonio), Couso, Couso (Santa María), Córcores, Córcores (Santa Mariña), Espiñeiro, A Mota, Lagoa, Liñares, Mangüeiro, Mouriscados, Nieva (Santa María),

Oroso, Pascais, Penedo, Por de Lapa, Porreira, Rodeiro, Rubillón, San Vicenzo, Taboazas, Vilar, Villariño

Capital do concello/Provincia: :	San Xusto e Pastor de Provincia de Ourense Concello de Avión
Comarca	O Ribeiro
Poboación	1.910 hab. (INE 01/01/2017)
Densidade Área: Área	15,84 hab./km ² 120,6 km ²
Parroquias	9

Parroquias

Concello: Avión
Parroquias: Abelenda (Santa Mariña)
Superficie: 19,07 Km²
Latitude: 42º23'
Lonxitude: 8º16'
Lugares: Abelenda - Boeixos - Carixa, A - Casar do Nabo - Mangoeiro - Mouriscados - Pordelapa - Rodeiro

Concello: Avión
Parroquias: Amiudal (Santiago)
Superficie: 12,1 Km²
Latitude: 42º24'
Lonxitude: 8º15'
Lugares: Amiudal - Espiñeiro - Pascais

Concello: Avión
Parroquias: Baíste (Santa María)
Superficie: 11,08 Km²
Latitude: 42º26'
Lonxitude: 8º17'
Lugares: Acevedo - Baíste - Liñares - Rubillón

Concello: Avión
Parroquias: Barroso (Santa Baia)
Superficie: 9,68 Km²
Latitude: 42º21'
Lonxitude: 8º14'
Lugares: Barroso - Vilar

Concello: Avión
Parroquias: Córcores (Santa Mariña)
Superficie: 6,82 Km²
Latitude: 42º25'
Lonxitude: 8º15'
Lugares: Córcores

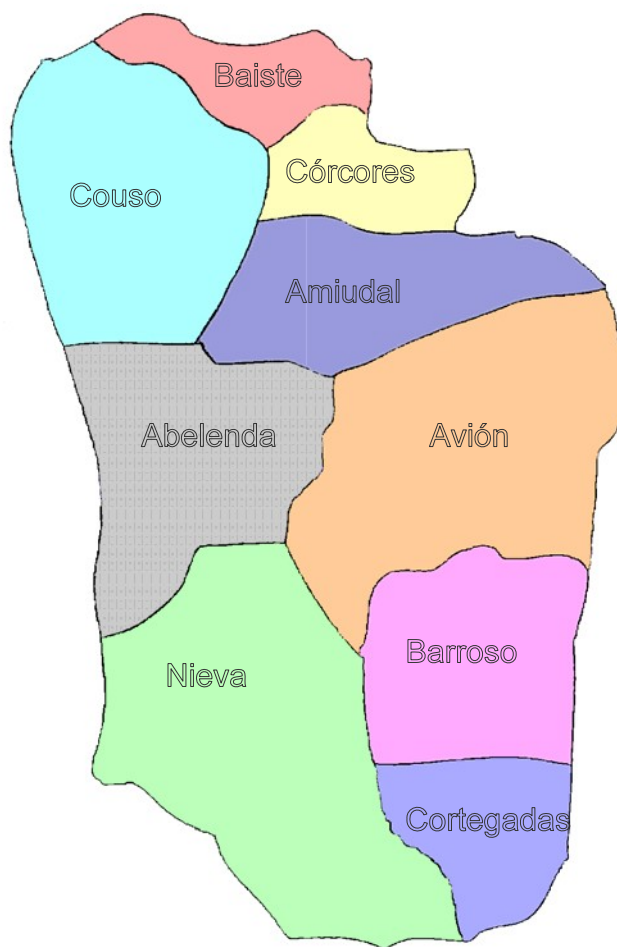
Concello: Avión
Parroquias: Cortegazas (Santo Antonio)
Superficie: 8,38 Km²
Latitude: 42º19'
Lonxitude: 8º13'
Lugares: Cortegazas

Concello: Avión
Parroquias: Couso (Santa María)
Superficie: 16,85 Km²
Latitude: 42º25'
Lonxitude: 8º17'
Lugares: Couso - Hedreira, A - Penedo - Taboazas - Vilariño

Concello: Avión
Parroquias: Nieva (Santa María)
Superficie: 16,92 Km²
Latitude: 42º20'
Lonxitude: 8º16'
Lugares: Belecón - Camposancos - Caseiro - Cerdeiroa - Lagoa - Mota, A - Oroso - Porreira

MAPA PARROQUIAL

2.1.2. INFRAESTRUCTURAS DE COMUNICACIÓN

As comunicacións en Avión vertébranse ó longo da estrada comarcal OU-212, que discorre polo concello de noreste a suroeste, partindo case que en dúas metades ó mesmo. Esta vía que o atravesa procedente de Beariz, pasando por Carballeda de Avia, cara a Ribadavia ó sur ata a Estrada Ou -504 que une Ribadavia con Carballiño e dá acceso á Autovía A-52 Madrid-Vigo. Da OU-212, parten o resto de estradas, pequenas e estreitas pistas cara ás parroquias e ás súas entidades de poboación máis significativas.

Outra vía importante é a PO-9304 que conduce dende San Vincenzo á Caniza ou Pontevedra, atravesando o concello de Covelo.

As distancias coas principais cidades por estrada son:

A Coruña: 153 Km.

Ferrol: 171 Km.

Lugo: 123 Km.

Ourense: 52 Km.

Pontevedra: 50 Km.

Santiago: 84 Km.

Vigo: 63 Km.

Todo o trazado está influído polo carácter montañoso da zona, que condiciona a súa forma sinuosa, a pesar de que nas súa maior parte se sitúa nos arredores do encoro e as zonas subyacentes, de topografía máis uniforme.

A pesar desto, as distancias que unen o concello cos principais núcleos de Galicia, e que son reducidas, permite unhas boas comunicacións, aínda que susceptibles de cambios que permitan fomentar a súa posición no territorio.

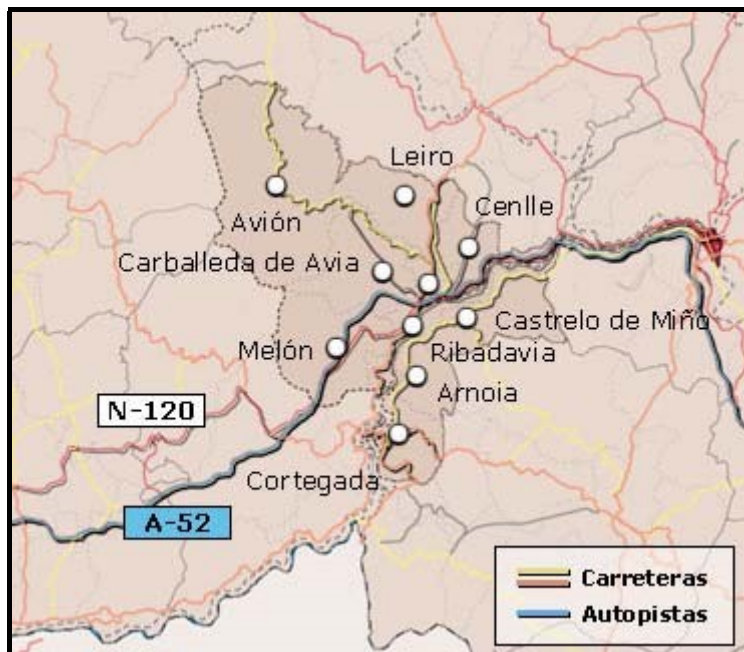
En canto o transporte colectivo EN AUTOBÚS

Na actualidade varias empresas ofrecen servizos de transporte de viaxeiros a diario e con diferentes frecuencias que comunican o Municipio de Avión con calquera punto da xeografía galega ou nacional.

Auto Industrial: Líneas Regulares con Ribadavia, Ourense e Vigo.

Autocares Rodriguez: Líneas Regulares con Ribadavia e Carballiño.

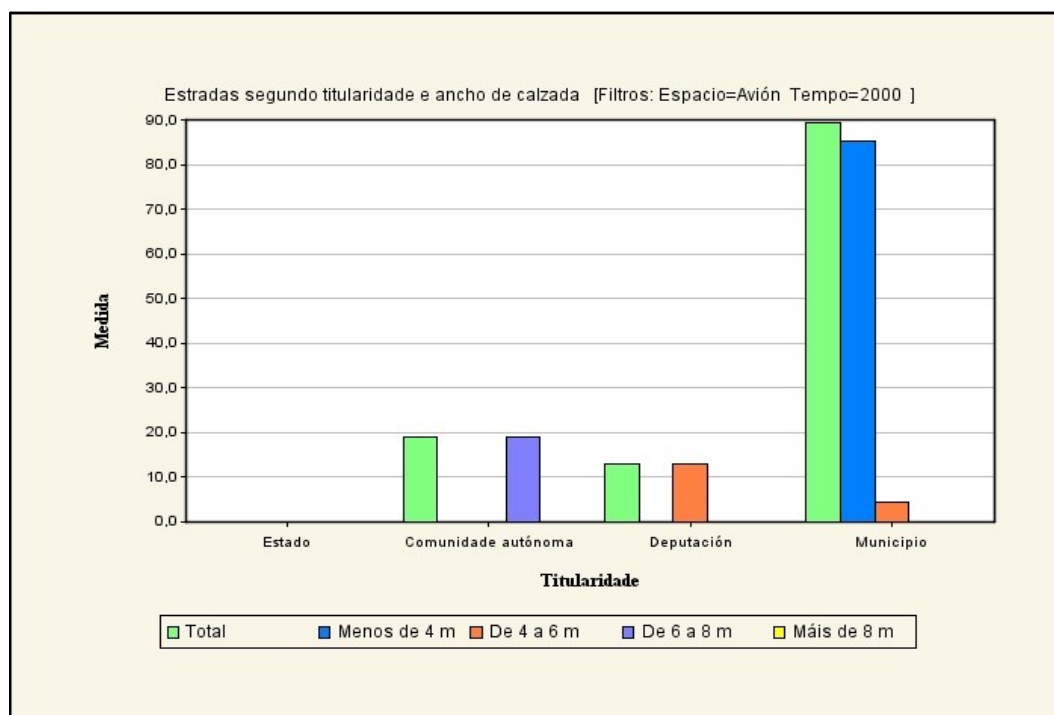
Empresa García Castro: Líneas Regulares con Vigo e Pontevedra.

Articúlase a rede viaria de Avión como se pode comprobar sobre estradas de pouca entidade, o cal se pon de manifesto se observamos o cadro de titularidades e anchos das mesmas, que amosamos a continuación.

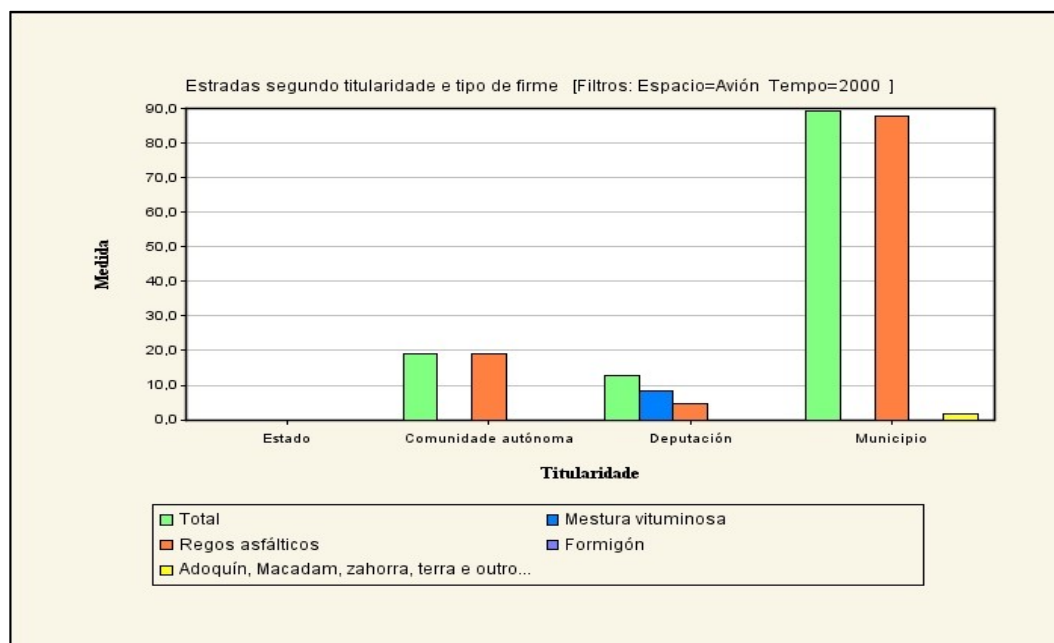
Estradas segundo titularidade e ancho de calzada Quilómetros (ano 2000).	Estado	Comunidade autónoma	Deputación	Municipio
Total	0,00	18,90	12,90	89,50
Menos de 4 m	0,00	0,00	0,00	85,30
De 4 a 6 m	0,00	0,00	12,90	4,20
De 6 a 8 m	0,00	18,90	0,00	0,00
Máis de 8 m	0,00	0,00	0,00	0,00

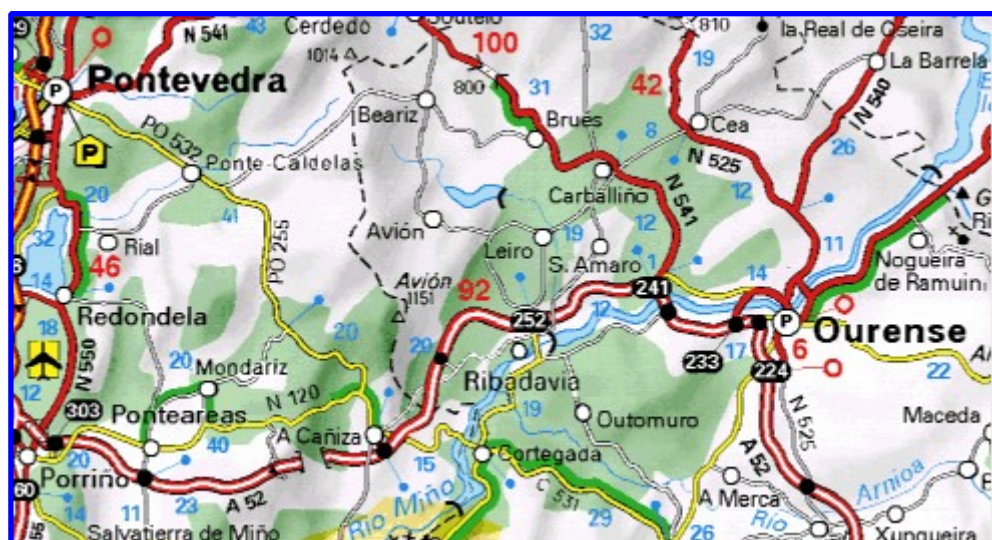
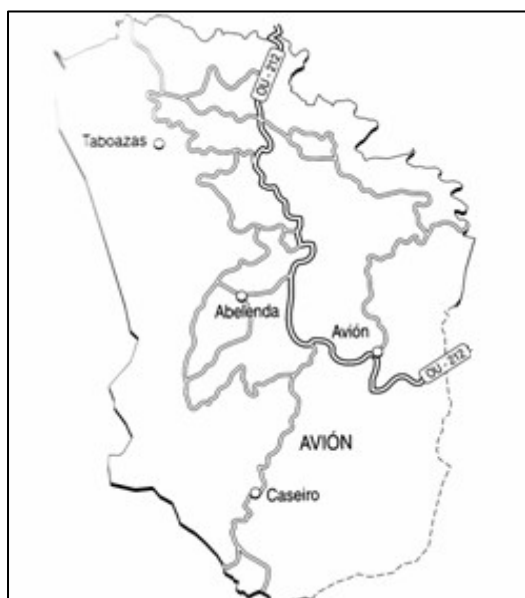
Ministerio de Administraciones Públicas.

Estradas segundo titularidade e tipo de firme

Ano 2010	Estado	Comunidade autónoma	Deputación	Municipio
Total	0,00	18,90	12,90	89,50
Mestura vituminosa	0,00	0,00	8,20	0,00
Regos asfálticos	0,00	18,90	4,70	87,90
Formigón	0,00	0,00	0,00	1,60
Adoquín, Macadam, zahorra, terra e outros tipos	0,00	0,00	0,00	1,60

2.1.3. COMARCA DO RIBEIRO

Extensión	Población (ano 2013)	Tª Máx. (media anual)
407 km ²	17.808 hab.	20 °C
Tª Mín.(media anual)	Precipitacións(media anual)	
5°C	1214 mm	

A **comarca do Ribeiro** localízase no curso medio do río Miño e débelle o nome ao viño do Ribeiro, que a percorre de norleste a suroeste. Ocupa unha superficie de 407,1 km², nos que viven 17.808 habitantes no ano 2013, e pertencen a ela os concellos de A Arnoia, Avión, Beade, Carballeda de Avia, Castrelo de Miño, Cenlle, Cortegada, Leiro, Melón e Ribadavia. Poseedora dunha rica historia, O Ribeiro é terra de vocación vinícola dende antigo, e Ribadavia foi capital do reino de Galicia no século XI.

O gran val do río Miño, no seu tramo medio, é o que articula estas terras a través dos vales dos seus tributarios Avia e Arnoia, orlados, a sua vez, por altas serras ó norte da comarca. O Miño está represado nos encoros de Castrelo de Miño e da Frieira. Existen varios balnearios que aproveitan as augas. Desde a Serra do Suído e Faro de Avión, ao oeste, onde se chega ao 1.000 de altitude, o relevo desce até só 97m. en Ribadavia e Arnoia.

O clima é de transición oceánico-mediterráneo. Suas precipitacións se sitúan entre as máis baixas de Galicia, caracterizándose a súas temperaturas por uns invernos frescos e veranos moi cálidos e secos. O microclima seco e cálido, pero con unha humidade durante o período invernal é propicio para o cultivo do viñado. O relevo montañoso e resguardado da influencia oceánica, favorece o cultivo da vide que é a característica dominante da paisaxe, ocupando casi a totalidade das ladeiras e hondonadas nos terrenos de Ribadavia, Castrelo de Miño, Cenlle, Beade, Leiro e Carballeda, así como as pendentes mellor orientadas e soleadas dos municipios limítrofes.

O sector agropecuario continúa sendo un importante pilar da economía da comarca, representando casi o 40% da poboación ocupada. En segundo lugar encontrase o sector terciario, seguido da industria e a construción.

O sector agropecuario baséase fundamentalmente no cultivo do viñado e dos produtos da horta. A horticultura, fruticultura e floricultura extendense pola maioría dos municipios da comarca con especialidades concretas, como o cultivo de frores e xudías, así como tomate, leituga, coliflor, pementos, etc.

A superficie inscrita baixo Denominación de Orixen do Ribeiro ronda as 3.000 hectáreas, que se localizan en torno os vales dos tres mencionados ríos, cunha densidade de plantación de 7.000 cepas por hectárea e unha produción máxima autorizada de 30.000 kilogramos por hectárea.

Nas zonas máis elevadas, onde as condicións meteorolóxicas se recrudecen, esta agricultura desaparece deixando paso a unha orientación gandeira, de pequenas explotacións de gando bovino, así como algunhas granxas porcinas e avícolas.

Outra actividade relacionada co aproveitamento dos recursos endóxenos é a explotación de rochas industriais de granito e pizarras, vinculada principalmente coa construción, que na actualidade reciben un parón importante pola crise acaecida nos últimos anos.

As actividades empresariais encontran súa maior forza na industria da madeira, centrada na fabricación de mobles e ataúdes. Por outro lado, a presenza dos ríos Miño, Avia e Barbantiño, da orixe a bonitas paixaxes naturais que, xunto co variado patrimonio artístico, son aspectos básicos para o desenvolvemento de iniciativas de turismo rural.

A Comarca do Ribeiro é unha das zonas máis dinámicas da deprimida provincia do interior grazas as remesas de cartos que aportan os emigrantes retornados, e do que é un exemplo o concello de Avión.

A pesar de todo a tendencia poboacional é o descenso da poboación como no resto da comunidade. Podemos observar un forte **decrecemento poboacional** con poucas vistas de recuperación. Os datos do último PEMU reflexaban unha poboación da comarca de mais de 20.000 habitantes e pasamos a estar por debaixo dos 18.000 habitantes.

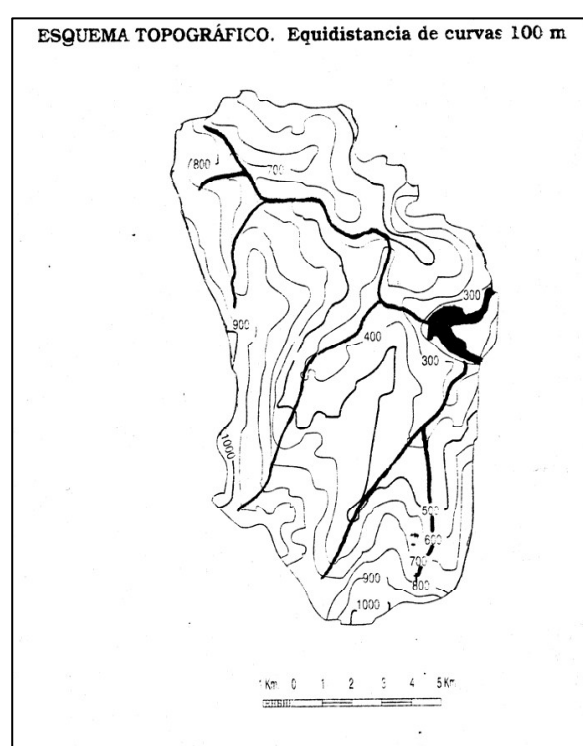
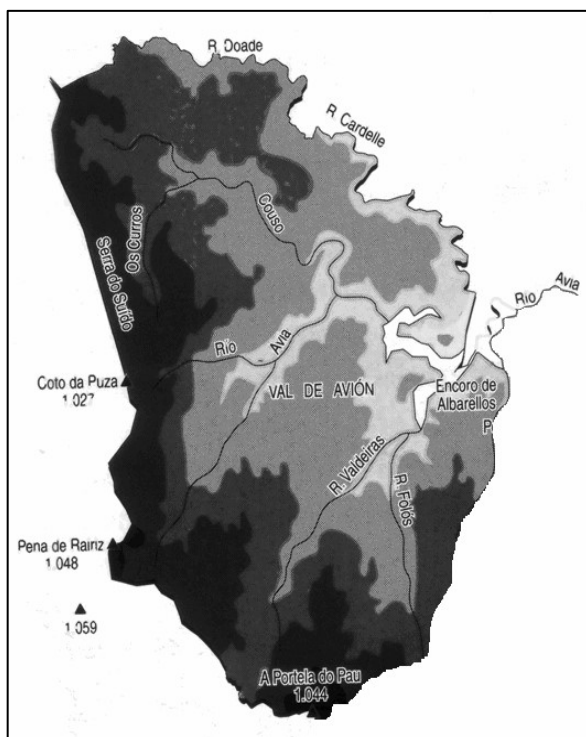
2.1.4. RELEVO

A situación do concello, limitado ó oeste pola serra do Suído e ó sur pola serra do Faro de Avión, explica a mobilidade do relevo. A alteración serra-val é nítida. A topografía combina a existencia de relevos residuais instalados sobre vellas superficies de aplanamento profundamente escavadas polos ríos. A importancia das fracturas nos límites das serras explica en gran medida as características da rede hidrográfica. A fracturación permite diferenciar varios niveis de aplanamento, onde os superior se atopa por riba dos 1.000 metros. Destacan o coto de Puza (1.027m) e o coto Miñoto (1.048), na serra do Suído. Este relevo desenvólvese sobre rocas graníticas e metamórficas de tipo xistoso, materias que xogan un papel máis destacado na configuración topográfica do Faro de Avión. As formas resultantes presentan unha gran pesadez e masividade nos niveis superiores que dará paso, a medida que descende a altitude, a unhas superficies moi degradadas pola morfoxénese fluvial que, seguindo con frecuencia a dirección norte-sur resultante da tectónica, escava profundamente as distintas superficies aplanadas de escaso desenvolvemento espacial.

No nivel de aplanamento superior predominan os solos de tipo litosos e ránker.

O primeiro é un solo rocosos, con escaso desenvolvemento (menos de dez centímetros). O tipo ránker aparece sobre rocas silíceas e está pouco desenvolvido verticalmente. Este nivel ocúpo as gramíneas. A medida que se descende de altitude diminúe a intensidade dos procesos erosivos e xorden solos de tipo ránker. O primeiro ten aspecto escuro e humus bruto, resulta moi permeable e alimenta unha vexetación pouco esixente (ericáceas). Nos sectores de menor pendente desenvólvese un ránker rico en materia orgánica, onde predomina o breixo. Na actualidade estes solos foron obxecto de repoboacións forestais. Por último, nas terras máis baixas do municipio hai unha secuencia máis evolucionada con tipos de ránker e cambisol dístrico formados sobre rocas ácidas e en xeral pobres. Os solos de cultivo foron transformados considerablemente pola acción antrópica, que proporcionou grandes cantidades de materia orgánica (estrume).

ALTITUDES (m)

AS SERRAS

A unha escala xeográfica, esta sierra encuádrase dentro dun sistema montañoso de orientación N-S, situado no sector sur da “dorsal meridiana galega” (que divide o territorio galego de norte a sur, dende Estaca de Bares ata o Miño), conformando o límite natural entre as provincias de Pontevedra e Ourense, onde limitan os concellos pontevedreses de A Lama, Fornelos de Montes e O Covelo e os municipios ourensanos de Beariz e Avión.

A Serra do Suído acada cotas de 1.000 metros sobre o nivel do mar, no Municipio de Avión encóntranse alturas de 1.053 e 1.043, nas denominadas Laxa dos Números e en Pena de Rairiz, respectivamente. Trátase de bloques levantados, modelados sobre granitos na cumbre, caracterizadas por diferentes superficies de erosión así como por unha rede de fallas, que determinan a alternancia do terreno.

Toda esta orografía que serve de límite entre provincias, actúa como unha dispersión nos diferentes cursos fluviais que nacen dende a Serra do Suído.

O Suído é fonte de moitos ríos, o máis destacable destes é o Avia, principal afluente do río Miño, que nace en Fonte Avia (1.053 metros) e Couso, afluente do Avia. Pola outra vertiente destacan o río Verdugo, o Cubeta ou Folgoso, que terminan todos en augas do Atlántico. O río Avia o seu paso por Aviión da forma ó embalse de Albarelos.

Presenta fortes pendentes, sobre todo nas vertientes orientadas cara o este, e unha climatoloxía caracterizada polas abundantes chuvias (2862 mm) o que orixina frecuentes correntes de agua, de curso inestable que, co paso do tempo, formaron pequenos precipicios. As temperaturas suelen ser suaves nos meses de maior calor (arredor dos 17,4 grados en xullo) e frías en inverno (sobre os 5,1 grados nos meses de febreiro). As características do poboamento dos concellos comprendidos nesta zona se resumen na dispersión favorecida pola configuración do relevo, a altitude e os microclimas que se forman nas vertentes de diversa insolación e aporte hídrico.

A parte alta do Suído, están permanentemente cubertas da herba verde, pasto tierno para cabalos e vacas, existindo unha variedade enana de toxos, ou “toxo sañado” (*ulex nanus*). Nas zonas onde aflora a auga, hai moita humidade no suelo, onde comencian a formarse conos de recepción, aparecen os fieitos (*pteris aquilina*). Non faltan nestas zonas xestas, (*sorothamus cantabricum*), un “codeso” cítiso (*cytissus albus*), hai ademáis según baixamos, outra planta que servía de cama a animais e pastores e que ademáis era utilizada como combustible para encendelas fogueiras, “a carqueixa”, (*gentsia tridentata*). Non falta nestos altos unha especie, o “piocám”, ésta aparece nos tellados dos chouzos, xunto con musgos que abundan, sobre todo, alí onde hai pouca terra en que sustentarse, como poden ser os pedregais onde persiste a humidade.

Outra planta que na actualidade é a máis abundante e que vai aparecendo a medida que descendemos é o pino bravo (*pinus pinaster*) extendido pola repoboación. Seguindo co descenso aparecen as silvas, zarzas (*rubus fruticosus*) e entre as arbustivas menores a “quiruela” (*erica umbellata*), que aparece nos clareados das zonas máis cálidas. Florece entre abril e xullo, dando ó monte tonalidades rosáceas que contrastan coas acacias (*mimosa pudica*) e toxos, que

dan unha flor amarilla. Nas zonas de moita humedade hai eucaliptus, árbores orixinarios de Australia, e introducidos no sur de Europa a finais do século pasado. En zonas máis áridas hai algún (quercus sauber), especie en fase de extinción igual que o castaño (castanea vulgaris), así como a totalidade do bosque caducifolio.

A serra do Suído, tivo e ten unha grande importancia para os labregos que viven as súas beiras, aínda hoxe se poden ver os chozos do Suído, que durante séculos foron usados polos poboadores de case todas as parroquias do Concello de Avión. Alá levaban o gando nos veráns, ó sitio que os labregos lle chaman sesteiros, que é unha zona case que reservada para o gando de cada aldea, aínda hoxe existen o sesteiro da Abelenda, do Rodeiro, dos Boeixos, e de case que todos os pobos do arredor. Pódense ver os chozos subindo por unha estrada que se atopa en Nieva, ou por outra que hai no lugar de Mangueiro ou indo do Espiñeiro, na parroquia da Amiudal cara a Edreira.

No alto da serra, vindo de Beariz cara a Pontevedra, está a Portela da Cruz, nela podense atopar vestixios dun camiño moi antigo, que se chama a Vereas, e que era unha vía de comunicación moi importante para toda a zona, xa que atravesaba todo o Suido e chega ou chegaba cando menos a Graña, xa en Pontevedra. Suponse que foi parte dun camiño real que se enlazaba con outros que viñan dende Castela e Euskadi, e remataba na Coruña.

Con relación aos espazos da Dorsal Galega atopámonos coa curiosa circunstancia de que a Serra do Suído é na actualidade a única Serra da Dorsal Galega que representa o mellor estado de conservación dos hábitats propios de cume e ladeira e que son característicos da media montaña propia de Galicia.

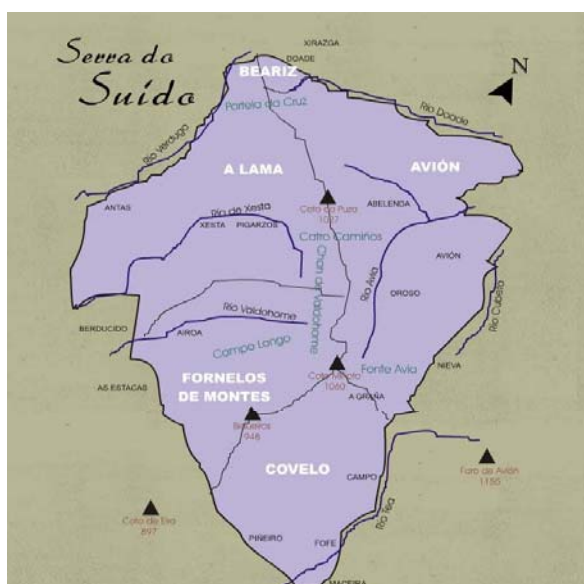
Boa parte desta riqueza é resultado dos aproveitamentos agrogandeiros tradicionais de montaña, sendo esta área un dos poucos exemplos que representan con maior pureza os elementos derivados desta transformación, polo que resulta inexplicable a súa exclusión da proposta oficial da Xunta de Galicia, para formar parte da rede europea Natura 2000.

A serra do Suído é unha das principais áreas para as aves rapaces de Galicia, ó destacar as boas características que reúnen os seus hábitats para estas especies. A cría de bufo real, a existencia dunha colonia de rapiña cincuenta e a presenza de aguiá real, aguiá albela, voitre leonado, voitre negro, gatafornela, falcón peregrino, falcón pequeno, miñato abelleiro, azor e ganbián (especies de interese comunitario) avalan a importancia deste territorio.

Tamén destacamos a existencia na serra dunha das mellores poboacións de lobo ibérico da península, sendo esta área a de maior densidade, coa de cinco núcleos familiares. Nesta serra encontraremos os Chozos do Suído.

E isto débese precisamente por ser o último grande espacio da Dorsal en ser ocupado por instalacións eólicas. Ser o único grande espacio da Dorsal Galega que non foi incluído na Rede Natura 2000, a pesar de considerarse por multitude de especialistas e informes internos da anterior administración galega coma unha das áreas máis idóneas da Dorsal Galega para ser incluída na Rede Natura 2000. E que só os intereses especulativos relacionados, entre outros, con futuras solicitudes de permisos de canteiras de granito e desenvolvemento de parques eólicos, levou a que de xeito premeditado a anterior Consellería de Medio Ambiente obviara a súa inclusión na Rede Natura 2000.

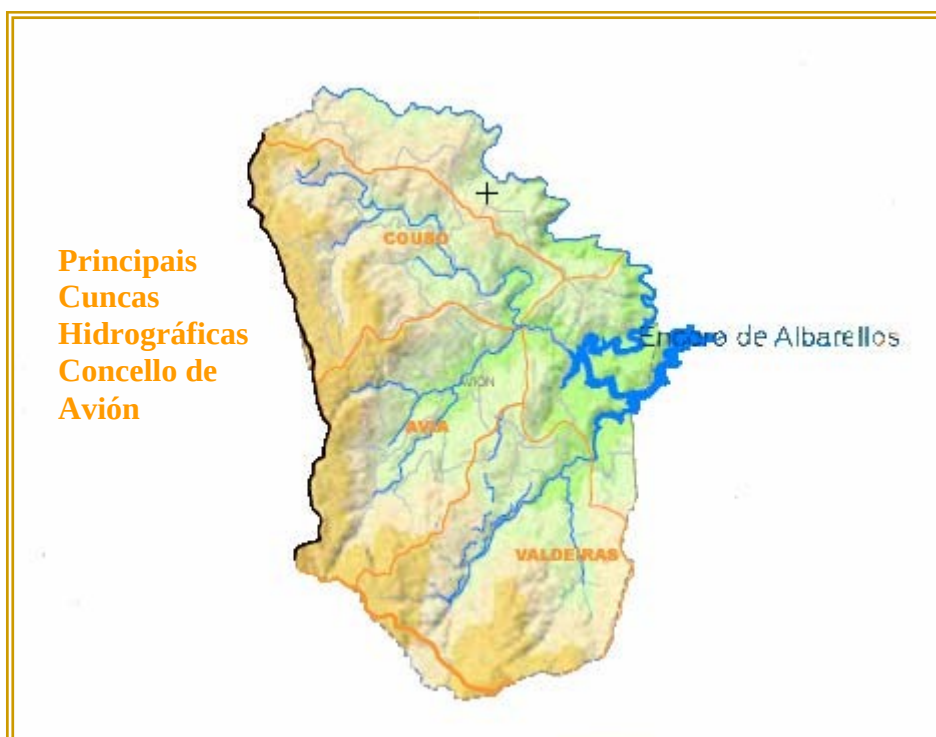
Proposta Serra do Suído

HIDROXEOLOXIA

O encoro de Albarellos, que ten parte do vaso no territorio de Avión, como bacía de referencia, compre mencionar que dispón de plan de emerxencia de Presa que afecta ós concellos do tramo inferior da presa por unha hipotética rotura da presa de Albarellos.

A rede hidrográfica organízase en torno ó alto val do río Avia, que ten as súas fontes na serra o Suído, nas proximidades do Coto Miñoto, no lugar de Fonte Avia (pertencente a parroquia de Nieva) no mesmo concello de Avión. Ten na súa cabeceira , de dirección nortesur, un cañón que traduce a impotancia da litoloxía e a fracturación. Encaixado nunha fractura , sinala o contacto litolóxico dos xistos ó oeste e os granitos o leste. Os seus principais afluentes pola dereita, con cabeceiras no Faro de Avión, son o Valdeiras e o Folós, que evidancian tamén a importancia da fracturación , presentando unha dirección norte-sur. Pola esquerda recibe numeros afluentes con cursos de escaso desenvolvemento superficial que descendén do Suído salvando un importante desnivel. Este tradúcese en varias ocasións na existencia de pequenas fervezas, entre as que destaca o do río Avión. Son leitos de rixime pluvial que presentan os seus máximos caudais entre os meses de novembro e febreiro.

Avia segue unha dirección SO-NL até chegar ao **encoro de Albarellos**, entre os concellos de Leiro, Boborás e Avión. Despois do encoro segue até Boborás, vira

cara o SL, desde Leiro até Ribadavia, lugar onde desemboca tras percorrer un total de 36,7 Km.

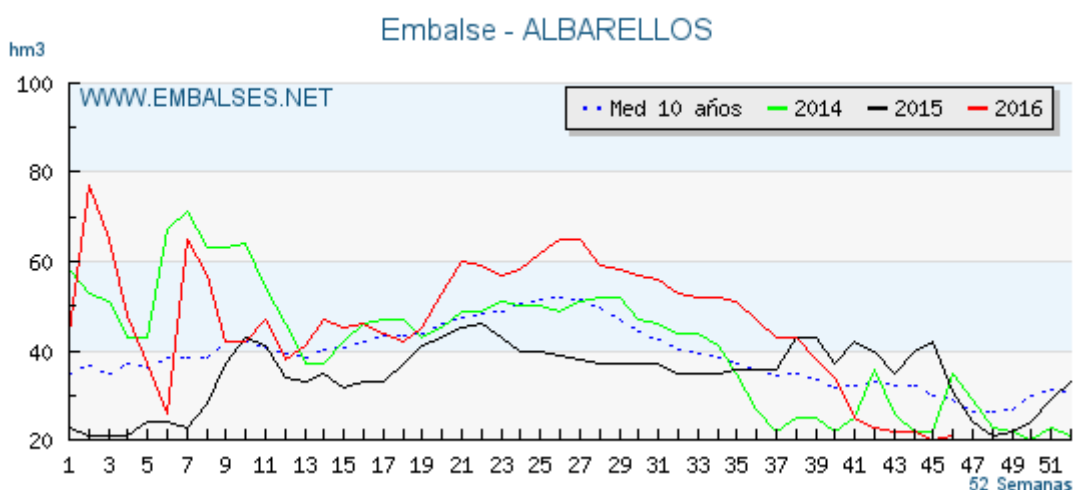
O encoro de Albarellos recolle gran cantidade de ríos e regatos: o Avia, Couso, Cardelle, Folós, Valdeiras e un largo etc. Todos eles no 2002 en bastante bo estado.

O encoro de Albarellos foi inaugurado en 1971, ocupa unha superficie de 336ha. Posúe unha potencia instalada de 59 MW., cunha enerxía productible ó ano de 114 Gwh.O encoro posúe forma de cúpula, cunha lonxitude de 285m.e unha altura de 90m.

O volume de auga posible encorada é duns 90.7 Hm³. A evolución das auga embalsada mostráñse na taboa seguinte:

Embalse: ALBARELLOS

Agua embalsada (15-11-2016):	21 hm ³	23.08 %
Variacion semana Anterior:	1 hm ³	1.10 %
Capacidad:	91 hm ³	
Misma Semana (2015):	31 hm ³	34.07 %
Misma Semana (Media 10 Años):	29 hm ³	32.09 %

Da explotación do encoro encárgase a empresa Unión Eléctrica FENOSA.

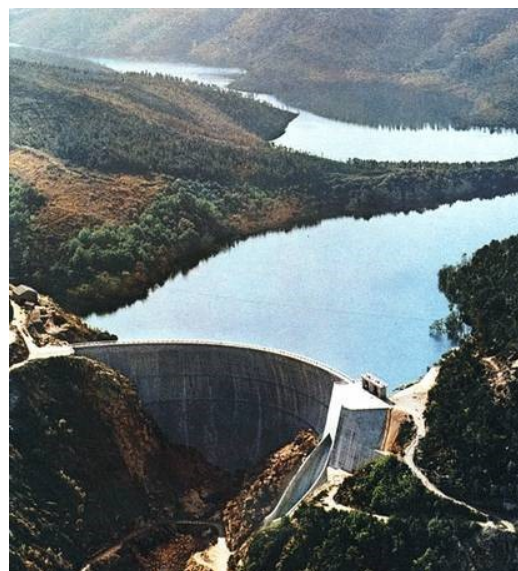
Os ríos Avia e Valdeiras cerca de Beresmo, son ríos limpos, cuns pozos de 3 a catro metros, dignos de conservar. O tramo do río Avia entre Albarellos-Ribadavia:

Está moi afectado polos vertidos e polas subidas e baixadas de nivel provocadas polo embalse de Albarellos. A partir do mes de maio, por debaixo do embalse o río queda sen auga nun tramo de 5 kms. Tramo no que se atopa o troiteiro de Leiro.

Hoxe os vertidos son abundantes en toda a súa cuenca, os pobos non depuran as augas residuais. Por outro lado o embalse de Albarellos situado por encima do coto afectao coas sus continuas baixadas e subidas.

O tramo Ribadavia-Desembocadura: Presenta unha grande degradación especialmente nas súas orillas debido a canalizacions e paseos fluviais

Outros dos moitos ríos que discorren polo concello son o Couso, Abelenda, Cardelle, Vilariño, Baluga.

O Río Cardelle: Fai de límite municipal co concello veciño de Boborás.

O caudal máximo derivado é de 3200 l/seg.

O aproveitamento consta dunha presa que, encorando auga ata a elevación limiar de 478,5m.s.n.m.

Deriva auga pola marxe dereita a través dunha toma de auga coa súa soleira a 477,00 m.s.n.m. que despois de 4518m. Remata na cheminea de equilibrio. Desta

cheminea parte o entubado forazado que conduce o caudal derivado ata os 286,60 m.s.n.m do eixe da turbina. A auga así derivada é turbinada no edificio da central e restituída a través dunha cannle de desaugamento ó leito.

Salto bruto: 193,5 m.

Redemento da turbina xerador: 86 %

UNIDADES HIDROXEOLÓXICAS

No estudio do sustrato sobre o que se asenta o concello de Avión teremos que contar con variables tales como a súa historia xeolóxica, formas de relevo, litoloxía, hidroloxía, Da combinación destas últimas variables poderemos distinguir as diferentes unidades hidroxeolóxicas que a continuación se describen e que inciden directamente sobre as posibilidades de sufrir certos riscos naturais, como por exemplo enchentes, secas...

MATERIAIS IMPERMEABLES

Constitúenno os materiais metasedimentarios, é dicir, terreos antigos, metamorfizados e deformados. Cunha permeabilidade de grao moi baixo ou impermeables. Basicamente son materiais xistosos dos grupos Paraño e Lalín-Forcarei. Incluindo as anfíbolitas (rochas básicas) deste último grupo.

As súas características litolóxicas e texturais non permiten a entrada e circulación da auga no seu interior, restrinxíndose a existencia de auga nos niveis superiores, máis superficiais, que presentan grande alteración, anque o seu grande contido en arxilas favorecen en épocas de grande pluviosidade a saturación, orixinando posibles encharcamentos superficiais.

Nestes terreos a contaminación restrínxese ás augas superficiais, xa que o seu carácter impermeable impide a entrada de auga cara ós posibles acuíferos profundos. Constitúen por tantas áreas favorables ó vertido, sen perigo de infiltración cara ó subsolo.

Atopámos estes materiais en boa parte do concello, que ocupa practicamente toda a metade norte de Avión.

MATERIAS DE MEDIA E BAIXA PERMEABILIDADE

Esta unidade está constituída polas rochas graníticas: granitos alcalinos de dúas micas (macizo Vértice de Avión), granitos predominantemente biótíticos, granitos e granodioritas predeominantemente biotíticos (Macizo de Avión).

Inclúense neste grupo os filóns de cuarzo e as súas áreas próximas, pola posible aparición de auga a muro e teito destes en relación coas fracturas ás que se asocian en determinados casos. Así como os diferentes bancos de cuarcitas do grupo de Lalín-Forcarei.

A permeabilidade primaria destas rochas é moi baixa, pola contra a permeabilidade secundaria, é dicir a causada polo rede de diaclasas, filóns e por alteración permite certo grao de infiltración a acumulación.

Como se explicou anteriormente a permeabilidade destas rochas preséntase debido á porosidade intergranular causada pola alteracion, o que dá lugar a uns depósitos en zonas topograficamente aptas (zonas cóncavas, áreas chás, zonas de pé de monte) , onde a auga pode infiltrarse e dar lugar a acuíferos que se recargan fundamentalmente por auga procedente da escorrentía superficial e por auga de orixen pluvial. Polo que a súa dependencia do réxime de chuvias estacional é moi forte, así en épocas estivais a evaporación tende a diminuílo contido en auga do acuífero.

Así mesmo as fisuras e fracturas do macizo hidroxeolóxico permiten a entrada e circulación da auga polo seu interior, e naquelas zonas favorables, tales como o cruzamento dos horizontes acuíferos coas estruturas de erosión e con outras formas negativas do relevo (vales, valgadas, barrancos) coma fracturas (como fendas tectónicas abertas), ou en zonas de contacto de rochas intrusivas e filonianas con rochas sedimentarias, tódalas cales contitúen áreas nas que poden formarse fendas a favor de que a auga pode saír ó exterior dando lugar a fontes ou manantiais.

Son materiais vulnerables á contaminación, onde é necesario extremalas medidas de precaución, principalmente naquelas áreas , que anque puntuais, poden ser

focos de contaminación das augas subterráneas. Debido á rede de fisuración dos macizos graníticos, prodúcese a infiltración da auga e dos líquidos contaminantes, expandíndose a contaminación rapidamente polo acuífero, ata saír deste por fontes e mananciais. Estas rede de fisuras poden estar conectadas con materiais detríticos situados en zonas de val contaminando estes acuíferos porosos.

Nos materiais graníticos, a posible existencia de materiais de alteración (xabre) en zonas chás ou cubetas, poden dar lugar a acuífeoros con carácter poroso, anque pouco profundos, en épocas de precipitacións poden reter gran cantidade de auga, útil en época de estiaxe. Son zonas vulnerables á contaminación polo seu carácter poroso.

Encontramos permeabilidades medias en áreas moi puntuais do concello, ó noreste nas proximidades do río Cardello no límite co concello de Leiro. E na franxa este do concello, debuxando unha línea de norte a sur, coincidindo co límite da provincia de Pontevedra, na Serra do Suído.

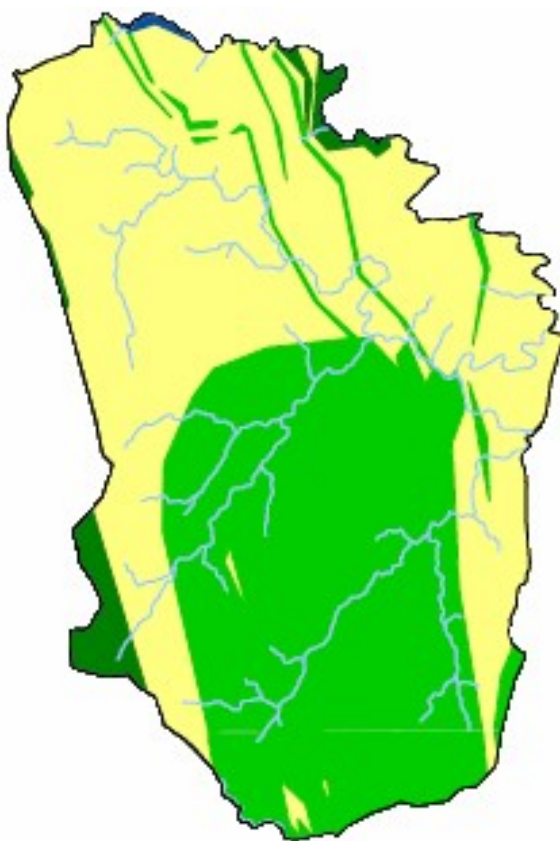
O resto do espacio, que corresponde con practicamente todo o centro-sur do concello a permeabilidade é baixa.

MATERIAIS PERMEABLES

A porción de terreno que ocupan é insignificante e localizámoslos no noreste do concello.

MAPA HIDROXEOLÓGICO

LENDAL

Materiais permeables

Mateiais de media-baixa permeabilidade

Permeabilidade Baixa

Impermeable

Por outra banda cabe dicir que as afeccións hidrográficas no concello de Avión forma parte da competencia da Confederación Hidrográfica Miño-Sil

A xénese destes ríos e a forte labor erosiva sobre materiais en xeral moi resistentes que determinan a formación de vales profundos, estreitos e pendientes, que sólo se abren e suavizan cando recorren algunha depresión intramontañosa.

Características estas que coinciden en xeral coas dadas no río Avia en Avión, e que como neste concello as cuncas do Miño, Sil teñen unha ordenación básicamente lineal, formando vales alargados nos que se centra o río principal, que recibe numerosos afluentes -moitos deles de orden menor- que afluyen por ambas márxenes.

De forma xeral díse que os ríos noroccidentales da península e concretamente o Miño-(ó cal drenan os ríos de Avión) discurren sobre terreos impermeables: cuarcitas, granitos, pizarras, polo que suas augas se encontran moi pouco mineralizadas.

2.1.5. LITOLOXIA

O concello de Avión localízase entro do Macizo Hespérico o cal está constituido por materiais precámbricos e paleozoicos, que sufriron unha intensa deformación durante o Oroxenia Hercínica.

A división establecida por Julivert en 1972 encadraba á Comarca do Ribeiro, e por conseguinte o concello de Avión, dentro da chamada zona Centroibérica. Posteriormente Farias, estableceu unha nova zona, denominada Zona de Galicia-Tras-Os Montes.

Obsérvase na cartografía litolóxica, que destaca o claro predominio dos materiais graníticos, de idade hercínica, sobre os materiais metasedimentarios, constituídos principalmente por xistos e algunhas capas de cuarcitas e rochas básicas

(anfíbolitas). O substrato xeolóxico actual é o resultado dunha longa historia xeolóxica que comezou hai máis de 570 millóns de anos, no precámbrico. Así entre o precámbrico e o ordovícico (hai uns 500 millóns de anos), e incluso para outros autores ata o silúrico inferior (45 m.a.) produciuse a sedimentación dunha potente serie vulcanodetrítica, sobre unha cortiza continental antita, serie que se correspondería co actual Grupo Santabaia.

Xa durante o Silúrico, ten lugar a sedimentación de materiais pelíticos e areosos con grande cantidade de materia carbonosa, que deron lugar ó Grupo Noqueira, materiais que indican un medio mariño reductor. No silúrico superior e quizáis durante o devónico prodúcese un cambio a depósitos moi monótonos pelítico-areosos con intercalacións de vulcanitas ácidas, que na parte alta da serie pasa a ser detrítica con vulcanitas básicas, o que marca un magmatismo bimodal. Todo este potente conxunto sedimentario desenvolvido ata o devónico parece indicar que se depositaban nun medio subsidente.

Durante o carbonífero aconteceu a Oroxenia Hercínica, que finalmente deu lugar á formación do supercontinente denominado “Panxea”. Nesta oroxenia distínguense tres fases de deformación. O longo da primeira fase prodúcese unha deformación que xera grandes pregues verxentes ó Leste e unha xistosidade xeneralizada. A segunda fase produce unha deformación moi intensa relacionada coa situación de mantos de cablagamento, afectando ó Dominio Xistoso, dando lugar a unha xistosidade e a pregues deitados.

A continuación e anterior á terceira fase prodúcese unha serie de fallas normais cun plano de falla moi tendido, de dirección NO-SE que en ocasións levan unha xistosidade asociada e que ven a indicar unha etapa distensiva entre a segunda e a terceira fase.

Durante a terceira fase prodúcese un prepregamento xeral de tódalas estruturas anteriores con eixes de dirección N-S e NO-SE e plano axial subvertical con emerxencias cara ó Leste. Esta fase deu lugar a pregues a tódalas escalas e ás grandes estruturas da Comarca, como a antiforma do Candán (serra ó norte de Avión e fora dos límites municipais) así como o desenvolvemento de zonas de

cizalla subverticais, que se corresponden coa zona do Cercedo- O Suído e coa zona do Macizo de Avión.

Posteriormente teñen lugar repregamentos tardíos de locais que dan lugar a pregues e ó desenvolvemento dun sistema de fracturación con inclinación acusada ou verical, en ocasións con compoñente de desgarre e direccións principais N30E e N60E.

O metamorfismo ten lugar durante as dúas primeiras fases, desenvolvéndose un metamorfismo rexional de presión intermedia a baixa.

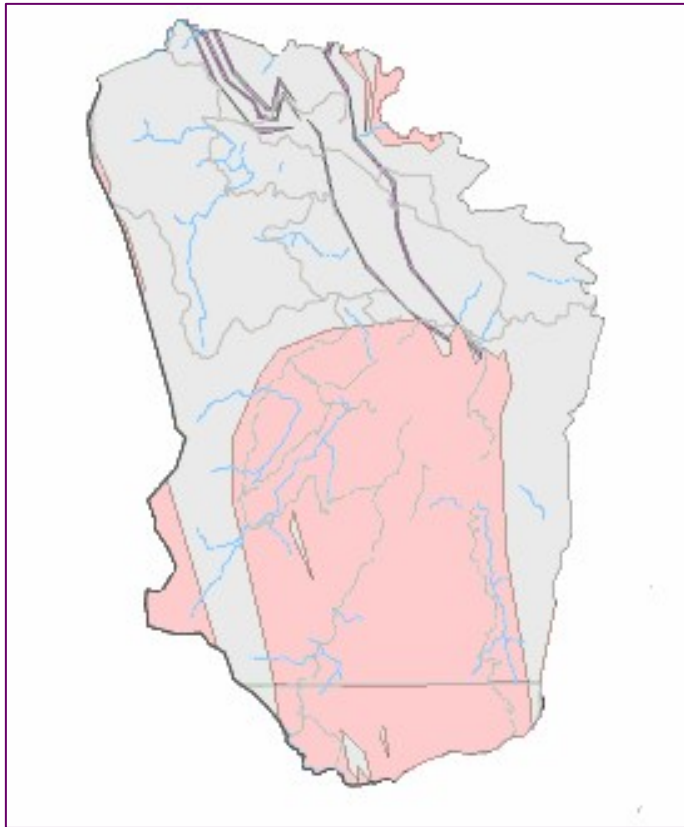
Durante a interfase que tivo lugar entre a segunda e terceira fase prodúcese a ascensión de magmas graníticos, en xeral peralumínicos e ás veces calcoalcalinos, que conducen a un aumento do gradiente xeotérmico e desenvolvemento dun metamorfismo de baixa presión que se sobreimpón ó anterior, chegando a producir migmatización nalgúns áreas.

A continuación da terceira fase prodúcese a intrusión en niveis epizonais de granitoides de tendencia calcoalcalina e subalcalina que dan lugar a un gradiente metamórfico de moi baixa presión con desenvolvemento de metamorfismo de contacto sobre os metasedimentos. Simultánea e posteriormente prodúcese o recheo por dique de diferentes tipos (cuarzo, pórfidos, diabasas e pegmatitas) dunha serie de fracturas tardihercínicas. Estas fracturas zumezaron durante o ciclo alpino, dando lugar a bloques erguidos (serras) e depresións que se enchán posteriormente por sedimentos terciarios e cuaternarios.

Por último durante o cuaternario teñen lugar os depósitos de terrazas nos ríos máis importantes da Comarca. E incluso durante a glaciación Würniense, parece que nos cumes de Serra do Faro de Avión existía un pequeno glaciar que percorría en dirección Sur.

MAPA LITOLÓXICO DE AVIÓN

LEENDA

	Graníticas
	Metamórficas
	Básicas e Ultrabásicas

Nomeamento tipolóxico:

- ROCHAS GRANÍTICAS
 - o GRANITOS DE TENDENCIA ALCALINA
 - Granitos de dúas micas moderadamene leucocráticos.
 - Granitos de dúas micas moi leucocráticas
 - o GRANITOS DE TENDENCIA CALCOALCALINA
- ROCHAS METASEDIMENTARIAS
 - o GUPO DE PARAÑO.
 - Xistos micáceos e cuarzosos, filitas e ampelitas (SilúricoDevónico).

Afloran na parte norte e occidental do concello (Serra do Suído, Hedreira, Rubillón, cundcunad do Cardelle, Albarellas).

o GRUPO LALÍN-FORCAREI (Devoniano)

- Anfibolitas
- Cuarcitas brancas pregadas
- Ortogneises
- Micaxisto feldespaticos e paragneises
- Cuarcitas brancas e micaxistos cuarcíticos. Capas de Portela.

• ROCHAS FILONIAS

o Diques de Aplitas e Pegmatitas

Son bastante frecuentes, así hai que citar varios grupos de filóns na zona norte de Avión.

XEOTÉCNIA

Permítenos delimitar unha serie de unidades que informan sobre o maior número de problemas xeotécnicos dentro de cada litoloxía.

Na zona os materiais consolidados presentan actualmente un aspecto e unhas características resultado da interrelación de condicionantes xeomorfolóxicos. A situación actual destes materiais é o resultado da acción tectónica e a meteorización física e química sobre os diferentes tipos de litoloxías, ó longo de períodos longos de tempo.

Principalmente son limitacións causadas pola orografía da área en estudio, neste caso delimitamos se unha serie de grupos en canto ás pendentes se refire, un primeiro grupo de zonas chás que non sobrepasan o 7% de pendente. Un segundo grupo é o constituido polas zonas alombadas, onde non se sobrepasa o 15% e un terceiro grupo con pendentes superiores ó 15%, é dicir abruptas e montañosas.

A combinación dos factores litolóxicos e xeomorfolóxicos dan como resultado as características xeomecánicas dos diferentes materiais da área, así o estado de alteración e tectonización, o grao de erosión ó que están sometidos os materiais,

xunto ó grao de inestabilidade en que se encontran este, márcanolo estado xeomecánico deses materiais con respecto á rocha sá.

Por outra parte, a distribución dos materiais condiciona as diferentes calidades xeomecánicas en profundidade á hora de levar a cabo calquera tipo de construción, podendo aparecer asentos diferenciais provocados polos diferentes comportamentos dos materiais.

ROCHAS

ROCHAS GRANÍTICAS

Litolóxicamente e como xa vimos, inclúen rochas graníticas de tendencia alcalina: granitos de dúas micas (Vértice de Avión) e granitos biotíticos. Así como granodioritas biotíticos (Macizo de Avión).

Os materiais graníticos xeomorfoloxicamente dan lugar a unha grande variedade de relevos, así nuns casos a morfloxía é acusada, con pendentes maiores do 7% e mesmo maiores do 30% conformando neste caso paisaxes abruptas e escarpadas. Aínda se os valores das pendentes son menores, dan lugar a zonas alombadas onde os ríos se encixan. Orixinan, principalmente os granitos de dúas micas, mantos de alteración, a vez que se encontran moi fracturados. Hidrolóxicamente son materiais de baixa e media permeabilidade, onde a drenaxe é aceptable gracias a pendente do terreo. Xeotécnicamente a capacidade de carga é alta, sendo mínimo o risco de ripabilidade e o de asentos diferenciais.

ROCHAS METASEDIMENTARIAS

Litolóxicamente abarcan un grande número de rochas, xistos principalmente, anque podemos incluír cuarcitas, gneises, anfibolitas, etc. Presentan unha xistosidade ben desenvolvida produto da tectónica hercínica. Frecuentemente os xistos posúen en superficie unha capa de alteración limo-arxilosa ben desenvolvida, principalmente nas zonas topográficamente máis chás.

Xeomorfoloxicamente o relevo ó que dan lugar é moi variado, anque en Avión existe un claro dominio das zonas montañosas fronte ás de menor pendente, como acontece con toda a zona do Suído e que supón a totalidade dos límites municipais

polo oeste, delimitando claramente a provincia de Ourense fronte a de Pontevedra ou as márxenes do encoro de Albarellos.

Hidrologicamente son terreos de moi baixa permeabilidade ou impermeables. Presentan unha boa escorrentía a favor dos planos de pendente. Anque se esta é escasa, pode darse unha infiltración nas capas de alteración e sufrir unhas saturación e encharcamento.

Xeomecanicamente anque posúen numerosos planos de tectonización son materiais competentes, principalmente se os planos se sitúan horizontais. Polo tanto faise necesario eliminar a capa de alteración limo-arxilosa, xa que esta posúe unas características xeomecánicas inferiores ás das rochas. Posúen unha capacidade de carga media-alta e a aparición de asentamentos diferenciais límitase a áreas con diferentes graos de alteración.

Polo tanto e tendo en conta o ata aquí esposto podemos dicir que:

O risco de asulagamento dos cauces tan propenso noutras partes de Galicia, é escaso polo alto-medio grado de impermeabilidade dos materiais, e polas fortes pendentes. Unicamente a acción antrópica como a urbanización (construción de estradas, enconos, pontes,...) ou a ausencia de cuberta vexetal que fai diminuír a escorrentía superficial, facilitan nas zonas próximas dos cauces o asulagamento de determinadas zonas.

Polo contrario o concello de Avión presenta grandes zonas de altos gradientes topográficos. Neste grupo inclúense aquelas zonas que presentan pendentes extremas nas cales se poden dar riscos tales como escorregamentos e/ou desprendementos de rochas e movementos de terras principalmente. Xa sexan por causas naturais como zonas de alta montaña, escarpes cañóns de ríos, cantís ou debidas a causas antrópicas, como por exemplo explotacións mineiras a ceo aberto.

2.1.6. CLIMATOLOXÍA DE AVIÓN

Para o estudo das condicións climatolóxicas do concello de Avión, selecciónase a estación meteorolóxica de Amiudal, dentro dos propios límites municipais, que

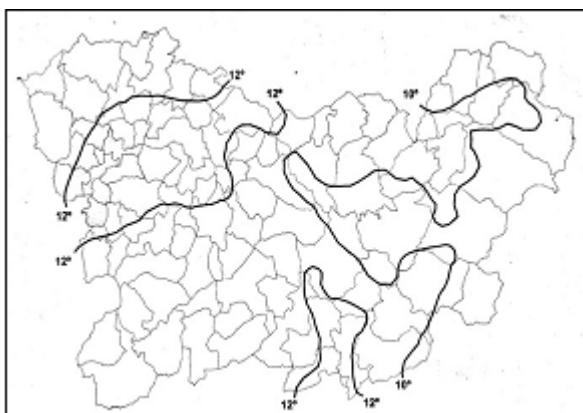
aporta os datos suficientes para achegarnos as condicións meterolóxicas a medio prazo do concello.

A Estación de Amiudal situada a 553msnm, ten as seguintes coordenadas:

Datum:	ETRS89 ▼
Latitud:	42° 24' 52.56" N
Longitud:	8° 14' 17.32" W
Huso UTM:	29
Coord. X:	562.683,93
Coord. Y:	4.696.091,41

TEMPERATURA

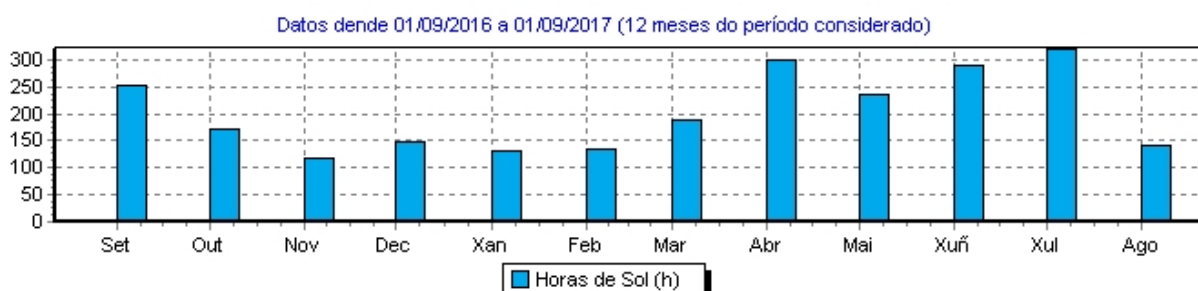
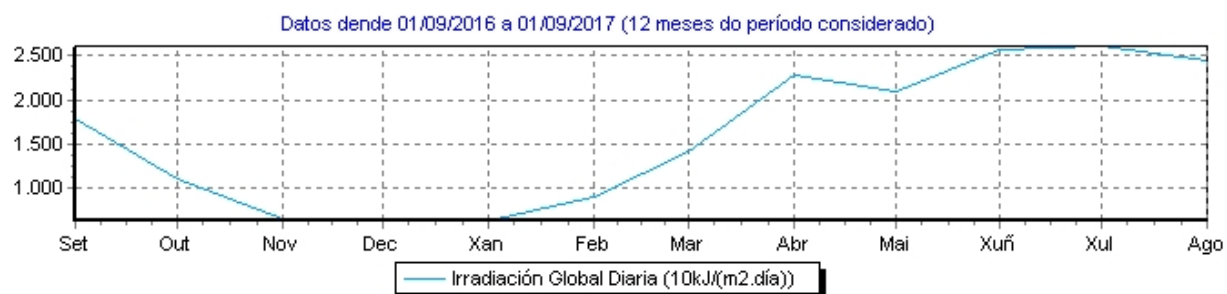
O concello de Avión atópase dentro do dominio da isoterma anual dos 12°C, aínda que a temperatura media anual dos últimos 12 meses foi de 13,2°C., o que amosa certas características oceánicas, que penetran xa atenuadas. Hai que facer referencia ás diferencias térmicas impostas principalmente pola altitudes municipais. As temperaturas estivais amosan trazos mediterráneo, onde as temperaturas de xullo e agosto están por riba dos 20°C de media.

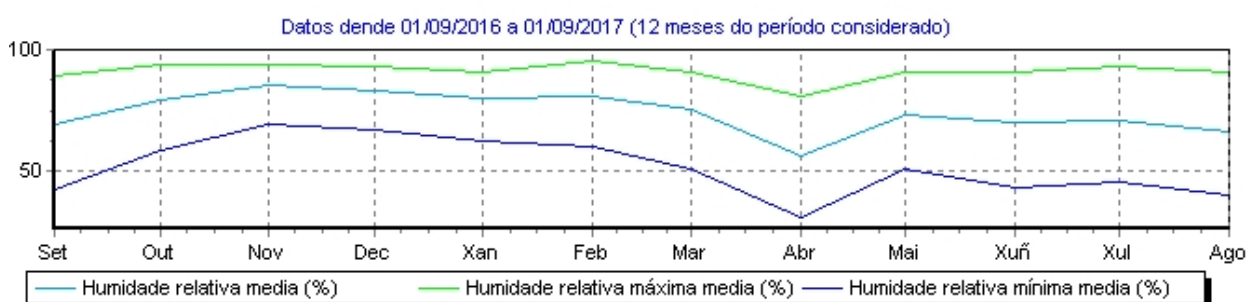
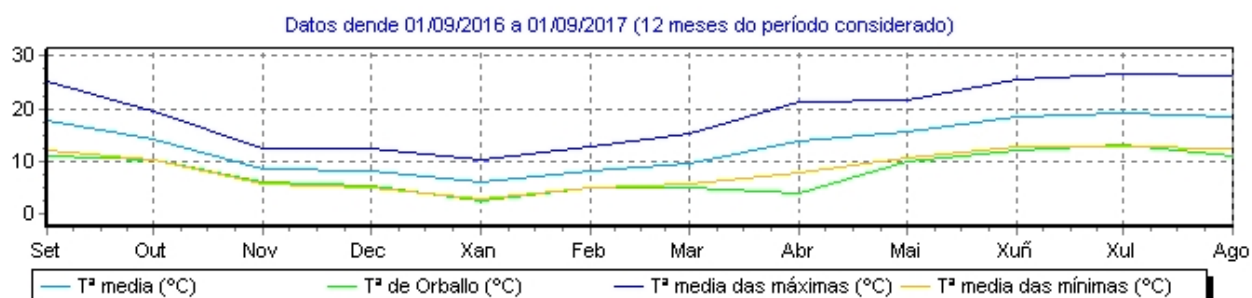
Unha caraterística da zona son as frecuentes néboas inverno e no outono, debidas a que o aire húmido, en contacto cun solo fortemente enfriado e co encoro, produce potentes bancos de nebos nos fondos de val. Non existe un periodo moi frío (<5°C), e éste comprende os meses de novembro a marzo. O período temperado vai de xuño a setembro. O gradiente térmico vertical é a relación existente entre a altitude e a temperatura, a cal descende a medida que aumenta a altura. Este gradiente, na atmófera libre ten un valor aproximado de medio grao centígrado

cada 100 metros. Este valor no concello varía moito, é oscila entre os 0,4/100m. e os 0,7/100m.O gradiente medio anual é de 0.6°C

Fonte:IGE

Fonte:IGE

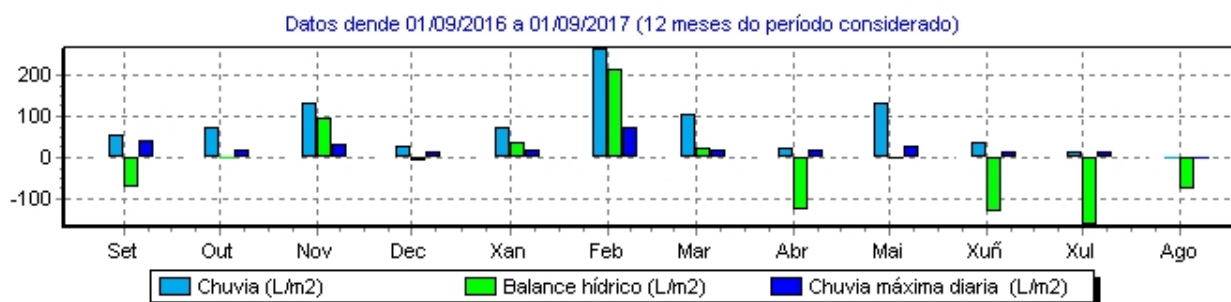
PRECIPITACIÓNS

As condicións xeográficas do concello refléctense no réxime de precipitacións, precipitacións que son máis elevadas na serra do Suído, propiciadas pola variante

altitudinal., mentres que as temperaturas máis cálidas e a aridez estival prodúcense nas beiras do Avia en Albarellos.

Ó igual que moitas máis zonas de Galicia, en particular da provincia de Ourense, destacar a ausencia de precipitacións na época estival e incluso na primavera, o que provoca o perigo de incendios nestas épocas.

Fonte:IGE

VENTOS

O vento ten unha gran importancia en climatoloxía, non solo pola súa influencia en gran parte das actividades humanas, senón o selo que determina outros elementos climáticos, como a temperatura do aire ou a humidade.

O ventos dominantes no concello son de dirección Sureste a Oeste, serando unha formación ascendente, derivado da subida pronunciada da pendente da serra do Suído

A presenza de obstáculos topográficos induce importantes cambios na circulación do vento, cambios que abarcan dende a formación de ondas gravitacionais coa conseguinte formación de nubes orográficas cando a atmósfera posúe unha cantidade suficiente de humidade, ata a inducción de circulacións cerradas do vento en conxunción cos ciclos diurnos/noctucnos de calor.

As cordilleiras ou os vales impiden a libre circulación do vento forzándoo a superalas e provocando a xeración de ondas gravitacionais na atmósfera; nas crestas das ondas gravitacionais, onde o aire é desprazado cara arriba con respecto

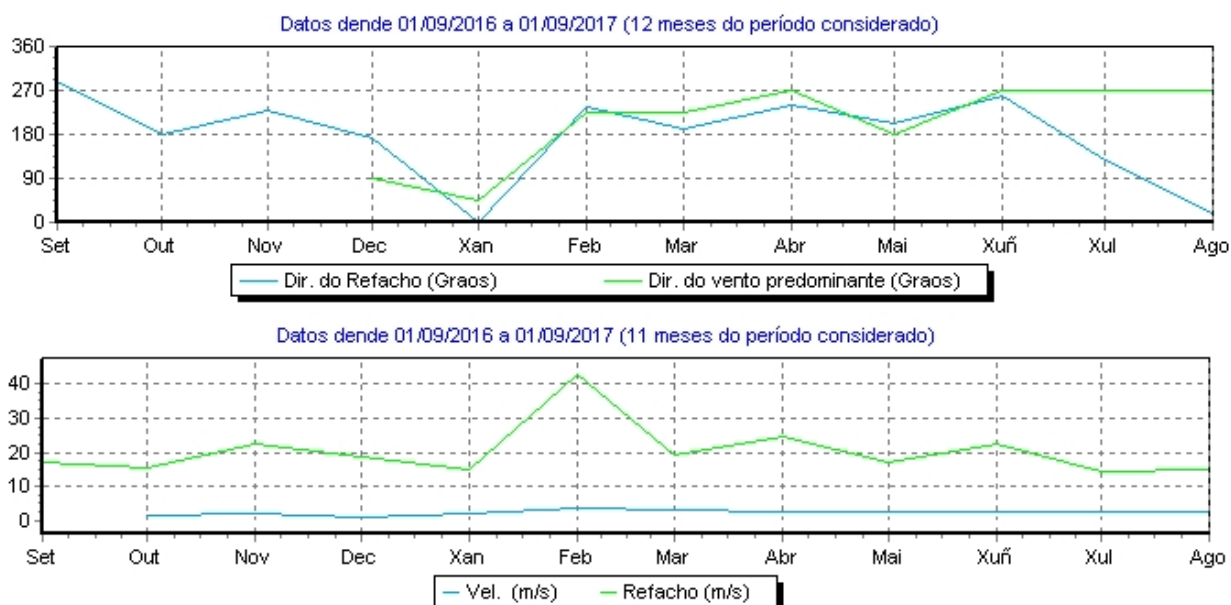
da súa situación de equilibrio, o entorno resulta máis frío, o que favorece a condensación da humidade presente no aire en ascenso e a formación das chamadas nubes orográficas.

Cando unha corrente de aire húmido ascende por unha montaña, sofre un enfriamento adiabático, condensando o seu vapor de auga e formando nubes e precipitacións. Pola contra, cando o aire así desecado descende pola vertiente oposta quéntase a razón de 1º C por cada 100 metros, resultando un aire máis seco e cálido que ó principio; este fenómeno denomínase efecto Foen e afecta a Serra do Suído.

O quentamento solar diurno e a radiación nocturna que sofren as ladeiras de montes e vales xeran diferencias de temperatura entre masas de aire en contacto co relevo e aquelas situadas á mesma altura, aínda que lonxanas da influencia orográfica; é xustamente este gradiente de temperaturas o que desencadea a acción das forzas de flotación xerando circulacións ou patróns locais de vento denominados ventos Anabáticos e Catabáticos, consistentes en aire máis frío e denso descendente en superficie acompañado de aire máis quente ascendente en altura, no caso de vento Anabático mentres que para o caso de vento Catabático, a circulación establécese no senso contrario, aire máis cálido ascendendo en superficie que é reemplazado pola entrada en altura de vento menos cálido.

O efecto Foen ten lugar na serra do Suído, onde a presenza de barreiras topográficas induce o ascenso forzado das masas de auga procedentes das costas oceánicas, xerando a descarga de abundantes precipitacións tal e como evidencian os rexistros observatorios de Fornelo de Montes (na serra do Suído) onde a media normalizada acada a nada despreciable cifra de 1800 mm.

Fonte: IGE

Resumo:

Se analizamos os datos, que aportamos de xeito gráfico, poderemos dicir que o clima en Avión presenta matices que o permiten enmarcalo dentro da montaña suboceánica. O papel de barreira que desempeña a serra do Suído (comparar datos estación Serra do Faro de Amiudal) inflúe nas precipitacións, cunha media anual que supera lixeiramente os 1.500 milímetros. As chuvias concéntranse entre outubro e marzo, cun 38% das precipitacións. No verán, como consecuencia dos procesos de irradiación, as temperaturas mostran unha grande oscilación, con valores elevados grandes oscilacións, con valores elevados durante o día e importantes descensos nocturnos. O mes máis cálido adoita a ser xullo que supera os 20°C.m e os máis fríos son decembro e Janeiro, con 5° C de media. A vertente septentrional da serra do Faro, introduce matices térmicos debido á menor radiación e á exposición a ventos máis fríos procedentes do norte. Estes, xunto cos do noroeste e sudoeste, son os dominantes. As características descritas transfórmanse radicalmente nos valores abrigados do concello, onde a altitude chega a descender ata os 320 metros rexistrados no encoro de Albarellos.

(Período do 01/01/2016 ó 01/12/2016)

Humidade relativa e temperatura	Máxima	Mínima	Media	Unidade
Temperatura de Orballo	12,6	3,8	8,3	°C
Temperatura máxima	38	16,1	25,7	°C
Temperatura media	20,8	7	12,9	°C
Temperatura mínima	10,1	-1,3	4	°C
Humidade relativa máxima media	96	85	92,3	%
Humidade relativa media	88,5	59	76,6	%
Humidade relativa mínima media	76	30	55,2	%
Temperatura media das máximas	29,7	10,2	18,5	°C
Temperatura media das mínimas	13,8	3,8	8,6	°C
Horas de Frío (Base 7 °C)	380,2	0	133,3	h
Días de xeadas	2	0	0,2	Días
Acumulado no período de Horas de Frío (Base 7 °C)		1599,2		h
Acumulado no período de Días de xeadas		2		Días

Vento	Máxima	Mínima	Media	Unidade
Refacho	31,8	13,6	20,7	m/s
Velocidade do Vento	4,9	1,7	3,2	m/s
Dirección do Refacho	297	10	218	Graos
Dirección do vento predominante	270	0	180	Graos

Chuvia	Máxima	Mínima	Media	Unidade
Chuvia	432,8	2,1	135,5	L/m2
Balance hídrico	407,6	7,2	180,1	L/m2
Días de chuvia >=0.1 mm	24	1	12,2	Días
Días de chuvia >=1 mm	20	1	10,1	Días
Días de chuvia >=10 mm	11	0	4,3	Días
Días de chuvia >=30 mm	5	0	1	Días
Días de chuvia >=60 mm	1	0	0,2	Días
Acumulado no período de Chuvia		1626,5		L/m2
Acumulado no período de Días de chuvia >=0.1 mm		147		Días

Parámetro	Máxima	Mínima	Media	Unidade
Irradiación Global Diaria	2876	405	1495,5	10kJ/(m2.día)
Horas de Sol	374,7	58,9	197,9	h
Insolación	81,8	20	51,4	%
Presión Barométrica	961,4	949,3	955,5	hPa
Presión reducida ao nivel do mar	1027,2	1014,5	1020,2	hPa
Acumulado no período de Horas de Sol		2375,3		h

[O resumo inclúe datos de 12 meses do período considerado]

ÍNDICES CLIMÁTICOS

ÍNDICE DE CONTINENTALIDADE

Este índice ten carácter térmico e é especialmente útil para medi-lo grao de continentalidade do lugar considerado.

Neste caso elixiuse a fórmula de Gorezynsky, baseada en que a diferenca existente entre a temperatura media do mes máis cálido e a do mes máis frío é tanto mayor canto máis lonxe do mar

Por outra parte, a mesma diferenca indica menor continentalidade canto máis preto do Ecuador, razón pola cal se divide polo seno da latitude. Segundo esta fórmula, o índice de continentalidade obtense aplicándoa directamente:

$$K = 1,7 \frac{A}{\sin \varnothing} - 20,4$$

Onde A é a amplitude anual media da temperatura e $\varnothing$ a latitude do lugar considerado.

No caso do municipio de Avión, o índice de continentalidade (K) é de 12,36 Valor que demostra unha persistencia da influencia oceánica fronte da continentalidade na zona.

Valores por baixo de 10 amosan condicións climáticas oceánicas e que valores por riba de 20 son netamente continentais.

ÍNDICE DE OCEANIDADE

Este índice térmico basease en que nos climas marítimos os meses de primavera son máis fríos cós do outono. O índice de Kerner (M) é o elixido e defínese pola seguinte fórmula:

$$M = 100 \frac{t_0 - t_a}{A}$$

Sendo t_0 e t_a as temperaturas medias dos meses de outubro e abril, respectivamente e A é a amplitude anual media da temperatura. No caso que nos ocupa, $M=17$, reforzando deste xeito ó índice anterior.

(os valores de M oscilan entre os 8 das áreas continentais e os 50 das zonas costeiras occidentais). Polo que Avión presenta matices continentais

EVAPOTRANSPIRACIÓN POTENCIAL

A evaporatividade mide a cantidade de auga evaporada nunha área da superficie terrestre e nun período determinado. Isto depende, por unha parte, da extensión da superficie evaporante e das condicións de dita superficie, auga libre, solo empapado, cuberta vexetal e das circunstancias meteorolóxicas reinantes (radiación solar, temperatura, humidade, vento) que reflectirá directamente na aparición de incendios forestais e no seu progreso e na demanda total de auga do Concello que se derivará a regas de campos e xardíns.

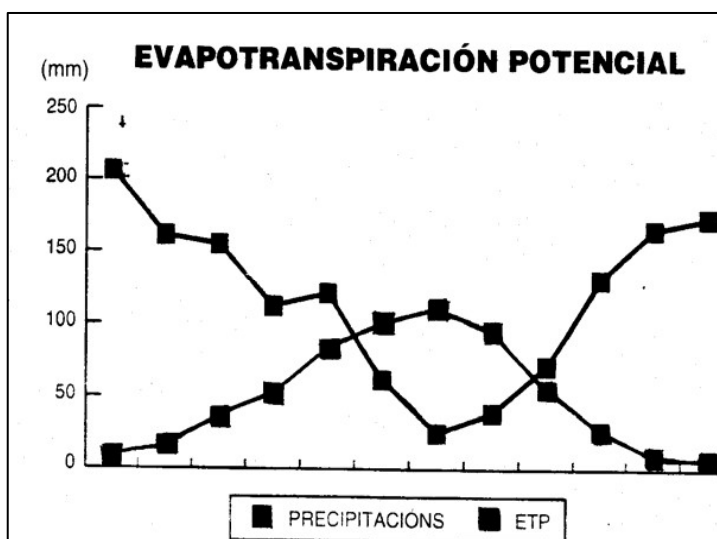
Na transferencia do vapor de auga da terra á atmosfera, ademais do proceso da evaporación, entra en xogo o da transpiración das plantas.

Estes procesos, considerados conxuntamente, permiten defini-la **evapotranspiración potencial (ETP)** como a máxima cantidade de auga capaz de ser perdida, en forma de vapor de auga, baixo unhas condicións climáticas dadas e nun período determinado, por unha extensión de solo totalmente cuberta de vexetación e permanentemente impregnado de auga.

Este é un concepto útil para coñecer as necesidades hídricas das plantas e os balances de humidade do solo, aínda que se trata dun índice teórico a causa da dificultade de facer medicións directas.

O emprego dos recursos hídricos faise, de forma xeral, da seguinte maneira: de novembro a marzo, exceso de auga; e ata setembro utilízase a auga acumulada a consecuencia do exceso da anterior etapa.

Esta clasificación é en realidade un conxunto de índices hídricos, que reflicten o grao de humidade, a eficacia térmica, a variación estacional da humidade e a concentración estival da eficacia térmica. Estes índices defínense como:

Ih (Índice de humidade), de carácter mensual. Obtense comparando, en porcentaxe, a auga de escorrentía coa ETP total anual.

Ia (Índice de aridez), de carácter mensual. Compara, en porcentaxe, o déficit de auga para ser evaporada coa ETP anual.

Iha (Índice hídrico anual). É a resta do primeiro menos o segundo.

Nesta clasificación cada clima represéntase con catro letras. As dúas primeiras describen o seu carácter pluviométrico e as dúas seguintes o carácter térmico.

INDICES HÍDRICOS (S.de Carballiño)				
Ih	Ia	Iha	C	Tipo climático
148	13	140	50,6	Ar B1"a"

En definitiva, da aplicación dos seguintes índices climáticos en Avión témo-los seguintes tipos de climas:

En función do índice hídrico anual: tipo perhúmido ($Iha > 100$) En función da ETP anual, o Concello encádrase na rexión Mesométrica I cun contraste térmico de verán acusado con respecto ó resto do ano. En función dos índices de aridez e

humidade (variación estacional de humidade): tipo r (moderado déficit de auga no verán).

CLASIFICACIÓN DE PAPADAKIS

Esta clasificación caracteriza o clima desde o punto de vista agroecolóxico, e emprega os valores extremos das variables climáticas como factores que limitan os cultivos.

Os datos empregados son: temperaturas medias das mínimas absolutas anuais e mensuais, duración da estación libre de xeadas mínima, dispoñible e media, e temperaturas medias das máximas e das mínimas; ademais de elementos propios do balance hídrico.

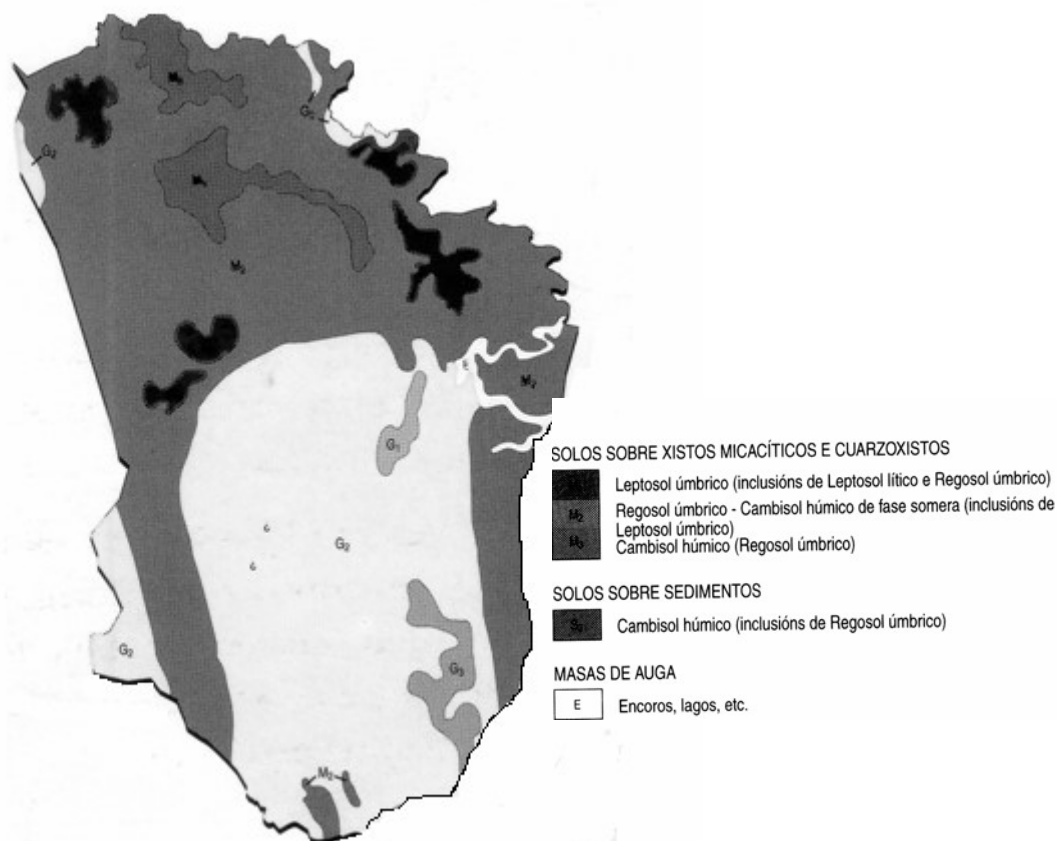
Así, o Concello de Avión, desde o punto de vista citado, pertence á unidade climática Marítima fresca. Aínda que recordemos a posición do concello no sur de Galicia introduce conceptos de mediterraneización.

2.1.7. SOLOS

Dende o punto de vista xeomorfolóxico existen no concello de Avión fortes contrastes, o que inflúe nas súas características climáticas debida ás fortes diferencias altitudinais que se presentan. As cotas máis altas, por encima dos 1.000 m. aparecen no bordo noroccidental, na Serra do Suído. As cotas máis baixas preséntanse loxicamente na cunca do Avia, con altura de 320m. no embalse de Albarellos.

Xeolóxicamente existe un predominio de materiais de composición granítica. É un segundo tipo de micaxistos, estando constituídos por diferentes tipos de sedimentos metamorfixados.

SOLOS SOBRE MATERIAIS GRANÍTICOS

Granodioritas precoces, que ocupan unha grande extensión no concello de Avión. Caracterízase pola súa grande riqueza en biotita e presenza de grandes cristais de feldespato. Os minerais esenciais son cuarzo, microclima, plaxioclasio, biotita e moscovita, con accesorios de apatita, circón e opacos.

En xeral, os solos sobre este conxunto de materiais están pouco evolucionados, nuns casos, os granitos e as granodioritas precoces con abundante microclima, debido á súa composición rica en minerais resistentes tales como o cuarzo, feldespato potásico moscovitas, a causa da pequena fracturación que soen presentalos materiais de intrusión, polo que a intensidade da alteración é escasa na maior parte das zonas. Ademais, o baixo desenvolvemento edáfico está favorecido pola frecuencia con que se producen os procesos erosivos sobre estes materiais a causa das pendentes existentes e as accións antrópicas que reducen a cuberta vexetal (caso dos incendios forestais).

Os solos dominantes presentan un horizonte A úmbrico, escuro, rico en materia orgánica, con textura de tenencia franco-areosa, PH ácido e complexo de cambio desaturado. Baixo este horizonte sóse recoñecer a presenza dun horizonte cámbico de escaso desenvolvemento ou un horizonte C in situ ou formado por material coluvial. Menos frecuentes son os solos AR ou os de tipo ABC nos que o horizonte superficial non presenta características de cor suficientes para a definición dun A úmbrico, situación que soe presentarse en terreos sometidos a cultivo, especialmente en cultivos de vide.

SOLOS SOBRE MECAXISTOS

Considéranse dentro deste grupo os seguintes tipos de materiais xeolóxicos:

Micaxistos grises con estaurólita e /ou granate e xisto verdes albiticos. Ocupan unha superficie moi ampla en Avión. Os micaxistos grises están constituídos por cantidades variables de cuarzo, biotita e moscovita ós que soen acompañar clorita, granate, silimanita, feldespato potásico en cantidades variables de granito.

Migmatitas, rochas con alternancia de bandas oscuras, de natureza xistosa, con outras máis claras, granitoide. Están constituídas por cuarzo, biotita e moscovita, con predominio da biotita. Ademais, soen presentarse plaxioclasio, silimanita e granate, así como apatita, circón e ás veces turmalina, como accesoros.

Tamén sobre este materiais se recoñecen basicamente solos de escaso grao de evolución. Ademais da natureza do material xeolóxico, con baixa tenencia á alteración polo seu alto contido en minerais resistentes, os procesos erosivos, facilitados polas fortes pendentes, condicionaron de xeito moi especial o rexuvenecemento destes solos.

APTITUDE AGRONÓMICA DOS SOLOS

As características agronómicas do concello son moi variadas. Por encima dos 800 m. na Serra do Suido, o clima pode ser caracterizado de frío, cunha intensidade bioclimática baixa, entre 6,5-9,5ubc., e menos de 5 meses libres de xeadas. Entre os 800 e 600m. o clima é frío e con escasas variacións respecto do anterior. A temperatura máxima das medias é 15,5, é unha media mínima de 6,3. Polo que solo existen entre 5 e 8 meses libres de xeadas. A intensidade bioclimática é de 9 ubc, o tipo de invernos segundo a clasificación de Papadakis, é avea e o de veran , trigo.

Nun nivel mais baixo, ata os 400 m. de altitude, prodúcese un ascenso lixeiro da intensidade bioclimática. Así, na estación de Seona de Carballiño (a 440m.) a IBP é de 10.02 ubc. , sendo a temperatura media das máximas dos meses máis cálidos de 17,4°C. O tipo de inverno corresponde a vea, metres que o verán dosifica ó millo.

Altitudes menores relaciónanse con ascensos paulatinos das temperaturas mínimas e incrementos nas intensidades bioclimáticas. A extensión de cada unha destas rexións climáticas varía de oeste a este, e do norte ó sur, pero pode decirse a superficie con ambiente frío e relativamente importante.

En canto ó réxime de humidade pode sinalarse, a existencia de fortes contrastes. En xeral, o valor total da precipitación anual é elevado, sempre superior a 1000mm.As diferentas a efectos agronómicos maniféstanse³ no déficit de precipitación estival, que apenas se produce nas montañas pero que pode ser importante nas zonas baixas.

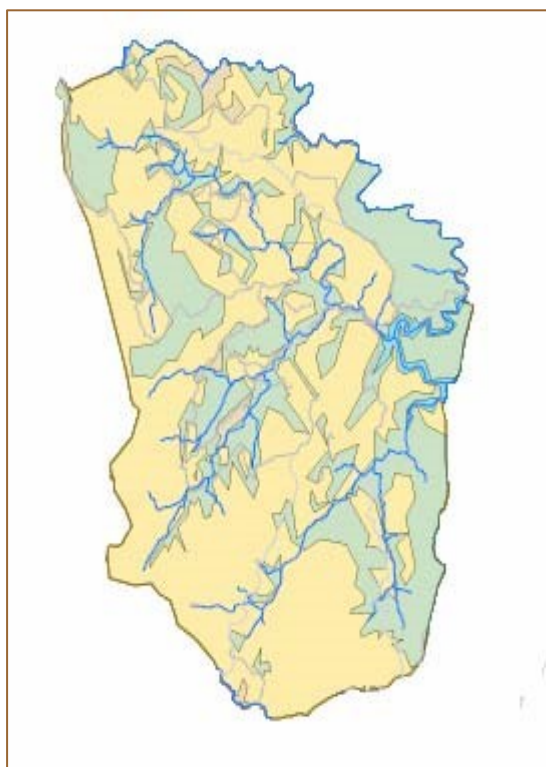
Dende un punto de vista das propiedades dos solos, a maior parte debe ser clasificada como de baixa ou moi baixa aptitude agronómica para o cultivo. A causa principal é a elevada pendente, superior ó 13% e incluso ó 25%, en case toda a área seguida dunha escaseza de solo útil nas zonas máis castigadas pola erosión (áreas de Leptosol). Nestas zonas de forte relevo se se superan determinados límites do solo a aptitude forestal pode considerarse boa, sempre que se seleccionen as especies adecuadas.Os cultivos especializados, pouco esixentes en fertilidade e espesor pero que requiren insolación, poden encontrar nestas zonas de pendente un bó hábitat.

Nas zonas de escasa pendente e solos con limitación por espesor, (cambisol) as principais limitacións son as relacionadas coa acidez e déficit de fósforo e baixos contados de K e Mg.

As áreas de mellor aptitude atópanse entorno ó Avia, nas que confluen mellares condicións climáticas e edáficas.

MAPA USOS DO SOLO

LENDAL

Zona de matos

Zona arborada

Gandeiría tradicional

2.1.8. BIOCLIMATOLOXÍA

A bioclimatoloxía é a ciencia que trata de pór de manifesto as relacións existentes entre os seres vivos e o clima. En función desas relacións é posible recoñecer o continente físico, que son os pisos bioclimáticos, e o contido biolóxico vexetal que son as series de vexetación. Diferenciase esencialmente da climatoloxía en que a información índices e unidades que utiliza intenta que estean relacionados e delimitados polas especies e biocenose, entre as cales as vexetais polo seu estatismo, son moi axeitadas.

ÍNDICES BIOCLIMÁTICOS

Son os principais parámetros que nos permiten defini-los pisos bioclimáticos da Comarca, de acordo cos valores establecidos por Rivas Martínez no seu Mapa de las Series de Vexetación de España (1987).

Ombroclima:

Tentan de expresar con valores bioclimáticos os límites da rexión eurosiberiana e mediterránea, xa que nesta última, independentemente da cantidade de precipitación media anual, sempre existe un período máis menos longo de aridez ou seca estival. As serras, e dicir a orientación oeste é a que mais precipitacións recibe. A distribución da pluviosidade ó longo do ano mostra irregularidade, sendo abundantes en inverno, moderadas en primavera e outono e escasas en verán, a medida que nos arredamos ó leste as chuvias descenden, de forma que se pon de manifesto a perda de condicións oceánicas a prol dunha maior mediterraneidade, o que terá reflexo na vexetación.

Días libres de xeadas (Dlx), importante para o desenvolvemento da vexetación e que se poden relacionar cos pisos bioclimáticos, dado que poden ser empregados como discriminantes de pisos e subpisos climáticos. Aproximadamente está libre de xeadas o 77% do ano. Hai que facer referencia ás inversións térmicas frecuentes ligadas a condicións anticiclónicas, fenómeno que se favorece nos fondos dos vales (especialmente o Avia no entorno do embalse de Albarellos), e que resulta especialmente perigoso para o cultivo da vide

As xeadas máis acusadas prodúcense nas zonas de maior altitude (serra do Suído), rondan os 80 días centrados nos meses de decembro, xaneiro e febreiro) nos que as temperaturas mínimas absolutas sexan inferiores a 0°C.

Período de actividade vexetal (Pav), importante tamén porque a actividade vexetal ve se limitada cos fríos, podéndose tomar como límite para que a actividade vexetal se manifeste a temperatura de 7,5°C de media mensual. De modo que para cada piso bioclimático pódese establecer un Pav en función do número de meses nos cales a temperatura media mensual é superior ós 7,5°C.

PISOS BIOCLIMATICOS

É cada un dos tipos ou grupos de medios ou espazos termoclimáticos que se suceden nunha serie altitudinal ou latitudinal. Na práctica delimítanse en función dos factores termoclimáticos e das comunidades vexetais cambiantes, é dicir, veñen establecidos polas comunidades vexetais ou asociacións que presentan evidente correlación con determinados intervalos termoclimáticos, na chamada zona térmica altitudinal ou latitudinal existente en cada rexión da terra. Cada refilón ou grupo de rexións coroloxicas afíns posúe os seus peculiares pisos bioclimáticos, cos seus particulares valores térmicos, onde existen unhas comunidades vexetais de estrutura e composición florística particular.

Avión pertence á rexión florística Eurosiberiana anque, tal e como se veu, o extremo oriental desta pode incluírse na rexión mediterránea. A delimitación dos pisos bioclimáticos nelas non é estricta e pode admitir unha certa oscilación.

En xeral, e baseándose na información disponible, podemos incluír dentro da rexión eurosiberiana as zonas de maior altitude situadas o Leste (Serra do Suído), podendo encaras no piso Montano. O resto do concello pódese incluír no piso Colino e coincidiría con cotas inferiores.

FLORA

A flora dunha zona é o conxunto de especies e variedades de plantas dun territorio dado, sendo a que achega os elementos cos que constrúen as agrupacións vexetais. Isto quere dicir que a riqueza florística dunha zona é condición necesaria para a variedade da súa vegetación.

A flora non é algo estáico senon o resultado dun conxunto de contribucións con diversa orixe. No caso de Galicia podemos falar de catro conxuntos ou electos corolóxicos diferentes: Eurosiberiano (O Atlántico-IMedioeuropeo) e dos do lado Mediterráneo (LusitanoDuriense e Ibérico de Meseta). No concello de Avión o elemento Atlántico forma a flora de carácter oceánico da fachada litoral de Europa Occidental e constitúe a flora básica do piso colino e montano inferior e medio da Galicia eurosiberiana. E é aquí onde se encadra a maior parte do concello. O mellor representante é o Carballo (*Quercus Robur*). Do lado mediterráneo ocorre algo similar, manifestándose a influencia costeira –lusitano-duriense-, sendo o seu árbore símbolo a sobreira (*Quercus Suber*)

ESTADO DE VEXETACIÓN ACTUAL

A vexetación actual de Avión é o resultado de dous factores: a evolución das poboacións vexetais ó longo das distintas épocas xeolóxicas, paralelamente coa evolución conxunta dos animais, e a influencia humana sobre a devandita vexetación, que configura unha fitopaisaxe altamente humanizada. Actualmente os relictos do clímax son retallos escasos no territorio e buscan o seu refuxio nos lugares menos propicios á actividade humana, como poden ser biotopos de montaña, gándaras e serras.

A situación actual das fragas orixinais atópase profundamente alteradas, transformadas ou substituídas mentres que noutras partes desapareceron. A presenza actual das formacións climáticas é escasa. Hai estruturas abertas de diferente grao situadas polo xeral no fondo de valgadas, en zonas de difícil acceso que non poden ser utilizadas alternativamente e que se autoprotegen do lume, quedando os carballos a orlas ripisilvas estreitas nas márxenes dos ríos (Pe: Foloso en Avión).

Hai que facer referencia á presenza de *Quercus pyrenaica* na área potencial, formando parte das etapas de recuperación da vexetación. Outras veces forma masas mixta con *pinus pinaster* que medran en solos queimados, anque nestes lugares soen ser de talla inferior.

Nas ribeiras dos ríos teñen tramos discontinuos de bosques formados por ameneiros (*alnus glutinosa*) e salgueiros (*salix atrocinerea*) acompañados por algúns freixos (*fraxinus angustifolia*) ou *salix salvifolia*. Normalmente encóntranse en diferente grao de degradación como consecuencia das cortas e repoboacións con elementos alóctonos que favorecen a penetración de especies invasoras como mimosas.

Tamén teñen importancia as formacións antrópicas, estando ocupadas a maior superficie por piñeirais de *pinus pinaster*. Esténdese ata a cota dos 900m sobre solos de todo tipo. A estrutura das formacións varía dende as que ocupan pequenas superficies sobre os solos de mellor calidade (mezcladas con *Quercus robur*, *Quercus pyrenaica* e *Quercus ilex* en menor proporción) ata outras con pés coetaneas e máis densas, produto de plantacións sobre comunidades uz-toxo. Os piñeirais de *Pinus sylvestris* ocupan unha área máis reducida, normalmente por encima dos 900m de altitude. No caso das repoboacións coetáneas e monoespecíficas como na maior parte do concello de Avión, as superficies reducíronse considerablemente como consecuencia dos incendios forestais, quedando reducidas a pouco máis de 400has.

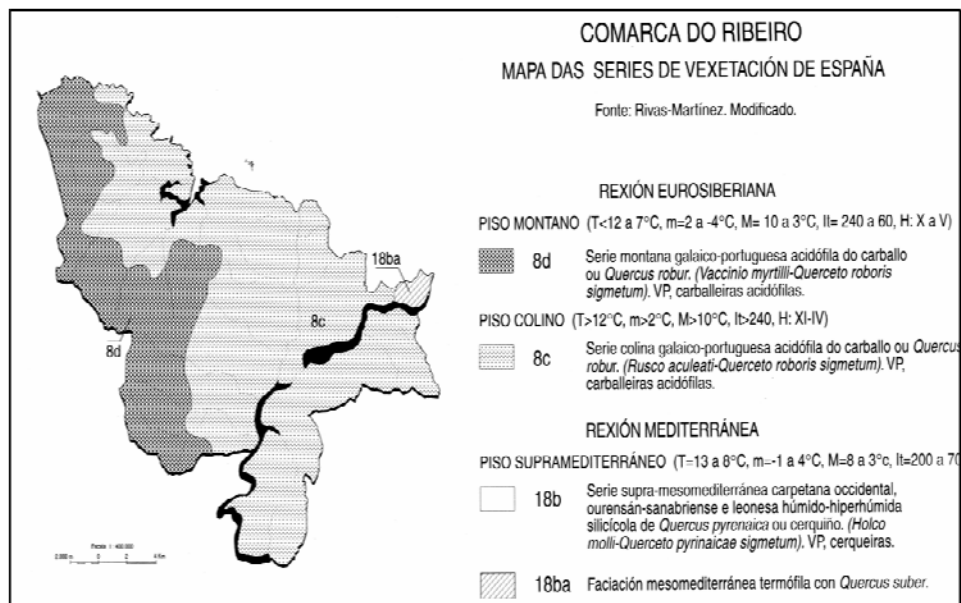
O *eucalyptus globulus* distribúndose no concello de Avión presentando as parcelas de maior tamaño respecto das outras áreas do Ribeiro, nas que ademáis se incorpora a especie *e. delgatensis*. Distribúndose en agrupación arbóreas ata os 400m de altitude.

Escasa representación na zona presenta o castiñeiro (*castanea sátiva*) e o olmo (*ulmus minor*), reducéndose polo xeral a exemplares illados.

Pódese dicir que a paisaxe vexetal orixinaria consérvase nas zonas de acceso máis difícil e na zona inmediatamente adxacente ós ríos, mentres que no resto

encóntrase degradada, debido sobre todo a superficie que se dedica a cultivos (principalmente vide), mentres que noutras se optou pola introducción de especies alóctonas de maior rendibilidade.

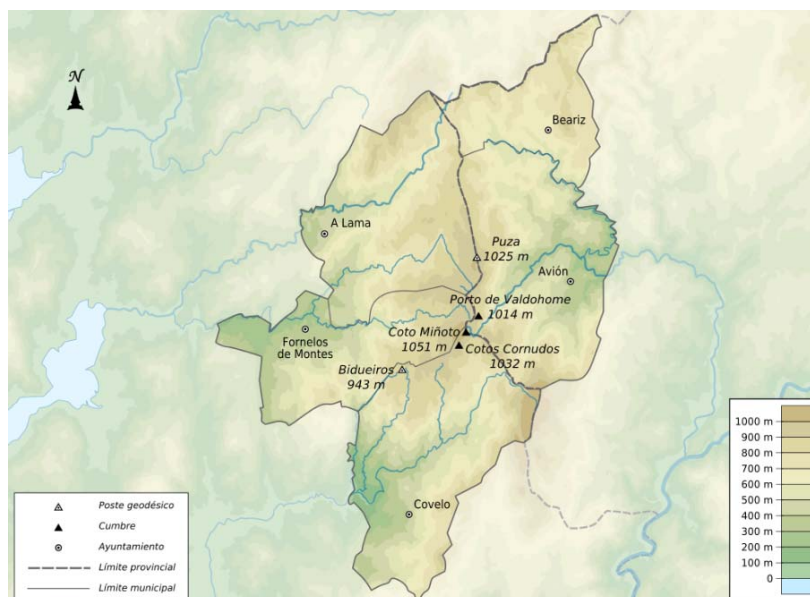

ESPACIOS PROTEXIDOS

Serra do Suído

Situación:

Concellos pontevedreses de A Lama, Fornelos de Montes e Covelo, e mais os ourensáns de Avión e Beariz.

Descrición:

As serras do Suído xunto coa do Cando forman unha primeira barreira que recolle un gran volume de precipitacións atlánticas no sur da Dorsal Galega. A orografía condiciona unha paisaxe de elevacións e altiplanicies ata os mil metros. Conserva boas manchas boscosas como as carballeiras. Nos altos son frecuentes os pasteiros e, precisamente, o aproveitamento gandeiro deu orixe aos chouzos. Estes refuxios de pegureiros son robustas edificacións de granito, con paredes que superan o medio metro de grosor e teitos de grandes laxes sobre as que a carriza serve de illante térmico. No interior, salientan os arcos que sorprenden pola súa amplitude e fábrica de ermida para albergar o gando da serra. Nos últimos tempos estas construcións cuxa orixe se remonta á Idade Media foron rehabilitados, pero xa están de novo en deterioro, polo que precisan actuacións de mantemento urxente.

Na vertente ourensá, as fervenzas da Feixa, e os pequenos cadoiros que se forman coa choiva preto da aldea de Mouriscados. Nesta vertente ten a súa nacente o río Avia, que configura a rede hidrográfica do concello de Avión e que une as súas augas ao Miño.

Monumento Natural Pena Corneira

Situación:

A serra de Pena Corneira está situada nos concellos de Carballada de Avia, Leiro e Avión, dentro da comarca do Ribeiro, na provincia de Ourense, e constitúe unha prolongación ao nordés da serra do Suído, que ten unha superficie aproximada de 998 hectáreas, entre as bacías do río Avia e do Miño.

O concello de Avión aporta unha parte mínima da extensión total do territorio.

Descrición:

A importancia da zona proposta vén dada pola masa plutónica que dá lugar a un

batolito de 18 km en sentido meridiano e 7 km en sentido leste-oeste constituído por rochas graníticas hercínicas, de época poscinemática, de composición xeral calcoalcalina e subalcalina, aparecendo granitos biotíticos e granodioritas biotítico-anfibólicas, aínda que non todo o macizo presenta facies similares, sendo esta diferenciación cristalina a que deu lugar a diferenzas na evolución xeomorfolóxica que fixeron posible a existencia do macizo de Pena Corneira e as súas formas asociadas: cristas graníticas, domos alvéolos, corredores deprimidos e caos de bolos. Todos estes valores xeomorfolóxicos están cartografados e detallados.

A zona está composta por un macizo granítico con dirección suroeste-nordés caracterizado por unha complexa asociación de formas xeolóxicas que reúnen un interese especial pola singularidade e importancia dos seus valores científicos, culturais e paisaxísticos.

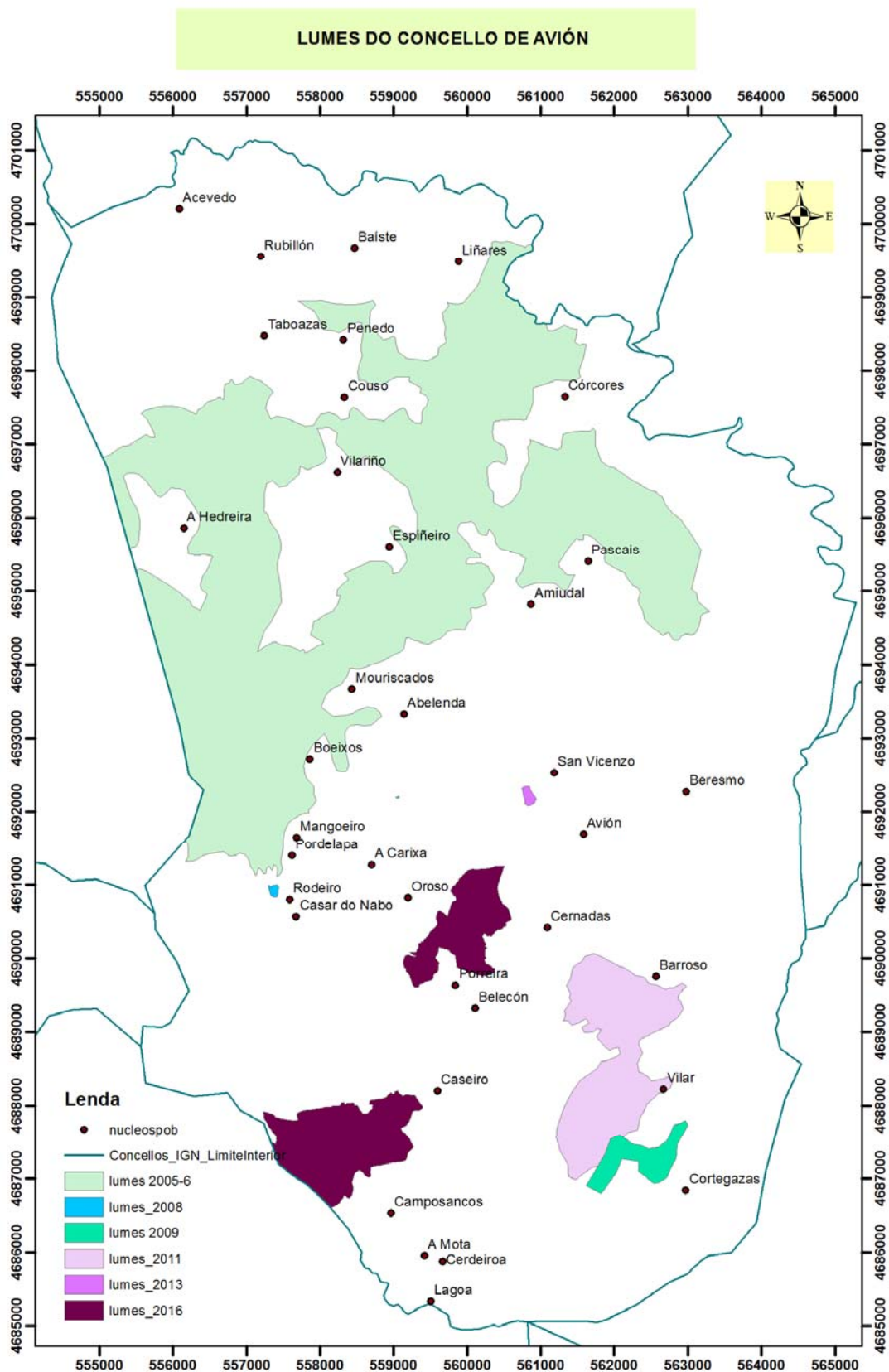
ZONAS QUEIMADAS NOS ÚLTIMOS ANOS

Avión, a través da ORDEN de 18 de abril de 2007 pola que se zonifica o territorio en base ó risco espacial de incendio forestal, é unha zona declarada zona de Alto Risco (ZAR) de incendios por ser unha unha superficie donde se recoñece como prioritaria a aplicación de medidas máis rigurosas de defensa contra os incendios forestais.

Esta declaración foi derivada en grande medida pola intensidade e frecuencia dos lumes acaecidos en anos anteriores.

O territorio de Avión está arborado en 10.949 has sobre 12.113 has da superficie total do concello, polo que a superficie arborada afectada polos lumes vai nunha proporción semellante.

2.1.9. DEMOGRAFÍA DE AVIÓN

Imos tomar como referencia o ano 2015 para a avaliación da poboación.

Avión ten 1910 habitantes, representando o 0,97% de la población provincial e o 0,13 de la gallega.

A poboación do concello de Avión distribúese en nove parroquias, aínda que a maior concentración dáse na capital municipal, logo os núcleos máis pretos das vías de comunicación e das terras con menores dificultades orográficas.

Poboación (Padrón)	Total	Homes	Mulleres	Período
Poboación total	1.962	900	1.062	2015
de 0 a 15 anos	94	53	41	2015
de 16 a 64 anos	919	441	478	2015
de 65 e máis anos	949	406	543	2015
Poboación estranxeira	37	15	22	2015
Idade media	59,2	56,7	61,4	2015

Fonte: IGE

Entidades de poboación

	Entidades colectivas	Entidades singulares	Núcleos de poboación	Diseminados
2015	9	36	36	0

INE. Padrón. Explotación estadística y Nomenclátor a 31 de decembro de 2015.

Distribución da poboación por parroquias no ano 2015:

PARROQUIA DE AVIÓN (SAN XUSTO E PASTOR) - 20KM2

	TOTAL	HOMES	MULLERES
AVIÓN (SANTOS XUSTO E PASTOR)	588	279	309
CERNADAS	38	16	22
AVIÓN	297	144	153
SAN VICENZO	63	24	39
BERESMO	190	95	95

PARROQUIA DE BARROSO (SANTA EULALIA) 13,1km2

	TOTAL	HOMES	MULLERES
BARROSO (SANTA BAIA)	134	70	64
BARROSO	111	60	51
VILAR	23	10	13

PARROQUIA DE NIEVA (SANTA MARÍA) 25,6Km2

	TOTAL	HOMES	MULLERES
NIEVA (SANTA MARÍA)	264	121	143
BELECÓN	52	23	29
CAMPOSANCOS	54	27	27
CASEIRO	37	17	20
OROSO	62	24	38
CERDEIROA	11	6	5
LAGOA	20	13	7
MOTA (A)	8	2	6
PORREIRA	20	9	11

PARROQUIA DE CORTEGAZAS (SAN ANTONIO) 81 km2

	TOTAL	HOMES	MULLERES
CORTEGAZAS (SANTO ANTONIO)	4	1	3
CORTEGAZAS	4	1	3

PARROQUIA DE AMIUDAL (SANTIAGO) 13,1km2

	TOTAL	HOMES	MULLERES
AMIUDAL (SANTIAGO)	198	87	111
AMIUDAL	128	58	70
ESPIÑEIRO	36	13	23
PASCAIS	34	16	18

PARROQUIA DE COUSO (SANTA MARÍA) 16,9km2

	TOTAL	HOMES	MULLERES
COUSO (SANTA MARÍA)	89	36	53
COUSO	18	9	9
HEDREIRA (A)	17	7	10
PENEDO	20	8	12
TABOAZAS	6	2	4
VILLARIÑO	28	10	18

PARROQUIA DE ABELENDAS (SANTA MARIÑA) 15km²

	TOTAL	HOMES	MULLERES
ABELENDA (SANTA MARIÑA)	483	223	260
ABELENDA	239	112	127
ABELENDA	239	112	127
BOEIXOS	25	12	13
CARIXA (A)	19	9	10
MOURISCADOS	55	24	31
MOURISCADOS	55	24	31
RODEIRO	51	25	26
CASAR DO NABO	18	9	9
MANGÜEIRO	29	13	16
POR DE LAPA	47	19	28

PARROQUIA DE BAISTE (SANTA MARÍA) 5,6 Km²

	TOTAL	HOMES	MULLERES
BAÍSTE (SANTA MARÍA)	173	75	98
ACEVEDO	4	1	3
BAÍSTE	27	13	14
LIÑARES	103	41	62
RUBILLÓN	39	20	19

PARROQUIA DE CORCÓRES (SANTA MARIÑA) 13,1 Km².

	TOTAL	HOMES	MULLERES
CÓRCÓRES (SANTA MARIÑA)	29	8	21
CÓRCÓRES	29	8	21

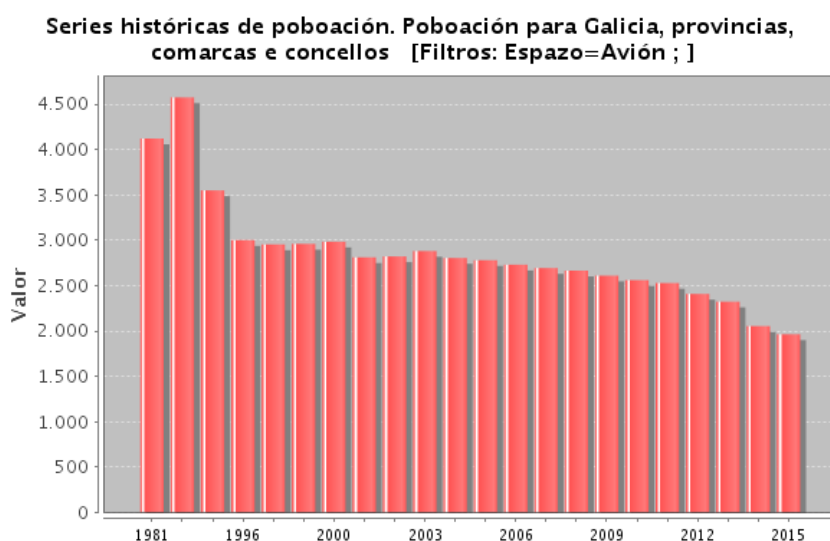
A densidade de poboación é baixa (16,2hab/km²). Valor este moi condicionado pola súa extensión e topografía (estribacións da Serra do Suído), circunstancia ésta que se pode apreciar con claridade se comparamos a densidade de Avión con outros concellos do Ribeiro nos cales aqueles de menor extensión é de terras con menor altitude, entorno a vales fluviais presentan as maiores densidades.

DINÁMICA E ESTRUCTURA DEMOGRÁFICA

A localización nunha municipal unha zona deprimida, con maior dificultade para o desenvolvemento económico e menor accesibilidade territorialmente fixo que perdera grande parte da poboación, a cal emigrou a outras áreas máis ou menos afastadas buscando unha maior calidade de vida, por iso a densidade de poboación é especialmente baixa.

A distribución da poboación a penas variou nos últimos 35 anos. Se ven obsérvase unha taxa de crecemento municipal negativa.

A evolución dos recursos humanos está determinada pola importancia que adquire a emigración a partir dos anos 50, que provoca un decrecemento poboacional acelerado ata 1970. Entre 1981-86 prodúcese un importante ascenso poboacional favorecido polo retorno de emigrantes, sobre todo os de primeira xeración.

Na anterior ano, 2015, Avión contou con 1.962 habitantes de feito e entrou nunha dinámica regresiva a consecuencia da súa escasa vitalidade demográfica.

A súa taxa de natalidade é moi baixa (1,4 no 2015), aínda que o seu valor é relativo ó non se censa a maior parte dos nacementos procedentes das familias emigradas, malia o regreso da maioría dos nenos ó concello. Tamén está condicionada polo baixa taxa de fecundidade e nupcialidade ó emigraren máis homes que mulleres.

A taxa de mortalidade é elevada (14 no 2015) en gran medida debido ós movementos migratorios que afectan principalmente os efectivos de mozos, provocando así un marcado avellantamento (o dos habitantes son maiores de 65 anos). Con un índice de substitución xeracional tamén é negativo (0,82) ó ser inferior a un.

Movementos naturais da poboación	Total	Homes	Mulleres	Período	Fonte
Nacementos	5	3	2	2015	IGE-INE
Defuncións	27	12	15	2015	IGE-INE
Matrimonios	2			2015	IGE-INE
Saldo vexetativo	-22			2015	

IGE, INE. Movemento natural da poboación

Ten, ademais unha taxa de intensidade emigratoria moi elevada, superior ó 9 por mil. Este valor haino que poñer en relación coas dúas correntes migratorias que seguiu: unha americana e outra europea. Ambas estiveron provocadas na súa orixe polo escaso potencial de emprego e de recursos do concello, incapaz de sostelo alto crecemento vexetativo existente nese período.

Movementos migratorios	Emigracións	Inmigracións	Período	Fonte
Á mesma provincia	13	9	2015	INE
A outra provincia	26	10	2015	INE
A outra comunidade	9	4	2015	INE
Estranxeiro	68	43	2015	INE

A emigración a ultramar observa unha variación ó longo dos anos en canto ó lugar de destino. Así, nunha primeira etapa, son Venezuela e Brasil os países preferentes, para pasar desde os anos 70 á actualidade a selo México.

A emigración europea tivo unha importancia cuantitativa menor, dirixida na súa maioría cara a Alemania, seguida a mairo distancia por Holanda e Suiza. Hoxe en día mantense a Suiza mediante contratos temporais.

As características ocupacionais ou demográficas varían tamén en émbolos casos. En dirección a América embarcaban matrimonios campesiños novos en vías de formación, que realizan con posterioridade intercambios en busca duns reagrupamento familiar. A eles uníase un grupo de adultos entre os 40-55 anos, con predominio dos homes sobre as mulleres. Polo contrario, cara Europa existía

unha proporción numérica igualitaria entre ámbolos sexos. Na actualidade as xeracións máis xóvenes de familias emigradas son xa difícilmente recuperables, pois están establecidas en esos destinos elexidos polos anteriores emigrantes.

Por último, hai que citar unha migración interior que se dirixe a áreas urbanas (Vigo preferentemente, pero tamén Ourense e O Carballiño) xerada por emigrantes retornados que non se asentaron no municipio e que creou, no caso de Vigo unha colonia moi importante e xa establecida, trasladando as familias enteiras hacia estas vilas ou cidades..

En canto á estrutura demográfica da poboación de Avión o concello ten un altísima porcentaxe de poboación maior de 65 anos (35,67%), maior que a media galega e provincial, como consecuencia desa elevadísima emigración que sufriu e que trouxo consigo o retorno da poboación en idade moi avanzada, e a marcha dos novos en idade de procrear.

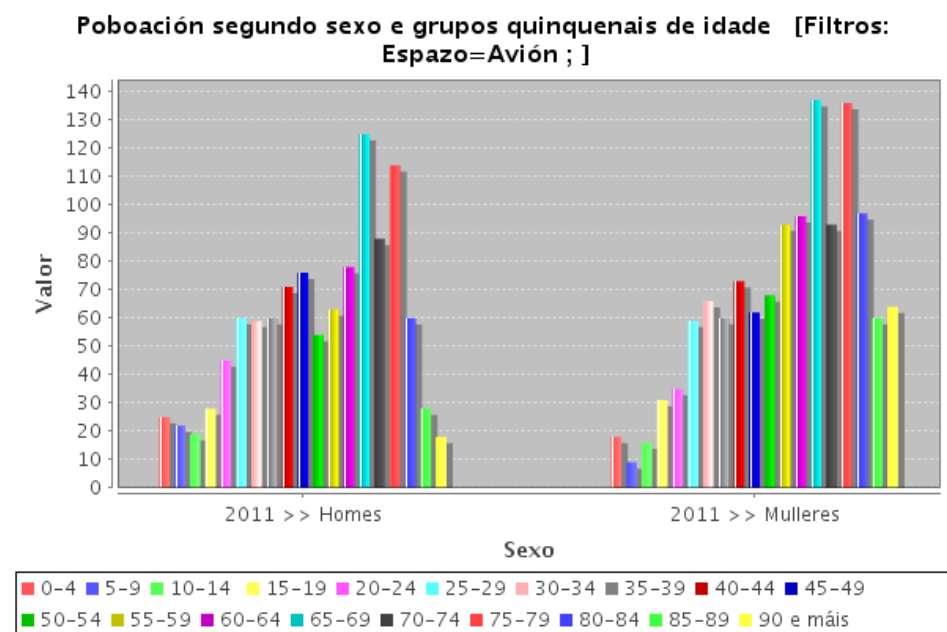
O grupo de novos menores de 15 anos (6,26%) non alcanza un volume suficiente para repoñer a poboación madura. A iso únese unha moderada porcentaxe de adultos (58,05%).

Poñendo en relación os grupos de idade, podemos atopar outro índice básico para o estudo demográfico actual e as posibilidades futuras. Este índice chamado “capacidade de reposición” non alcanza o límite 1, que asegura o reemplazo xeracional. Este feito formula situación que hai que ter en conta como é a dotación de equipamentos e servizos, pois o ser un concello regresivo aumentará a demanda de servizos de terceira idade. Ademais, o grande envellecemento demográfico supón na maioría dos casos un freo á introducción de innovacións, ante a menor receptibilidade da poboación vella. Poboación na que primeiro por causas naturais e logo por motivos da emigración presenta unha porcentaxe maior de mulleres que de homes.

A alta porcentaxe de poboación vella e pola contra, unha pequenísima proporción de menores de 15 anos os índices de dependencia senil que está moi por enriba da media provincial, mentres que o índice de dependencia xuvenil está por debaixo da

media provincial. Polo tanto o índice de dependencia xeral queda nun nivel alto, e alto con respecto a provincia de Ourense e Galicia.

IGE.

2.1.10. ECONOMÍA

Avion posúe unha taxa de actividade xeral (56,6%) superior á media rexional e provincial, tanto con respecto os homes como as mulleres. A taxa de actividade feminina axudou a compensalo descenso da masculina que emigraba, por eso si parecen mais afiliacións á seguridade social nas mulleres

Número de afiliacións á seguridade social laboral			
	Total	Homes	Mulleres
2006/Decembro			
Total	337	166	171
2007/Decembro			
Total	369	180	189
2008/Decembro			
Total	325	150	175
2009/Decembro			
Total	306	137	169
2010/Decembro			
Total	292	136	156

As súa estrutura productiva, reflexo do subdesenvolvemento rural imperante, está formada maioritariamente por pequenos agricultores os cales restan ás demais actividades todo protagonismo.

As taxas de paro son baixas (incluso menores que a media provincial) como consecuencia do subemprego dominante, fundamentalmente no sector primario, que xera en contrapartida unhas taxas totais de ocupación elevadas. Destaca a elevada tasa de ocupación no grupo de idade entre 55 e 64 anos. Isto é entre outras causas, a emigrantes retornados os que lles interesa continuar pagando o seguro ata os 65 anos, para cobrar a posteriori unha xubilación.

A súa estrutura de emprego presenta unha porcentaxe moi importante de traballadores independentes (59,70%) seguidos pola axuda familiar cun 25,44%.

A cualificación da súa poboación é escasa, cunha alta porcentaxe de persoas sen estudos (56,50%) ó que se une o 20,83%) de persoas con soamente o primeiro grao, o que ten que ver coa elevada idade da maioría da poboación. Os estudos de

segundo e terceiro grao non alcanzan ó 16%. E todo esto supón un freo á modernización das actividades agrícolas predominantes.

Empresas con actividade en Avión

Total	Persoas físicas	Sociedades anónimas	Sociedades de responsabilidade limitada	Sociedades cooperativas	Outros
60	41	0	7	0	12

IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

AGRICULTURA E GANDEIRÍA

Este sector ten unha estrutura agraria minifundista, caracterizada por unha importante parcelación das explotacións a maioría con chousumes de pedra- que funcionan en réxime de autoconsumo. A súa baixa rendibilidade vén determiada por varios factores, entre os que destaca a escasa adaptación a procesos de innovación, unido a un avellentamento progresivo dos seus titulares.

Aproveitamento das terras labradas nas explotacións agrícolas:

	Cultivos herbáceos	Frutais	Olivar	Viñedo	Outras terras labradas
2009	17	3	0	1	0

IGE. Censo Agrario. Últimos datos do IGE

A terra de cultivo (6,50% da superficie) está ocupada por cultivos tradicionais Onde cabe destacar a importancia menor do cultivo da vide que maioritariamente dedícase ó autoconsumo. O municipio de Avión presenta unha escasa dedicación a terras de cultivo, (especialmente se o comparamos co resto de concellos da comarca onde o cultivo da vide é de grande relevancia, especialmente desde que no ano 1986 se otorga a denominación de orixe). Hai unha maior dedicacion a prados pola relativa, importancia da gandeiría. O segundo cultivo de gran importancia en canto a superfice é o cultivo herbáceo co 50% e onde destacan as producións de millo e centeno, froito da dedicación gandeira.

En canto a maquinaria utilizada para o traballo da terra, non é moi numerosa, feito que pode estar relacionado co tipo de cultivo, o tamaño das explotacións e a orografía abrupta, así como pola carencia duns axeitados accesos ás leiras, que fan

moi difícil a rendabilidade desta maquinaria. Sen embargo, o grao de mecanización é suficiente é está adaptado as necesidades.

Nos últimos anos estáse a arrendar os terreos abandonados en favor de gandeiros foráneos con bobino en extensivo que están a mellorar a estrutura do territorio xa que coidan do terreo no que pastan, tanto en montes veciñais como en terreos particulares que rodean ós pobos.

Effectivos e explotacións de gando bovino

2014	
Número de explotacións	18
Número de bovinos	203
Número de vacas	112
Número de vacas de muxidura	0
Número de vacas de non muxidura	112
Outros bovinos	91

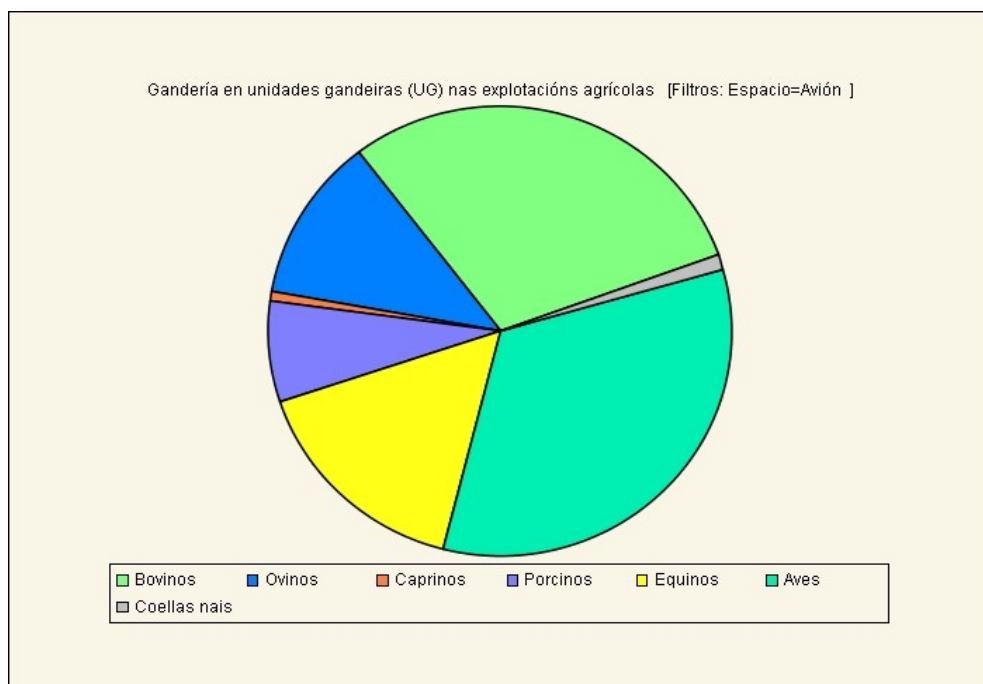
IGE.Elaboración a partir dos datos do SITRAN

Granxas industriais de polos en Avión (2015)

Nº DE GRANXAS	PRODUCCIÓN	TOTAL
2	12.000+18.000	30.000

E non hai que esquecerlo número de unidades existentes en tódolos fogares da área rural para o seu propio autoconsumo que, aínda que é moi difícil precisalo seu número,ó ser unnha ganderia con moita mobilidade, é unha cantidade elevada que non está contabilizada.

En canto ó uso forestal é moi elevado, dadas as condicións climatolóxicas e de relevo. Se ven nos últimos anos os incendios forestais fixeron decrecer esta superficie. Neste caso a especie máis dominante é o piñeiro, tanto nos montes comunais que proceden das repoboacións do estado, como nos montes particulares

USOS DO SOLO	
TERREO FORESTAL	OUTRAS SUPERFICIES
74,86 %	25,.31 %

INDUSTRIA

A súa escasa poboación activa reflicte a atonía que caracteriza este sector. Soamente aparece representado nas manufacturas da madeira, que posúen unha insuficiente industrialización dos seus produtos dentro do municipio, malia a súa alta potencialidade-o espazo forestal abrangue o 74,8% dos aproveitamentos do chan e dentro del un 59,35% correspondente ó monte madeirero.

CONSTRUCCIÓN

O municipio ten escasas e pequenas empresas de construción, que xeran unha escasa poboación activa (14,62%) e cun ámbito de traballo comarcal.

Dentro deste sector hai que mencionala importancia da construción de vivendas como segunda residencia, obras que realizan na súa maior parte constructores foráneos.

Vivendas segundo o tipo de vivenda

Total	2.140
Vivendas familiares	2.140
Vivendas principais	1.017
Vivendas non principais	1.123
Vivendas secundarias	468
Vivendas baleiras	655
Vivendas colectivas	0

TERCIARIO.

O escaso grao de desenvolvemento dos sectores productivos refléctese na debilidade do sector terciario, que está condicionado na súa evolución polo crecemento das actividades básicas, orientadas á demanda interior. Trátase de pequenas empresas familiares, algunhas delas resultado dos investimentos realizados polos emigrantes – hostelería, supermercados-.

Establecementos de comercio polo miúdo. Datos xerais (2015)

Número empresas	7
Número establecementos	8
Densidade comercial	2,83
Número establecementos por km2	0,07
Superficie venda media	38,76
Superficie venda por habitante	0,11
Taxa superficie comercial	19,19%

IGE. Estrutura do comercio

Aloxamentos turísticos

Existen soamente dous aloxamentos turísticos ou de aloxamento rural de hoxpedería.

A súa actividade comercial, debido ó seu afastamento das grandes áreas comerciais da rexión e reforzado polo seu déficit de accesibilidade, aínda mantén antigas formas de comercialización: mercados ambulantes e feiras periódicas que xeran unha economía de intercambios locais.

Posúe un elevado número de entidades bancarias (2.05 por cada mil habitantes) resultado dos elevados ingresos procedentes da emigración, cunha elevada capitalización.

Oficinas de entidades de crédito (2016)

Total	5
Bancos , oficina ou axente de banco	5
Caixas de aforros	0
Cooperativas de crédito	0
Establecementos financeiros de crédito	0

A debilidade da súa renda familiar dispoñible compénsase con ingresos que envían os familiares emigrados.

Os indicadores económicos que nos poden mostrar a calidade de vida dos habitantes dun determinado espazo, son as dotacións sanitarias, educativas, recreativas, o parque de vivendas e os vehículos dos que se dispoñen. Onde poderemos observar unha considerable mellora.

Recursos				Empregos			Renda dispoñible bruta
	Excedente de explotación bruto / Renda mixta	Remuneración dos asalariados	Prestacións sociais	Outros recursos	Impostos renda e patrimonio	Cotizacións sociais	
euros por habitante	1.559	404	1.374	5.935	99	204	8.969

Os habitantes do municipio de avión dispón dun censo de vehículos amplo.

2014	
Total	1.987
Turismos	1.651
Camións e furgonetas	252
Autobuses	1
Motos	41
Tractores industriais	3
Outros	39

2.1.11. POBOAMENTO

As características do poboamento dos concellos comprendidos nesta zona se resumen na dispersión favorecida pola configuración do relevo, a altitude e os microclimas que se forman nas vertentes de diversa insolación e aporte hídrico.

Dende o punto de vista económico, o sector primario é o que ocupa á maior número de personas. A economía agrícola baséase na explotación do campo destinada á autosubsistencia e ó autoconsumo, do que só se comercializa unha pequena parte. Sen embargo, ata fai pouco, nas zonas de montaña se desenvolve unha economía gandeira que producía o excedente comerciable, sendo a agricultura o complemento. De feito, tratase de unha zona de tradición gandeira antiga, practicada polo menos dende época medieval e que seguía en plena vixencia ata fai uns 50 anos.

Na actualidade esta balanza atópase invertida ou igualada, no mellor dos casos. A paisaxe agraria evolucionou moi pouco, mostrando unha morfoloxía de dominio de parcelas de cultivo moi pequenas e de formas irregulares, limitándose, a zona cultivada, ás vertentes de algúns vales situados en torno os núcleos de poboación. A superficie labrada representa en torno o 6% da superficie total aproveitable, mentres que a monte adícase o 93,2%.

Por outra parte, o fenómeno migratorio supuxo para os habitantes destes municipios, especialmente os de A Lama e Avión, unha forte ruptura coa tradición económica anterior plasmada tamén en outro tipo de aspectos máis intanxibles como poden ser a percepción e construción do entorno. Nun principio esta emigración dirixíuse cara Portugal, sobre todo nas décadas que siguen á Segunda Guerra mundial, e posteriormente ós países americanos como Brasil, México, Venezuela, Argentina ou Panamá, xa con un carácter definitivo. Oxe en día, este fenómeno migratorio intercontinental vaise reducindo ó tempo que a migración interna foise incrementado debido a que unha pequena parte da poboación activa ten que facer desplazamentos diarios por ter seus postos de traballo nos municipios limítrofes. De todos modos, o número de habitantes destes lugares é moi reducido o índice de envellecimento é superior ó da media da comunidade gallega.

Pese a que a agricultura foi o motor económico de Galicia, a gandería tivo un interés fundamental, non só polo abundancia e calidade senon tamén polo rol que desempeñaba na economía rural, xa que eran moitos os lugares que vivían fundamentalmente do seu coidado. Éste é o caso da Serra O Suído, o seu potencial ecolóxico, con múltiples espazos idóneos para o desenvolvemento dunha gandería extensiva, deu lugar a formas específicas de organización do espacio onde a subordinación individual ó colectivo era a nota dominante. Normalmente, o gando vacuno pastaba na serra na época estival mentres que no inverno, debido á crudeza das condicións climáticas, o gando mantíñase nas fincas próximas as aldeas. Deste modo, na serra conservanse restos de habitacións de pastores que aquí reciben o nome de *chozos*, habitáculos de pequenas dimensións caracterizados pola súa adaptación ó medio e ás necesidades da explotación gandeira así como outras estruturas de diversa índole que evidencian un pasado de intensa actividade na serra

2.1.12. INFRAESTRUCTURAS BÁSICAS DO MUNICIPIO

Baixo o concepto de infraestructuras básicas inclúense unha serie de servizos urbanos non relacionados co transporte, caracterizados xeralmente pola súa linearidade, a súa tecnificación e o seu trazado maioritario subterráneo (baixo beirarrúas e/ou calzadas).

Comprende normalmente as infraestructuras de: abastecemento de auga, saneamento e depuración, residuos sólidos, electricidade, gas e telefonía, así como outras derivadas das anteriores, rede de rega, iluminación pública, etc. Non son fácilmente identificables neste texto, pero si se indica o lugar no que se atopan e polas dimensións dos distintos entornos non resultan de difícil localización.

Esta xerarquización devén tanto da súa distinta importancia coma do diferente grado de condicionantes urbanísticos que comportan unhas e outras.

As infraestructuras básicas son susceptibles, en maior ou menor medida, de sufrir danos, de igual maneira que o resto do patrimonio non municipal que se atopan na mesma condición.

ABASTECIMENTOS DE AUGA

A rede de abastecemento de augas municipal abarca o núcleo urbano de Avión, Beresmo, Liñares e Cernadas e algún núcleos rurais próximos. Parte de dous depósitos localizados no núcleo de Cernadas, cobrándose unha cota.

No resto de parroquias hai varias traídas en cada un dos núcleos. Os depósitos do concello de Avión foron feitos practicamente todos polo concello situados todos a cotas superiores ós núcleos de poboación á abastecer de maneira que non precisan equipos de bombeo, servíndose por gravidade.

O abastecemento non chega a tódolos núcleos do rural suplíndose este servizo coa construción de pozos individuais.

Nas zonas rurais farase necesario un control rigoroso das licencias de obra e a súa conexión a acuíferos. Cando exista perigo de superar a capacidade dos mesmos será necesaria a planificación da conexión á traída municipal.

A potabilización das augas lévase a cabo no depósito de augas que abastece a Avión-Beresmo na parroquia de Avión. O tratamento refírese a cloración diaria.

Parroquia	Entidade	Captación
Abelenda	Mouriscados	manancial
Amiudal	Amiudal	Manancial
	Espiñeiro	Manancial
	Pascais	manancial
Barroso	Cernadas	Manancial e cola de
	Barroso	encoro Manantial
	Vilar	manancial
Avión	Avión	Manantial e cola encoro
	San Vicente	Manantial e cola de encoro
Baiste	Baíste	Manantial
	Lilñares	Manantial e cola de encoro
	Rubillón	manancial
Córcores	Córcores	manancial
Cortegazas	Cortegazas	manancial
Couso	Couso	Manantial
	Penedo	Manantial
	Vilariño	manancial
	Edreira	manancial
Nieva	Belecón e	Manantial
	Porrreira	Manantial
	Camposantos	manancial
	Oroso	manancial

En xeral o abastecemento de auga potable está moito máis estendido, pero aínda non é xeneralizado debido, entre outras cousas, á dispersión da poboación e a difícil orografía do terreo nalgúns casos.

Isto súplese con pozos e traídas de auga sen control sanitario, que constituíron os propios veciños dos lugares afectados.

SANEAMENTO

A parroquia de Avión de Avión dispón dunha Estación Depuradora de Augas Residuais (EDAR) existente é un dos obxectivos prioritarios do PXOM de Avión.

Nesta estación existe un tratamento secundario (coagulación, filtración, precipitación).

Na actualidade a rede de saneamento abarca ao núcleo urbano e a varios núcleos rurais próximos. Contan con rede de sumidoiros os núcleos de Abelenda, Amiudal, Cernadas, Barroso, Avión, San Vicente de Beresmo, Liñares e Vilariño. A pesar delo núcleos como Abelenda, Beresmo verten a diversos regueiros. Amiudal, Cernadas, Liñares, Vilariño, Barroso verten nos prados directamente.

No desenvolvemento dos solos urbanizables previstos deberase ter en conta a capacidade da rede de saneamento para que tódalas augas residuais sexan tratadas na estación depuradora. Segundo a tipoloxía de empresas que se instalen no futuro parque empresarial estas deberán dotarse dunha EDAR propia ou realizar un pre-tratamento para evitar o vertido directo na depuradora municipal. Deberá redactarse unha ordenanza municipal referida ao saneamento na que se recollan estes aspectos.

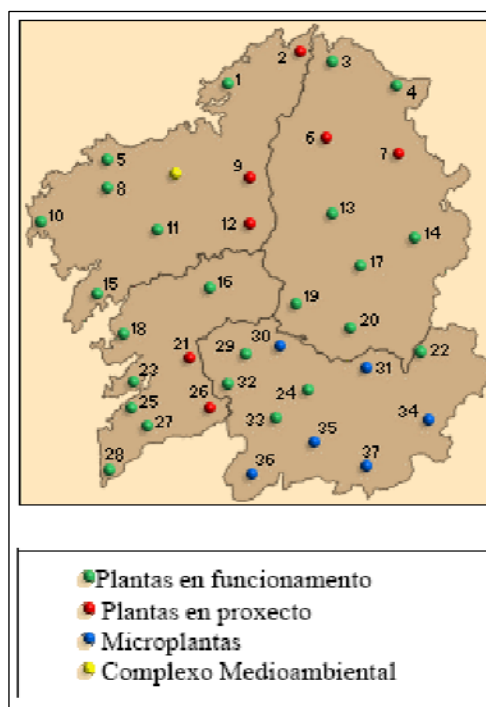
Avión ó contar con pequenas colectividades rurais son moitas as fosas asépticas que se converten no procedemento máis empregado e mellor adaptado para o tratamento dos efluentes das vivendas illadas.

RESIDUOS SÓLIDOS URBANOS E INDUSTRIAIS

O concello de Avión xestiona os seus residuos sólidos urbanos a través de SOGAMA. Existen outro tipo de residuos (agrarios, industriais, perigosos, inertes...) que deberán ser xestionados conforme a lexislación vixente procurando evitar os vertidos e os impactos no medio.

Sen embargo e dada a dispersión dos principais núcleos poboacionais a maioría da poboación non ten recollida selectiva de residuos, como se vé reflectado no gráfico que se amosa a continuación

Núcleos de poboación con e sen recollida selectiva de residuos

Polo que se refire á frecuencia, en Avión recóllese a basura dúas veces por semana, salvo excepcións de risco grave de contaminación ou perigo para a saúde. Os residuos recollidos son tratados logo ó centro de transformacións de Ourense. No que ós vertedoiros incontrolados se refire, existen algúns dispersos, sendo máis frecuentes en xonas de accesibilidade difícil.

Emisións contaminantes:

Na normativa proposta no Plan Xeral Urbano do concello de Avión pide-se que na execución do solo urbanizable industrial deberán tomarse as medidas oportunas para evitar que pola súa posición se instalen industrias xeradoras de emisións contaminantes, garantindo o cumprimento da lexislación sectorial correspondente e evitando as emisións e os impactos no medio.

Segundo o “Proxecto de xestión de Residuos Sólidos Urbanos de Galicia” preténdese introducir unha serie de medidas correctoras e de ordenación da actividade de residuos, constituíndo un conxunto de instrumentos que permitan controla-la orde,

a secuencia e a forma mediante a cal se realiza o proceso de eliminación racional dos R.S.U.

EQUIPAMENTO SANITARIO

COMPLEXO HOSPITALARIO DE OURENSE

Para a atención médica especializada os doentes derívanse ó Complexo Hospitalario de Ourense.

PUNTO DE ATENCIÓN CONTINUA DE RIBADAVIA.

E en caso de urxencias a poboación do concello pode acercarse o Punto de Atención Continua de Ribadavia, sempre no caso de estar pechado o centro de saúde de Avión, que será polas tardes ou en festivos.

CENTRO SAUDE AVION

CAMPO DA FEIRA S/N AVION;32520 OURENSE

Dep. pat.: MUNICIPAL

Ano de construción: 1992

GES AVIÓN- GRUPO DE EMERXENCIAS SUPRAMUNICIPAL -112

CAMPO DA FEIRA S/N AVIÓN; 32520 OURENSE

Avión conta co seu servizo municipal por excelencia, posto que sería o primeiro interventor no caso de emerxencias neste concello por cercanía, sempre que non estea realizando servizos en outros territorios.

Conta ademáis cun servizo de ambulancia atendido polo persoal do GES AVIÓN.

A ambulancia denominada alpha 343 está situada 24 horas do día os 365 días do ano no posto de socorro de Avión, atendendo os servizos urxentes coordinados pola central do 112 de Galicia.

SERVICIOS EDUCATIVOS E SOCIAIS

A oferta educativa inclúe o ensino primario queda representado no C.E.I.P. de Avión, situado no lugar de Avión, xunto co pabillón.

CENTRO	ALUMNOS	PROFESORES	ALUM/PROF
A.E.I.P Avión	34	4	8

Elaboración propia

O concello conta o concello cos servizos oficiais do

- Xulgado de Paz, no edificio do concello.
- Oficina de correos, no edificio do concello.
- Servizos sociais, a cobertura social presta atención a tódolos colectivos, entre os que destacan a atención a vellez (conta cun centro de día, servizo de lavandería e comidas) é a muller.
- GES Avión, que realizan servizos de ambulancia, emerxencias, prevención e extinción de incendios, entre outras actuacións.
- Asociacións veciñais e culturais.

SERVICIOS DE LECER E ESPARCIMENTO

Contan os veciños de Avión coa posibilidade de esparcemento nas instalacións de:

- Área recreativa con praia fluvial – Paraxe do Río Valderías
- Mirador da Fervenza da Feixa, no ,MVMC de Abelenda, Por riba do pobo de Boeixos, cerca de Mouriscados
- Piscina municipal, No pobo de O Sifón
- 1 pavillón municipal polideportivo, no pobo de Avión
- 1 campo de fútbol,

OUTRAS INFRAESTRUCTURAS BÁSICAS

As restantes redes de infraestruturas básicas dependentes de empresas concesionarias e subministradoras.

REDE ELÉCTRICA

En Avión había unha empresa eléctrica particular, que foi comprada por FENOSA, actualmente agrupada con GAS NATURAL.

Nos límites naturais do concello localízase un encoro de Albarelos, en augas do río Avia, dedicado a produción de enerxía eléctrica., por parte da compañía UNION FENOSA – GAS NATURAL, peo a presa do encoro, aínda que próximo está por forá do concello, augas abaixo do río Avía.

O encoro de Albarelos ten categoría A, polo que debe dispor dun Plan de emerxencias por avenidas en caso de rotura que afecta a concellos de cota inferior. No caso de que se producira este suceso afectaría o sur do concello, aínda que a orografía non favorece unha circunstancia deste tipo.

REDE TELEFÓNICA

No que respecta ó servizo de telefonía non existen no termo municipal centrais telefónicas. A cobertura actual é suficiente debido a recente colocación de antenas repetidoras en Couso e en Camposancos para cubrir o déficit existente ata agora.

Por outra banda, a liberalización en materia de servizo de telecomunicacións fai que outros operadores establezan a súa nova rede infraestructural.

Recentemente o concello puxo en marcha as telecomunicacións sen fíos vía satélite. Que entraou en marcha o 5 de xuño do 2007 e que fai chegar ata o último rincón deste Municipio a rede de Internet, cunha banda ancha moi similar, e incluso superior, a ADSL, pero ademáis coa ventaxa que da a tecnoloxía Wifi, polo que calquer veciño ten cobertura de Internet dentro da casa e, si dispon dun ordenador portátil, poderá moverse libremente polo concello mentras navega pola rede.

AVIÓN – WIFI ten ó ser comunicación vía satélite chega a todos os rincons. Aínda que nalgúns localidades aínda teñan os famosos TRAC como teléfonos. Poderán disfrutar de Internet de banda ancha sen importar esto. Ata o punto de que si bien ata agora non podían enviar ni recibir faxes porque a liña telefónica non o

permitía, a partir de agora podrán enviar e recibir por correo electrónico toda a información que queren. Cos actuais teléfonos as comunicacións co extranxeiro (e ven sabemos que en Avión o número de emigrantes é numeroso, especialmente en terras mexicanas) fanse as veces moi difíciles polo que a partir de agora poderán facerse millor, incluso, con videoconferencias por Internet.

AVIÓN – WIFI, pon en marcha un servicio moi novedoso, como é a venta de tarxetas prepago de Internet. Tarjetas, que adquieren nos comercios de Avión.

Deste xeito o concello é pioneiro nesta materia.

2.2 ANÁLISE DE RISCOS

Ve-los Anexos correspondentes, onde se recolle información ampliada sobre o exposto neste apartado e se resumen as medidas de autoprotección e as consecuencias.

2.2.0.IDENTIFICACIÓN DOS RISCOS NO CONCELLO DE AVIÓN

2.2.1. RISCOS NATURAIS

Os riscos naturais son aqueles riscos debidos a factores xeográficos e climatolóxicos. En ocasións son riscos predecibles en función da situación climatolóxica e xeográfica das zonas. Adoitan manterse nun nivel constante ó longo do tempo con períodos de retorno mais o menos largos.

Os Riscos naturais identificados no Concello de Avión a partir do estudio das situacións vividas no derradeiros anos son:

- Vagas de frío
- Secas

XEADAS, NEVADAS E VAGAS DE FRÍO

As nevadas rexistradas no concello acostuman a ser de pouca importancia nas zonas habitadas e non persistentes. Os maiores problemas rexistrados nestes eventos son os derivados da conxelación de conductos, estradas e conduccións. En contadas ocasións foi necesario suspender as clases, mais que nada polos posibles problemas no transporte escolar.

As xeadas, sobre todo as persistentes, solen producir danos na agricultura, accidentes de tráfico e outros danos de diversa consideración, aínda que non son moi frecuentes.

Este risco ten unha relativa importancia xa que é un Concello interior cunha clara vocación gandeira e este fenómeno prexudica a vida diaria da maior parte da poboación.

As vagas de frío son ocasionais e moi relacionadas cos ventos anticiclónicas do norte.

As temperaturas son frescas no inverno e moderadas no verán.

Zonificación: Todo o concello.

Estacionalidade: meses de NOVIEMBRE A MARZO

Ponderación do Risco: (MEDIO)

SECA

A seca, polo contrario, é producida pola falta de chuvias durante un tempo prolongado e pode chegar a producir problemas de saúde pública e perdas na agricultura e gandería, incrementando o risco de incendios forestais.

O subministro de auga en Avión é, maioritariamente, autónomo o que implica que en situacións de seca sexa máis difícil dar solucións a par que existe un menor control sobre a calidade do subministro.

Polo dito anteriormente, é previsible, como xa sucedeu nalgunha ocasión, rexistrar problemas de subministro de auga durante a época estival.

Zonificación: TODO O CONCELLO

Estacionalidade: meses de VERÁN

Ponderación do Risco: (MEDIO)

RISCO SÍSMICO

O modelo sismotectónico da zona oriental de Galicia, correspóndese con unha falla inversa de empurre con orientación NE-SO na que a súa parte norte ten forma de arco, e vaise dobrando ata acadar na parte mais ó sur, unha dirección NO-SE,

seguindo unha traza mais ou menos paralela á falla de Viveiro. Esta falla transcorre case baixo o manto de Mondoñedo, situado a 15 Km de profundidade, sen manifestacións na superficie que permitan o seu cartografado.

O resultado da inestabilidade das placas manifestase a través de tremores (movementos sísmicos). Estes fenómenos son os fenómenos naturais con maior capacidade para producir consecuencias catastróficas sobre áreas concretas de territorio, podendo dar lugar a cuantiosos danos en edificacións, infraestructuras e outros bens materiais, interromper gravemente o funcionamento de servicios esenciais e ocasionar vítimas entre a poboación afectada.

Tendo en conta o indicado no SISMIGAL (Resolución 02/08/2010), e obrigatorio a elaboración do PAM naqueles municipios considerados de vulnerabilidade alta (apartado 1.2.4.2), ademáis do concellos de As Nogais, Barralla, Becerreá, Láncara, Samos, Sarria e Triacastela.

Asemade recomendase a elaboración de PAM naqueles que teñan algunha parroquia con intensidade sísmica VI-VII (apartado 1.2.3 e Anexo 1).

Non é o caso do Concello de Avión, polo que NON ten obrigatorialidade de elaborar o PAM para este tipo de risco.

Zonificación: TODO O CONCELLO

Estacionalidade: TODO O ANO

Ponderación do Risco: (BAIXO)

CHOIVAS INTENSAS E INUNDACIÓNS

As zonas inudables son as próximas os ríos que drenan o concello. Os problemas asociados a este tipo de eventos son danos en estradas (derrumbes de ribazoa, caída de vexetación e anegamentos localizados) que poden ser perigosos para os usuarios das mesmas.

Unha inundación prodúcese cando a capacidade de desaugamento do territorio é insuficiente ou nula fronte a unhas precipitacións importantes sobre a bacía de drenaxe.

Esta menor capacidade de desaugamento pode ter motivos naturais, ou ser causada por accidentes con orixe independente da actividade antrópica, ou estar inducida polo home mediante a ocupación parcial ou total do leito fluvial.

Para efectos da planificación ante este tipo de sucesos, hai que considerar como áreas de perigo de inundacións aquelas zonas que ó longo do rexistro histórico se viron afectadas por este fenómeno.

Sen entrar en detalle pódese asegurar que toda a precipitación que se rexistra en Avión é de tipo ciclónico e a maior parte ocorre ó paso dos sistemas frontais asociados ás borrascas que ó longo de case todo o ano cruzan Galicia, sobre todo os meses de outubro a marzo.

Os riscos menores que se solen producir por fortes choivas en Avión van dende acumulación de auga de escorrentía nas estradas (bolsas de auga), ata levantamento de tapas de residuais.

Zonificación: Preto dos leitos dos ríos

Estacionalidade: meses de Novembro a Febreiro

Ponderación do Risco: (Baixo) Non existen núcleos importantes afectados.

2.2.2.RISCOS INDUCIDOS POLO HOME

RISCOS TECNOLÓXICOS

Os riscos tecnolóxicos débense á existencia de actividades de carácter tecnolóxico e de estruturas fixas ou móbiles, deseñadas e construídas polo home. Os efectos son planificables coñecendo o sector ó que pertencen, as materias que empregan, e a cantidade que almacenan, pero non se poden definir “a priori” en qué momento se vai a materializar o risco.

A prevención é o que pode reducir de forma importante o risco. Basicamente, ó tratarse de empresas detallistas, almacéns, curtidos, comunicacións, etc, o risco asociado é o de incendio polas materias que utilizan ou almacenan.

Zonificación: PARROQUIAS de, Avión, Abelenda

Estacionalidade: TODO O ANO

Ponderación do Risco: (BAIXO)

TRANSPORTES DE MERCADORÍAS PERIGOSAS

O transporte de mercadorías perigosas en Galicia é unha actividade de risco para a poboación, os bens e o medio.

Co obxecto de minimizar os riscos que poidan derivarse dunha situación de emerxencia por accidente nestes transportes, a Xunta de Galicia mantén operativo o Plan TRANSGAL (PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN CIVIL ANTE EMERXENCIAS POR ACCIDENTES NO TRANSPORTE DE MERCADORÍAS PERIGOSAS POR ESTRADA E FERROCARRIL EN GALICIA) dende o ano 2000. O plan foi publicado no DOG núm. 87, do 8 de maio do 2000, por resolución do 24 de abril de 2000, da Secretaría Xeral da Consellería de Xustiza, Interior e Relacións Laborais

Para reducir estudos xa podemos destacar a inexistencia de ferrocarril e autoestradas do primeiro nivel polo territorio do concello de Avión, polo que se afasta do municipios con Risco por transporte de mercadorías perigosas. De todas maneiras sempre se deben ter en conta as consideracións e intrucións do PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN CIVIL FRONTE A EMERXENCIAS POR ACCIDENTES NO TRANSPORTE DE MERCADORÍAS PERIGOSAS POR ESTRADA E FERROCARRIL EN GALICIA

Zonificación: NÚCLEOS Ó REDOR DA C-212

Estacionalidade: TODO O ANO

Ponderación do Risco: (BAIXO)

INCENDIOS FORESTAIS

Os incendios forestais constitúen un grave problema, non só polos danos causados de forma inmediata ás persoas e bens, especialmente ós forestais, senón tamén

polas consecuencias que derivan dunha situación de deforestación que comporta unha grave deterioración do ambiente.

As circunstancias que concorren nos incendios forestais, como factores capaces de orixinar situacións de grave risco, catástrofe ou calamidade pública a que se refire a Lei 2/1985, do 21 de xaneiro, sobre Protección Civil, fan necesario o emprego coordinado dos recursos e medios pertencentes ás distintas administracións públicas e a outras entidades públicas e privadas.

A organización e estrutura do Plan de Actuación Municipal por Incendios Forestais (PAM Incendios Forestais) que se inclúe como Anexo, realizouse, de acordo co establecido no Platerga (Plan Territorial de Protección Civil de Galicia) xa que é o Plan Marco da Comunidade Autónoma de Galicia, así como o disposto na Directriz Básica de Protección Civil ante o risco de incendios forestais.

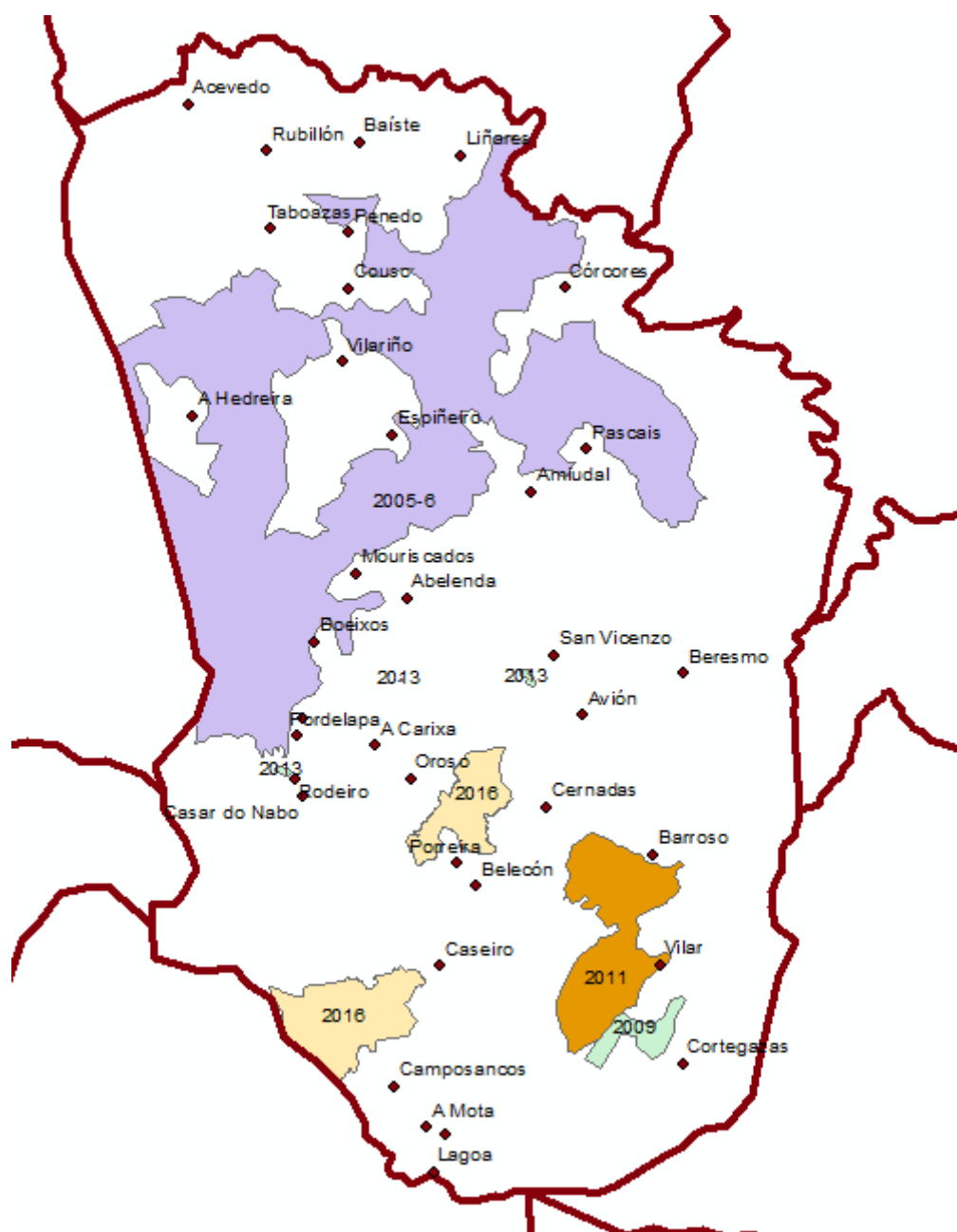
A dirección do PEMU de Avión correspóndelle ó Alcalde do Concello de Avión ou a persoa que o substitúa.

A lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, ten por obxecto defender os montes ou terreos forestais fronte ós incendios.

Mediante a Orde do 18 de abril do 2007 pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal o Concello de Avión está incluída nesta Orde como ZAR.

O mapa de distribución de lumes por anos que afectaron a Avión nos últimos anos é o seguinte:

Fonte: elaboración propia

O PEIFOGA (Resolución 28/05/15), no seu apartado 7.1. establece os municipios que deben elaborar o PAM: “ Aqueles municipios con todo ou parte do seu territorio en zonas ZAR, así como aqueles con risco alto ou moi alto, deberán redactar o PAM”. O concello de Avión está clasificado como ZAR.

PAM por Risco de Incendios Forestais, Anexo.

Zonificación: Todo o Concello, en especial as parroquias de:

Abelenda, Amiudal, Barroso, Cortegazas, Couso e Nieva.

Estacionalidade: meses de PRIMAVERA E VERÁN

Ponderación do Risco: (ALTO)

INCENDIOS URBANOS E INDUSTRIAIS

Os incendios urbanos poden constituír un perigo grave para a poboación e bens dos cidadáns do noso Municipio.

Ó existir algúns núcleos urbanos máis poboados, como no caso da capital, é posible, como xa sucedeu estatisticamente, que se produzan incendios nos que poden ocorrer desgracias persoais ou que afecten a comercios deste Concello.

O casco urbano de Avión é o que presenta un maior porcentaxe destes incidentes, xunto con outros pequenos núcleos, aínda que o hábitat é disperso.

Zonificación:

- Avión
- Abelenda
- Amiudal
- Baíste

Estacionalidade: TODO O ANO

Ponderación do Risco: (BAIXO)

OUTROS RISCOS INDUCIDOS POLO HOME

FESTAS CONCENTRACIÓNS HUMANAS

Os riscos antrópicos son aqueles riscos, *non tecnolóxicos*, que están debidos a actividades humanas ou aglomeracións de persoas en momentos e lugares determinados.

Segundo a situación xeográfica e particularidades específicas da zona de concentración de persoas poden ter consecuencias e magnitudes ben diferentes.

Dentro de estes eventos poderíase incluír as feiras e festas, ademais de outras gastronómicas de lecer. Nos seguintes cadros indícanse outros eventos periódicos que pola súa estacionalidade e as características específicas, poden causar algún incidente.

Zonificación: Eventos e actividades culturais nos que se forman aglomeración de persoas son:

Lugar	Época
Alameda de Avión	2 veces por mes
Beresmo	Domingo de Pascua
Pascais	Último domingo de xuño (tamén se celebran honras religiosas o 13 de xuño)
Liñares	2xullo
Barroso	2º domingo de xullo
Nieva	11 de xullo
Abelenda	18 xullo
Espiñeiro	21 xullo
Amiudal	25 xullo
Sto. Estevo	31 xullo
Avión	1º domingo agosto 2º Venres agosto(Festa Mexicana)

Vilariño	11 agosto
Couso	2º domingo agosto
Caseiro	3º domingo agosto
Abelenda	24 agosto
Rubillón	31 agosto

No caso de desenvolverse unha actividade prevista na anexo I, do Decreto 171/2010, do 1 de outubro, sobre plans de autoprotección na comunidade Autónoma de Galicia, elabórase o plan de autoprotección correspondente.

Estacionalidade: TODO O ANO CON ESPECIAL INCIDENCIA NO VERÁN
Ponderación do Risco: (BAIXO)

ACCIDENTABILIDADE VIARIA.-PUNTOS NEGROS

As travesías dos núcleos de poboación, e casco urbano presentan a característica de ser puntos de accidentes, saídas de vía e esporádicos atropelos a peóns, moitos deles con resultados tráxicos.

Zonificación: C-212

Estacionalidade: TODO O ANO

Ponderación do Risco: (BAIXO)

NIVEIS DE RISCO (RESUMO)		
Nº DE ORDEN	DENOMINACIÓN DO RISCO	NIVEL
1	Incendios urbanos e industriais	BAIXO
2	Chuvias e inundacións	BAIXO
3	Tecnolóxicos BAIXO	BAIXO
4	Concentracións humanas	BAIXO
5	Seca	MEDIO
6	Xeadas, Nevadas e Vagas de frío	MEDIO
7	Accidentabilidade viaria	BAIXO
8	Sísmico	ALTO
9	Incendios Forestais	ALTO
10	Transporte de MM.PP	BAIXO

2.2.3.ANÁLISE DE CONSECUENCIAS

Neste apartado faise un análise de consecuencias e o seu ámbito de aplicación segundo o tipo de evento derivado das fontes de risco.

De xeito xeral, os riscos de orixe natural, sempre ten consecuencias variadas, segundo o fenómeno que se produza e as consecuencias (asociadas) poden ser moi diversas.

Para diminuír estes efectos daráselle a poboación información sobre as medidas a tomar en caso de producirse estes fenómenos, teléfonos de contacto en caso de emerxencia, ademais de publicita-lo 112, e faranse actuacións preventivas sobre os puntos localizados con anterioridade.

XEADAS, NEVADAS E VAGAS DE FRÍO

A combinación de auga e frío poden producir dende danos na agricultura ata cortes de estradas, accidentes e incomunicacións dos pobos.

Aínda así, os efectos sufridos no concello non son especialmente intensos e só producen xeadas ou nevadas de forma puntual que non acostuman a durar máis de tres ou catro días.

As zonas previsiblemente máis afectadas son practicamente todo o concello Como medida precautoria, a demais do correspondente aviso a poboación, serán as de dar indicacións das medidas de autoprotección que se poden adoptar e consellos sobre conducción en circunstancias meteorolóxicas adversas.

CHOIVAS INTENSAS E INUNDACIÓNS

Os temporais de choivas, non representan un risco especialmente importante para a poboación. Ademais dos puntos nos que se localizan anegamentos e desbordamentos que se indicaron en puntos anteriores, non existen puntos de

inundación que fagan necesario unha evacuación masiva da poboación, a orografía de cursos fluviais encaixados non o permiten.

O punto máis importante relacionado con este risco son os riscos viarios da inundación de estradas. Nunca foi necesario evacuar a xente.

Como medida precautoria cumpre segui-las instrucións das autoridades de protección civil e estar atento ás previsións meteorolóxicas.

Tamén cumpre a axeitada limpeza dos leitos dos regatos no outono e inverno.

SECA

As situacións de seca, que a finais da década dos anos oitenta e no derradeiro ano 2005 nos afectaron, crean situacións de emerxencia que precisan unha coordinación eficaz de actuacións dos grupos sociais e das administracións públicas competentes para evitar ou, alomenos, limita-los seus efectos sobre a poboación.

As consecuencias dunha situación de seca prolongada, que cambie ou transforme o medio, concréntanse fundamentalmente na redución das reservas de auga e o aumento de riscos sanitarios. Isto obriga a poñer en marcha programas, accións preventivas e outras medidas de actuación e de intervención.

Pola gravidade da situación causada pola seca, establécense tres tipos de “alerta”:

- Alerta de primeiro grao ou alerta verde.
- Alerta de segundo grao ou alerta azul.
- Alerta máxima ou alerta vermella: emerxencia.

Declárase en relación co número de días que se calcule duren as reservas de auga na localidade de que se trate e a redución do consumo total no abastecemento de auga.

- Declárase alerta verde (primeiro grao) cando as reservas de auga para a poboación sexan suficientes para corenta días (40 días), cunha redución do consumo total estimado nun 10%.

- Declárase *alerta azul* (segundo grao) cando as reservas diminúan ata posibilitalo abastecemento durante quince días (15 días), cunha redución do consumo total estimado nun 35%.
- Declárase alerta vermella (alerta máxima) ou emerxencia cando as reservas de auga soamente sexan suficientes para cinco días (5 días), cunha redución do consumo total estimada nun 75%.

Esta clasificación anterior deberase entender sempre como informativa e orientativa, sen prexuízo de que o responsable do servizo de abastecemento (España e Delfín) poida propoñer xustificadamente a declaración de calquera dos tres tipos de alerta, en escenarios distintos dos indicados anteriormente.

Baixo a dirección e coordinación das autoridades de Protección Civil da Xunta de Galicia, as actuacións prioritarias que deben levarse a cabo nesta situación, sen prexuízo doutras específicas e singulares que se realicen, resúmense en:

- Dispoñibilidade de auga para a poboación afectada, sexa:
- Embotellada.
- En cisternas.
- Realización de obras de infraestrutura hidráulica de emerxencias que permita dispoñer de auga para abastecemento público.
- Priorización do recurso hídrico para abastecer-la poboación.

RISCO SÍSMICO

Nun terremoto, a liberación de enerxía en forma de ondas sísmicas, rara vez é a causa directa de mortos e feridos.

A maior parte das vítimas son o resultado de desprendementos de obxectos, derrubes parciais ou totais de estruturas, rotura de cristais e xanelas, caída de armarios, mobles ou outros obxectos, incendios orixinados por roturas de conduccións de gas e electricidade, e tamén por actos humanos marcados pola imprudencia e o pánico que se poden evitar facilmente estando ben informado e preparado.

Estes eventos son impredecibles polo que cumpre mante-la calma e seguir sinxelas medidas de autoprotección como:

- Resgárdese baixo estruturas que protexan de obxectos que podan desprenderse,
- Non saír do edificio se este é un lugar seguro.
- Non usa-lo ascensor
- Manterse apartado de xanelas, espellos, cadros e chemineas
- Apagar todo tipo de lume, e sobre todo non acender ningún tipo de chama (misto, chisqueiro, vela, etc.)
- Manterse informado
- Seguilas instrucións das Autoridades de Protección Civil

RISCOS TECNOLÓXICOS

Estes riscos van asociados ó desenvolto tecnolóxico e ó almacenamento e emprego de sustancias perigosas ou potencialmente perigosas no caso de incendio, contaminación (por fugas ou vertidos) ou mesmo de explosión.

Dos posibles riscos, ó de incendio é o que ten maior probabilidade de producirse, complicado, se é o caso, polos produtos que utilizan ou que se encontran dentro da infraestrutura productiva.

No concello non existen industrias importantes.

TRANSPORTE DE MERCADORÍAS PERIGOSAS

O establecemento de risco baixo para este suposto determinase do tránsito por estrada de transportes de mercadorías perigosas que pode revestir unha relativa perigosidade e efectos colaterais. Os aprovisionamentos realízanse a gasoleira, abastecemento de establecementos e vivendas. As condicións meteorolóxicas desfavorables poden reforzar a intensidade e os efectos secundarios intrínsecos ó risco, aínda que o tipo de distribución de mercadorías perigosas e de tipo capilar; é dicir, a demanda dos usuarios e en pequenas cantidades.

Na totalidade destes incidentes non é preciso altera-la estrutura organizativa ordinaria ante situacións de emerxencia.

Nembargantes faise necesario activar os mecanismos que deriven funcións de dirección e coordinación en accidentes con produtos perigosos, que activen novos protocolos de actuación e que non colapsen os servizos ordinarios nunha situación de emerxencia de grandes dimensións.

As consecuencias dun incidente estarán en función da natureza da materia implicada, a cantidade, condicións de presión, temperatura, estanquidade, na vulnerabilidade do entorno e condicións meteorolóxicas que podan producir:

- Perda de vidas humanas.
- Afectacións en función do lugar do sinistro: perdas materiais, bloqueo de comunicacións na rede viaria, efectos colaterais.
- Danos no medio ambiente por contaminación, lume e toxicidade.
- Repercusións económicas directas ou indirectas por bloqueo de comunicacións ou paralización de actividades asociadas.

Como ferramentas de consulta empregaranse a información proporcionada pola Centro de Emergencia 112 Galicia, ademais doutras guías publicadas e relacionadas coas mercadorías perigosas.

INCENDIOS FORESTAIS

O risco establecido neste Pemu para os incendios forestais establececese como ALTO tanto polo Índice de Probabilidade (IP) como polo Índice de Gravidade (IG) que implica o alto risco para as persoas de zonas rurais con masas arbóreas na súa proximidade, núcleos de vivendas, infraestruturas asociadas a servizos básicos, centros escolares no rural ou interrupción de comunicacións viarias.

As zonas máis vulnerables por incendios son todo o Concello, en especial: Abelenda, Amiudal, Barroso, Cortegazas, Couso, Nieva.

Como medidas preventivas, podemos cita-las seguintes:

- Queimas controladas. Realizadas para o control de combustible vexetal levadas a cabo con criterios de idoneidade técnica.
- Débense realizar coa preceptiva autorización da Consellería de Medio Rural a través do SDCIF e contando cos medios de seguridade necesarios.
- Puntos de auga distribuídos polo Concello de Avión, especialmente naquelas zonas con maior índice de risco forestal ou con menor reserva de mananciais.
- Devasas naqueles lugares no que sexa preciso preservar algunha zona específica.

No Catálogo de Medios e Recursos relaciónanse os puntos de abastecemento dos Servicios de extinción de incendios.

As actuacións que corresponde ó Concello de Avión son:

- A organización local de apoio na loita contra incendios forestais, coa asignación das funcións que desenvolverán os distintos compoñentes dela, incluído o posible persoal voluntario do Concello de Avión, para funcións de apoio loxístico, recollida no PAM de incendios forestais e o PPDCIF de Avión
- Os procedementos operativos de organización en relación coa alarma sobre incendios, as actuacións previas á constitución do Posto de Mando Avanzado e as posteriores a estas, se fose o caso.

En tódolos casos é de aplicación o exposto no preceptivo PAM de Incendios

INCENDIOS URBANOS

Entran dentro desta consideración os que afectan a vivendas ou edificios con uso residencial, administrativo, ou locais en xeral localizados no termo municipal, así como empresas de pequena envergadura. Contemplase así mesmo a posibilidade de explosión ou deflagración as que van asociados estes riscos.

Como consecuencia directa hai perdas de bens materiais (edificios, infraestructuras civís e de servicios, perda de patrimonio histórico artístico), danos ó medio ambiente (por afectación directa a ecosistemas limítrofes e emisións de fumes ou gases tóxicos) e perda de vidas humanas, nalgúns casos.

Nos danos a persoas terase en conta a maior incidencia na mortalidade por intoxicación ou asfixia derivada dos gases tóxicos da combustión (monóxido de carbono fundamentalmente) ou a falta de osíxeno, mais que os danos pola calor ou pola acción directa polo lume.

Segundo datos estatísticos da NFPA son maiores os falecementos por inhalación de gases e aire quente que os producidos polas demais causas combinadas que se puideran dar nun incendio.

Os lugares onde se producen maior cantidade de incidentes que poderían clasificarse como incendios urbanos (conatos, incendios de orixe eléctrico, etc.) están relacionados cos puntos de maior concentración humana (nun hábitat disperso).

As zonas máis propensas ou onde xa ocorreron incidentes deste tipo son:

- Avión
- Abelenda

Como resultado débense mellora-las condicións de seguridade contra o incendio urbano ordinario nas edificacións e nas actividades destes, co fin de reduci-las posibilidades da súa iniciación, tratar de evitala perda de vidas humanas, de reducir as perdas materiais e de facilitar as operacións de extinción, así como as salvamento e socorro.

Como previsión:

- Extremaranse as medidas de prevención e control nos recintos ou edificios con grandes concentracións de persoas ou limitacións de accesos para intervencións externas.
- Considerárase a posibilidade de propagación do lume polo “efecto domino” sobre outros combustibles (instalación de gas, automóbiles estacionados exteriormente ou en sotos, aparcadoiros, etc.) e as fugas ou sustancias perigosas sen almacenamento declarado que puideran orixinar reaccións inmediatas ou diferidas (almacéns de establecementos comerciais de mediana ou gran superficie localizados no casco urbano).
- Farase cumprir de xeito especial as disposicións e recomendacións do Apéndice 2, da NBE CPI/96, no relativo a accesibilidade e entorno dos edificios,

tanto no planeamento urbanístico, como nas condicións de deseño e construción dos edificios, de xeito particular o entorno inmediato dos mesmos, os seus accesos, ocos nas fachadas e redes de subministro de auga, facilitando a intervención dos servizos de extinción de incendios.

- Establecese a necesidade de elaborar Plans de Autoprotección en certos edificios como centros escolares, locais comerciais, etc., co fin de establecer medidas de autoprotección mínimas para todos, ademais de cumpri-la lexislación vixente neste tema.
- Esixir a tódolos proxectos de obras de nova edificación, acondicionamento, reestructuración, cambio de uso e a todas aquelas actividades de nova implantación, as normas de seguridade mínimas, segundo a clasificación establecida para as obras de edificación.
- Mellorarase o acceso a diversos puntos do casco urbano onde se detectou problemas de accesibilidade dos medios técnicos de extinción.

OUTROS RISCOS INDUCIDOS POLO HOME

RISCOS ASOCIADOS A FESTAS E CONCENTRACIÓNS HUMANAS

Con carácter fixo celébranse no Concello acontecementos que congregan á poboación do Concello e a visitantes (feiras famosas). A maior partes destas concentracións teñen unha convocatoria anual e case puntual en cada mes, como xa se indicou no apartado de temporalización.

As consecuencias dun sinistro nun evento deste tipo dependerá principalmente da natureza do evento, da cantidade de persoas asistentes, do emprazamento (recinto pechado ou parcialmente aberto con control de entrada ou celebración no exterior sen control de aforo) e das circunstancias desencadeantes da emerxencia.

A materialización da siniestralidade nestes casos implican danos a persoas, fundamentalmente, feridos de diversas consideración, esmagamento, etc.

Tamén, son frecuentes os danos materiais ó mobiliario urbano afectación a patrimonio artístico e cultural e colateralmente xeración de residuos e danos ó medio ambiente (parques e alamedas).

Como circunstancias que elevan o risco nestes casos están o colapso circulatorio de determinadas zonas que impiden a resposta externa rápida a calquera emerxencia ou evacuación de feridos que se produza nese punto.

No caso de desenvolverse unha actividade prevista na anexo I, do Decreto 171/2010, do 1 de outubro, sobre plans de autoprotección na comunidade Autónoma de Galicia, elabórase o plan de autoprotección correspondente, no que para minimiza-la repercusión destes riscos deberase elaborar plans de emerxencia e/ou protocolos de actuación naqueles casos que pola natureza do evento se prevean dificultades para atender con garantías a un número importante de afectados.

Estes plans de actuación puntuais implantarán como medidas preventivas:

- A canalización dos fluxos de persoas e automóbiles establecendo zonas de aparcamento seguras, sinalizadas e fluídas para estes últimos.
- estudo das localizacións para os espectáculos, actividades, postos da feira, área pirotécnica, etc

Previsión de:

- Vías de evacuación e saídas de emerxencia.
- Medidas extraordinarias de seguridade, limpeza (dotación de servicios higiénicos públicos, servicio de recollida de lixo previa á celebración do evento, prohibición de vasos e recipientes de cristais no exterior dos locais, etc.), sanitarias, loxísticas e reforzos do persoal.
- A acotación de zonas perigosas ou restrinxidas.
- Establecemento do Organigrama do evento coa asignación de responsabilidades e funcións: Concellería con competencias en Seguridade Cidadá, Garda Civil, Protección Civil, Servicios Técnicos do Concello, etc.

Os requisitos previos ás actividades e/ou empresas que operen nestas festas ou actos deben pasar por:

- Solicitudes de participación e asignación de espacios
- Medidas de seguridade adoptadas • Seguros de Responsabilidade Civil
- Horarios, niveis de ruído, etc.

ACCIDENTES NA REDE VIARIA

Este é un problema moi complexo de resolver no termo municipal de Avión.

A principal vía e na que se produce unha maior cantidade de accidentes e, sen dúbida, a C-212.

A orixe dos accidentes é diverso e vai dende distraccións, irrupción de animais na estrada, saídas de vía ata colisións e atropelos.

Como medidas precautorias débese afondar na concienciación colectiva sobre este risco, acompañada de medidas disuasorias como o emprego de vallas ó redor de puntos conflictivo, emprego de cinemómetros, vixilancia policial, etc, ademais de melloras nas infraestructuras viarias que van desde:

- Ampliación da superficie da calzada
- Construcción de beirarrúas
- Creación de marxes de seguridade entre as beirarrúas e a calzada
- Mellora da iluminación nocturna e da sinalización.

3.- ESTRUCTURA, ORGANIZACIÓN E FUNCIONS

3.1. ESQUEMA XERAL DA ESTRUCTURA ORGANIZATIVA

A estrutura do PEMU-Avión enfocase como una estrutura ascendente, isto é, que aumentan os efectivos designados para actuar en función da magnitude da emerxencia.

Este PEMU, Encádrase dentro dos niveis operativos Nivel 0 e Nivel OE, ambos os dous enmarcados dentro do Ámbito de actuación local.

A primeira actuación, no caso de emerxencia, tanto no tempo de resposta como medios mobilizados correspóndelle ó Concello de Avión. O cambio ó Nivel 1 implica a transferencia da dirección ó nivel superior.

A estrutura do mando a nivel local do Concello de Avión, desenvolvidas no presente PEMU Avión inclúe as características propias do Concello de Avión, axustándose as súas propias peculiaridades e adopta o seguinte esquema xeral da estrutura organizativa:

NIVEL DE ACTIVACIÓN ESPECIAL (NIVEL OE)

Pasarase ao Nivel OE cando se produza unha emerxencia local e a capacidade de resposta por parte do concello non estea planificada, ou naqueles casos nos que pola complexidade técnica se requira alertar algún grupo operativo especializado alleo ao PEMU-AVIÓN ou á competencia da autoridade local.

Unha vez declarado o nivel OE, as actuacións a seguir son as seguintes:

- A dirección do Plan efectuarase por un comité de dirección do que formará parte o Alcalde do concello e un representante da dirección xeral con competencias en materia de protección civil, no que recaerá a dirección técnica da emerxencia, sendo o Alcalde o Director do Plan.
- Non é necesaria a constitución dun CECOP específico para este nivel, se ben pode asumir as funcións o CAE 112 mediante o emprego de ferramentas telemáticas.

- O Director do PMA pasa a ser o Técnico de Garda do sistema integrado de Protección Civil e Emerxencias de Galicia ou aquel que designe o comité de dirección en función da gravidade da emerxencia.
- O Comité asesor será nomeado pola dirección do Plan, en todo caso integranse no mesmo os técnicos da dirección xeral con competencias en protección civil, da AXEGA, da Xunta de Galicia e do concello afectado en función da natureza e gravidade da emerxencia.

NIVEL 1

As condicións necesarias para o paso ao Nivel 1 son as seguintes:

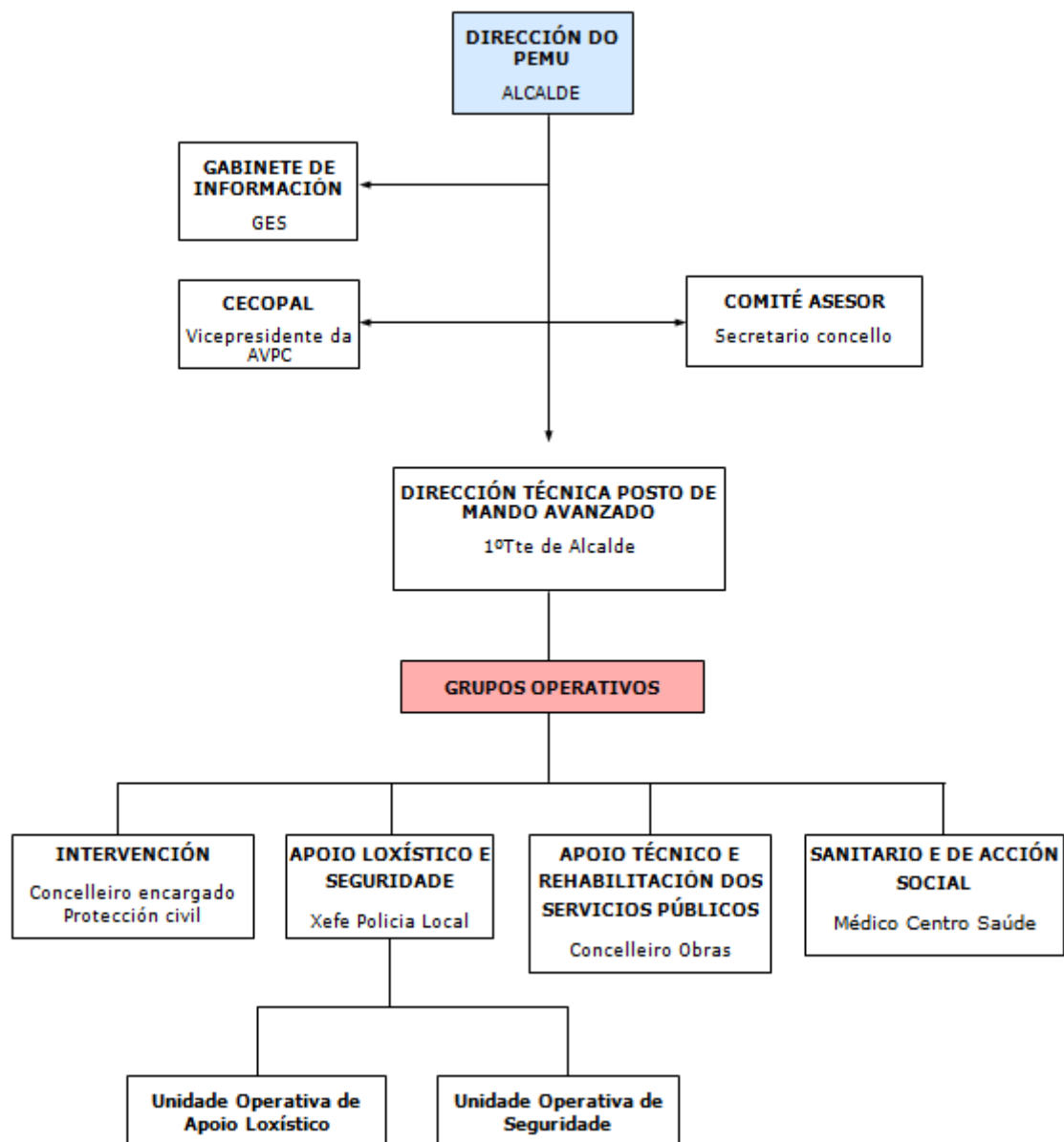
- Emerxencia cuxo ámbito de actuación sexa supralocal ou sendo local cando os medios locais sexan claramente insuficientes para contela.
- Emerxencia incluída dentro dun sistema de planificación especial.
- Activación ante unha mesma emerxencia de diversos PEMU na mesma provincia.
- Necesidade de activar elementos alleos ao PEMU.

Unha vez declarado o Nivel 1 de emerxencia, as actuacións son as seguintes:

- O Director do Plan pasa a ser o titular a nivel provincial da consellería da Xunta de Galicia con competencias en materia de Protección Civil.
- O CECOP constituirase na sede da delegación da consellería con competencias en materia de protección civil co apoio do CAE 112.
- O Director do PMA pasa a ser o técnico de garda do sistema integrado de protección civil e emerxencias de Galicia. No caso de existir varios PMA, existirá a figura do director de operacións, asumida polo titular da unidade de coordinación operativa da AXEGA.
- Director do PEMU-AVIÓN pasa a formar parte do Comité Asesor do Director do PLATERGA.
- Os distintos grupos operativos a Nivel municipal pasan a formar parte dos correspondentes grupos operativos do PLATERGA .
- O CECOPAL pasa a integrarse no PLATERGA coma PMA.

ESTRUCTURA ORGANIZATIVA DO PEMU DE AVIÓN

CRITERIOS EMPREGADOS PARA A DISTRIBUCIÓN DO PERSOAL EN ACTUACIÓNS OPERATIVAS.

1. Os servicios, unidades, entidades ou particulares incluídos no PEMU de Avión que deban intervir en cada emerxencia, realizarán as misións e actividades que se correspondan coa especialización funcional que teñan atribuídas, polas súas normas constitutivas ou polas regulamentarias e estatutarias que sexan de aplicación, e que están recollidas no correspondente Anexo.

2. De xeito xeral as actuacións básicas de cada un dos servicios son:

A) Servicios contra incendios e salvamento: o ataque do sinistro, así como o rescate e salvamento das vítimas.

B) Servicios sanitarios: a adopción das medidas necesarias para asegurar a recepción, no lugar asignado da zona do sinistro, as vítimas rescatadas; a prestación de primeiros auxilios; a clasificación de feridos e o seu traslado a centros hospitalarios idóneos, e cantas medidas sexan necesarias de acordo coa situación que se atenda.

C) Servicios sociais: o socorro asistencias ós damnificados e o seu traslado a centros de albergue ocasional.

D) Servicios de seguridade: o pechamento da zona sinistrada; a ordenación da mesma en función das misións correspondentes a cada servicio; o control e ordenación de accesos e saídas; o mantemento da orde e da seguridade interior; a vixilancia e ordenación do tráfico nas vías de comunicación adxacentes para facilitar a accesibilidade dos medios de intervención e de socorro; a evacuación de persoas, de bens en perigo ou de vítimas.

E) Servicios técnicos: a aplicación das técnicas correspondentes para a mellor operatividade das accións e para a rehabilitación inmediata dos servicios públicos esenciais.

F) Entidades colaboradoras ou particulares: as actividades previstas no PEMU e as correspondentes á profesión dos particulares que se correspondan coas previsións do Plan.

3. Canto antecede entendese sen perxurio das tarefas que as autoridades competentes consideren necesario encomendar ós servicios, unidades, entidades ou particulares por o existir circunstancias extraordinarias.

4. Cada servicio, unidade, entidade ou conxunto de medios para fins determinados, de natureza pública ou privada, será responsábel da execución dos cometidos que se lle asignan no presente PEMU, debendo incorporarse á acción no tempo e lugar que se determine nas correspondentes instrucións.

5. En todo caso, o persoal dos servicios, unidades, entidades ou os particulares incorporados, serán informados sobre as misións e tarefas que deberán asumir; e, así mesmo, serán formados sobre os procedementos adecuados para a realización das mesmas a través dos correspondentes exercicios e simulacros que con carácter anual se celebrarán.

6. Tódolos titulares de medios materiais externos ou persoas alleas ó Concello que sexan mobilizados para actuar nunha emerxencia, terán as compensacións indemnizadoras que lle corresponda.

7. A entidade maiormente implicada na consecución dos obxectivos deste PEMU é o **Grupo de Emerxencias Supramunicipal de Avión (GES Avión)** con 3 anos de efectividade

3.1.1. DIRECCIÓN

O Director do Plan (Mando Único) é o Alcalde Presidente deste Concello (Xefe Local de Protección Civil) ou persoa que o substitúa ou en que delegue.

O Director do Plan de Emerxencia Municipal do Concello de Avión nestes intres é *D. Antonio Montero Fernández*. O suplente, por delegación, é o 1º Tenente de Alcalde deste Concello, que nestes intres é *D. Manuel Vázquez Raña*.

O mando único permanecerá en relación directa cos organismos, centros e dependencias que podan facilitar información e asesoramento sobre a emerxencia en curso e manterá informado da evolución da mesma ó centro de coordinación operativa correspondente (Centro de Emerxencias 112 Galicia).

A instancias do Director do PEMU, poderase constituír, si se considera necesario en función da gravidade da emerxencia, un Comité de Dirección no que estará presente un representante de Administración Autónoma de Galicia

No caso de activación do Nivel OE formarase un Comité de Dirección no que estará presente o alcalde do Concello e un representante da dirección xeral con competencias en materia de Protección civil, sendo o Alcalde o DIRECTOR DO PLAN.

FUNCIÓNS:

- Declara-las situacións de emerxencia.
- Activar e aplicar formalmente o PEMU-Avión, determinando a estratexia xeral das operacións.
- Activa-la estrutura organizativa que o Comité Asesor e a Dirección Técnica do PEMU Avión determinen, así como os grupos de acción que se precisen en cada unha das situacións.
- Dirixir e coordina-lo PEMU-Avión.
- Determinar e coordina-la información á poboación.
- Informar ao Nivel 1 do PLATERGA
- Determinar, co apoio do Comité Asesor, a estratexia xeral das operacións, e en cada momento, as actuacións máis convenientes para facer fronte a emerxencia e para a aplicación das medidas de protección.
- Garanti-lo enlace co Nivel 1 do PLATERGA ou no seu caso cos Plans Especiais ou Específicos previstos no PLATERGA.
- Establecer un Centro de Coordinación Operativo local (CECOPAL) e sistemas de comunicación.
- Garanti-la asistencia e atención ós damnificados, e promover as medidas de rehabilitación.

- Declara-lo fin da emerxencia e a volta á normalidade, coa conseguinte desmobilización de medios e recursos desprazados durante a emerxencia, unha vez cumpridos os seus obxectivos.

3.1.2. COMITÉ ASESOR

É o órgano que asesorará e colaborará coa Dirección do Plan de Emerxencia Municipal.

COMPOSICIÓN:

O Coordinador do Comité será o Secretario do Concello de Avión, Don Alejandro De Diego Gómez.

Que actuará en colaboración cos compoñentes da Xunta Local de Protección Civil.

FUNCIÓNS:

- Asesorar ao Director do Plan sobre as consecuencias do sinistro, medidas a adoptar e medios necesarios en cada momento da emerxencia.
- Estudar e propoñer as modificacións necesarias para unha maior eficacia do PEMU
- Propoñer e avaliar os simulacros que deban realizarse, así como as accións encamiñadas ao mantemento da operatividade do PEMU.

O Comité Asesor está formado por:

- * Alcalde
- * Concelleiro delegafo de Protección Civil
- * Xefe local de Sanidade
- * 1º Tenente de Alcalde
- * Asistente social do concello
- * Presidente da Asamblea local de GES Avión
- * Directores dos colexios e EIS do concello
- * Comandante do posto da Garda Civil
- * Xefe da área da Garda Civil
- * Xefe da agrupación de Voluntarios
- * Veterinario da oficina de Extensión Agraria

* Representante de Protección Civil da Xunta de Galicia

3.1.3. XUNTA LOCAL DE PROTECCIÓN CIVIL.

A composición da Xunta Local de Protección Civil do Concello de Avión debe cumprir co disposto no artigo 11º, do Decreto 56/2000, do 3 de marzo (DOG n º 62 do 29/03/2000) pola que se regula a planificación, as medidas de coordinación e outras materias de protección civil.

FUNCIONES:

- Asesorar e colaborar coa Dirección do Plan.
- Propoñer a elaboración dos Plans de Actuación Municipais que considere necesarios, de acordo coa normativa vixente e cos riscos do concello.
- Emitir informes sobre os Plans elaborados.
- Supervisar o desenvolvemento, implantación, revisión, realización de simulacros e actualización dos Plans.
- Promover e supervisar o cumprimento das medidas de prevención establecidas no PEMU-AVIÓN
- Promover as campañas de formación e información cidadá, así como o adestramento daqueles sectores da poboación que se considere necesario, en función da problemática do risco que lles afecte.
- Analizar e avalia-lo desenvolvemento do PEMU-AVIÓN unha vez concluída a situación de emerxencia, e propoñer correccións necesarias nel.
- Promover e impulsa-las medidas que considere necesarias no ámbito de Protección Civil.
- Informar e propoñe-las previsións económicas e de infraestrutura que sexan necesarias, para o desenvolvemento das súas competencias.

A Xunta Local de Protección Civil do Concello de Avión foi constituída o 18 de marzo de 2001.

Está formada por:

- * Alcalde do Concello
- * Concelleiro Delegado de Protección Civil
- * Xefe Local de Sanidade
- * Asistente Social
- * Presidenta da Asemblea da GES Avión
- * Director do Colexio de Avión
- * Xefe da policía local de Avión
- * Xefe de Área da Garda Civil
- * Xefe da Agrupación de Voluntarios
- * Veterinario da Oficina de Extensión Agraria
- * Representante de Protección Civil da Xunta de Galicia

3.1.4. DIRECTOR TÉCNICO DA EMERXENCIA.

No primeiro momento da emerxencia o Director Técnico da mesma será o máximo responsable dos Bombeiros, da Policía Local ou do GES AVIÓN que chegue o lugar da emerxencia e posteriormente será o *Don Manuel Vázquez Raña* e encargado de Obras, asesorado polo Técnico Municipal, quen se faga cargo da dirección dos traballos.

O Director Técnico terá como funcións:

- Velar para que se dispoñan os medios e recursos solicitados polo CECOPAL, e que se cumpran as instrucións que emanan da Dirección do PEMU-Avión
- Coordinar tódolos medios e recursos que interveñen na emerxencia.
- Responsabilizarse do Posto de Mando Avanzado (PMA), no caso de establecerse.
- Avaliar os danos producidos, baseándose na información recibida dos grupos de acción, e previsión de riscos.

3.1.5. GRUPOS DE OPERATIVOS.

Son os grupos encargados dos servizos operativos ordinarios na fase de emerxencia, que están deseñados para traballar coordinadamente baixo unha dirección única.

No PEMU-Avión forman parte os grupos de acción indicados a continuación:

- Grupo de Intervención
- Grupo Sanitario.
- Grupo de Apoio Loxístico e de Seguridade, constituído por:
 - o Unidade Operativa de Apoio Loxístico.
 - o Unidade operativa de Seguridade.
- Grupo de Apoio Técnico e Rehabilitación de Servizos Públicos.

3.1.5.1. GRUPO DE INTERVENCIÓN.

Este grupo executará as medidas de intervención necesarias para reducir e controlalos efectos da emerxencia, actuando naqueles puntos nos que se dan circunstancias que requiran unha acción inmediata.

O Xefe deste grupo será o concelleiro responsable de Protección Civil *Don. Severino Fernández Rosendo*, que contará coa axuda do

Responsable da Agrupación de Voluntarios de Protección Civil e do GES-Avión.

*Persoal do Concello

*Bombeiros de Garda do Parque de Ribadavia.

*GES de Ribadavia

*Persoal da AVPC de Avión

*persoal do GES de Avión

FUNCIÓNS:

- Valorar e informar ó Director do Plan ou ó Director Técnico da Emerxencia, en tempo real, da situación da emerxencia.
- Determinala área de intervención.
- Delimitar e acordoa-la zona de intervención.
- Controlar, reducir ou neutralizar os efectos do sinistro.
- Busca, rescate e salvamento de persoas e bens.

- Recoñecemento e avaliación de riscos asociados.
- Socorro de persoas sepultadas baixo ruínas, illadas ou desaparecidas.
- Impedi-lo colapso de estruturas.
- Aqueloutras que considere necesario o Director do PEMU

MEDIOS:

Os medios cos que conta este grupo son.

-Medios materiais:

- Material e equipos do GES-Ribadavia
- Material e quipo das AVPCs de Avión e GES Avión.

-Outros equipos e materiais.

3.1.5.2. GRUPO SANITARIO E DE ACCIÓN SOCIAL:

O obxecto deste grupo é garanti-la actuación coordinada e eficaz de tódolos recursos sanitarios existentes no Concello ou que vindo de outros colaboren na Emerxencia.

O Xefe deste grupo será o Médico titular do Centro de Saúde do concello de Avión. E os membros que compoñen este grupo son:

- *os tres médicos que desenvolven a súa actividade nos centros médicos do concello
- *as dúas ATS/DUE do concello
- * O personal do GES do concello
- * Pesonal da AVPC con formación sanitaria

FUNCIÓNS:

- Asistencia sanitaria in situ.
- Traslado e evacuación sanitaria. Asistencia sanitaria primaria.
- Identificación de cadáveres por parte dos servizos correspondentes de medicina legal.
- Control de brotes epidemiolóxicos (contaminación da auga, alimentos, vacinación masiva)
- Cobertura de necesidades farmacéuticas.
- Vixilancia e control da potabilidade da auga e hixiene dos alimentos.
- Colaborar co grupo de intervención, prestando primeiros auxilios ás persoas sepultadas baixo ruínas o illadas.

- Asistencia psicolóxica ás vítimas.
- Atención médica e psicolóxica aos integrantes dos demais Grupos Operativos que traballen na emerxencia.
- Prestar atención material, social e psicolóxica aos familiares das vítimas, afectados e outras necesidades derivadas da emerxencia.
- Obter e facilitar toda a información relativa aos afectados, facilitando os contactos familiares e a localización de persoas.
- Facilitar a atención axeitada ás persoas con necesidades especiais.
- Informar da situación real ao Director do Plan.
- Xestión interna de albergue proporcionado aos posibles damnificados polo Grupo de Apoio Loxístico e Seguridade.
- Aqueloutras que considere necesario o Director do PEMU

MEDIOS:

-Medios materiais que mobilizan:

- Material e medios propios dos Centros de Saúde.
- Unidades medicalizadas do GES Avión
- Unidades medicalizadas de Urgencias Médicas 061
- Servizos de asistencia sanitaria dependentes do Sergas.
- Servizos hospitalarios dependentes do Sergas.
- Medios dependentes da Consellería de Sanidade

-Medios especiais:

- Material sanitario da AVPC.
- Ambulancia
- Botiquíns e mochilas.
- Férulas, collarins, fonendos e tensiómetros.
- Padiolas, fixas, despregables e de inmovilización.
- Material cirúrxico básico.
- Redes privadas de transporte sanitario.

3.1.5.3. GRUPO DE APOIO LOXÍSTICO E DE SEGURIDADE:

Constituído por dúas Unidades Operativas (U.O. de Apoio Loxístico e U.O. de Seguridade), que serán as responsables de garantir a seguridade cidadá, a orde nas zonas afectadas, e prover aos demais Grupos Operativos das infraestructuras, equipamentos e subministros complementarios que precisen para o desenrolo da súa actividade, así como atender á poboación afectada.

O Xefe deste grupo será O Alcalde

O coordinador de cada unidade operativa será nomeado polo Xefe do Grupo de Apoio Loxístico e Seguridade.

3.1.5.3.1. UNIDADE OPERATIVA DE APOIO LOXÍSTICO:

A súa misión consiste na provisión das equipacións e subministros precisos para os grupos operativos, así como a execución das medidas de protección á poboación en canto á evacuación, albergue de emerxencia e subministro de auga e alimentos.

O Xefe desta Unidade operativa é a asistente social *Dna. Sonia Nogueira Estévez*.

E os membros que compoñen este grupo son:

- * Persoal dos Servicios Sociais do Concello *
- * Persoal das AVPCs.
- * Persoal de Cáritas.
- * Persoal Colaborador de Asociacións e Agrupacións veciñais de Avión

FUNCIÓNS:

- Recepción de solicitudes de axuda.
- Establecer os procedementos de evacuación.
- Habilitar locais susceptibles de albergar toda a poboación afectada. Resolver os problemas de abastecemento de auga potable e alimentos. Subministración de mantas e roupa.
- Establecer a zona de operacións e os centros de distribución que sexan necesarios.
- Organizar os puntos de reunión de evacuados para o seu posterior traslado.

- Proporcionar aos demais grupos operativos todo o apoio loxístico preciso, subministrándolles aqueles produtos ou equipos necesarios.
- Proporcionar asistencia social ás vítimas.
- Garantir as comunicacións entre os diferentes grupos operativos, así como entre o PMA e o CECOP/CECOPAL.
- Transmitir toda a información emitida polos diferentes grupos operativos.
- Establecer e implantar sistemas alternativos de transmisións onde sexan necesarios.
- Aquelas outras que lle solicite o Director do PEMU.

MEDIOS:

-Medios Materiais:

- Medios propios do Concello
- Colexio público de Avión
- Centros de Albergue.
- Pavillón de deportes.
- Igrexas e outros centros provisionais de albergue.

-Medios Especiais:

- Recursos de infraestructuras existentes.
- Hostais, hoteis e casas rurais
- Medios privados de intendencia e albergue.
- Centros de Restauración colectiva.
- Empresas de Servicios privadas.
- Centros de alimentación.
- Transportes Públicos e Privados.

-Medios materiais que se mobilizan:

- Os propios destes Corpos

3.1.5.3.2. UNIDADE OPERATIVA DE SEGURIDADE:

É a responsable de garantir a seguridade cidadá e a orde nas situacións de emerxencia producidas como consecuencias dos riscos previstos no PEMU-Avión.

O Coordinador desta unidade operativa será o Encargado do GES de Avión.

E os membros que compoñen este grupo son os pertencentes a:

- * Membros da Policía Local de Avión.
- * Membros do corpo da Guarda Civil de Ribadavia e concellos limítrofes
- * Membros da Policía Nacional.
- * Membros do Policía Autonómica de Ourense

FUNCIÓNS:

- Valorar e informar, a tempo real, sobre o estado da situación de emerxencia ao Director do Plan.
- Garantir a seguridade cidadá.
- Ordenación do tráfico para a evacuación. Balizamento da zona de intervención.
- Control de accesos á zona de emerxencia.
- Facilitar a evacuación urxente de persoas en perigo.
- Recoller a información sobre o estado das estradas.
- Sinalización de tramos de estradas deterioradas.
- Establecer rutas alternativas para os itinerarios habilitados.
- Mantemento de redes viarias en condicións expeditivas para o seu uso durante a emerxencia.
- Apoio aos grupos de intervención para rescate de persoas.
- Protección de bens ante posibles actos delictivos.
- Control de grupos antisociais.
- Aqueloutras que considere necesario o Director do PEMU.

3.1.5.6. GRUPO DE REHABILITACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS:

A misión deste grupo é a de rehabilitar os servizos públicos esenciais, no mínimo período de tempo, buscando, ata a súa rehabilitación, solucións alternativas. Ocuparase tamén da execución de obras que eviten riscos asociados ou que minoren as consecuencias.

O Xefe deste grupo será o Concelleiro obras,

E os membros que compoñen este grupo son:

- *Persoal da Brigada de Obras do Concello.
- *Persoal de Servicios Técnicos do Concello.
- *Persoal de Brigada de Prevención e Extinción de Incendios municipal
- * Persoal da empresa Eléctrica
- *Persoal da empresa Telefónica.

FUNCIÓNS:

- Propoñer medidas de carácter corrector (de enxeñería civil ou doutro tipo) precisas para facer fronte, controlar ou minorar as consecuencias de determinados tipos de riscos.
- Avaliar os equipos especiais de traballo e equipamento necesario para a aplicación destas medidas.
- Efectuar o seguimeto técnico da emerxencia e das súas accións.
- Informar á Dirección do PEMU dos resultados obtidos e das necesidades que nesta temática se presenten durante a evolución da emerxencia.
- Executar as medidas necesarias para restablecer os servizos públicos esenciais como son: auga, luz, teléfono, gas, etc.
- Proporcionar solucións alternativas de carácter temporal.
- Aqueloutras que considere necesario o director do PEMU

MEDIOS:

-Medios Materiais:

- Xeradores eléctricos
- Equipos de iluminación
- Maquinaria pesada
- Cisternas
- Medios de estradas da Deputación Provincial

- Medios Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes
- Medios Consellería de Medio Rural
- Medios Ministerio de Fomento
- Persoal da Brigada de Obras do Concello.
- Persoal de Servicios Técnicos do Concello.
- Persoal das empresas Eléctricas
- Persoal das empresas de Telefonía

-Medios Especiais:

- Empresas de servicios de auga, luz, teléfono, combustibles, gas, etc.
- Empresas privadas de construcción e obras públicas.
- Equipos específicos das empresas subministradoras

3.1.6. SERVICIOS DE EMERXENCIA MUNICIPAIS

GES AVIÓN

O Concello de Avión conta con GES de Avión, subse de do GES Avión-Ribadavia

BRIGADA DE PREVENCIÓN E EXTINCIÓN DE INCENDIOS FORESTAIS

AGRUPACIÓN DE VOLUNTARIOS DE PROTECCIÓN CIVIL

PARQUE DE BOMBEIROS MANCOMUNIDADE DO RIBEIRO

4.- PROCEDEMENTOS DE COORDINACIÓN OPERATIVA

A resposta ante unha situación de emerxencia recollida neste PEMU, estrutúrase en diferentes etapas que se activarán en función da gravidade da situación. Como norma xeral, estas son:

- Recepción da solicitude e categoría do incidente.
- Activación do Plan (PEMU ou PAM).
- Seguimento e análise da evolución do incidente ata a súa resolución, por parte dos organismos intervinientes.

- Coordinación e determinación das actuacións que deben levarse a cabo no caso de que o incidente supere os límites dun sector específico.
- Coordinación e supervisión diante sucesos de alta perigosidade, ben de carácter específico, ben de carácter global.
- Información á poboación.

4.1.CECOPAL

As emerxencias de Nivel 0 do concello de Avión serán coordinadas e xestionadas dende o CECOPAL (Centro de Coordinación Operativo Municipal), contando este cos medios e recursos que se indican neste documento.

O CECOPAL constitúese como o órgano onde se recibe a información dun suceso e se realiza o seguimento do mesmo, e desde o que a dirección do PEMU-Avión da as ordes oportunas aos distintos mandos dos grupos operativos.

É, polo tanto, o centro receptor da información facilitada polo Posto de Mando Avanzado (PMA), centro de toma de decisións e coordinador dos diferente grupos operativos.

O CECOPAL pertencente o PEMU-Avión aséntase na:

Rúa: Praza do Concello.nº1

Edificio: Concello

Andar: 2º

Local propiedade do Concello de Avión.

E conta cos seguintes medios de comunicación cotián:

- Teléfono/s: 988 486000
- Fax: 988 490705
- Correo electrónico: concello@concelloavion.org.

No CECOPAL do Concello de Avión, seguindo o especificado no PLATERGA, no seu Capítulo 5.- Centros de Coordinación Operativa, localízanse a Sala de control de Operativos e o Centro de Información.

SACOP: Sala de Coordinación Operativa.

Lugar dende o que se mobilizan os medios e recursos.

O Responsable do SACOP auxilia á Dirección do Plan no traslado e materialización das ordes que se van a cursar.

Coordinado por: Encargado do GES Avión.

Está formado por:

- Representante da Garda Civil
- Representante da Policía Autonómica, se é o caso.
- Representante do Servicio de Obras do Concello.
- Representantes da AVPC
- Representante do GES Avión
- Representantes das empresas implicadas

CIN: Centro de Información.

Situado na casa do concello de Avión

Lugar desde o que se recepciona e se difunde a información relacionada co suceso.

Coordinado polo Presidente da Asemblea Local da GES AVIÓN.

O Director do CIN, por orde do Director do Plan, transmitirá as noticias aos medios de comunicación e á poboación en xeral.

Está formado por:

- Persoal Administrativo do Concello
- Persoal de GES AVIÓN

4.2 POSTO DE MANDO AVANZADO (PMA)

En función da gravidade da emerxencia, o Director Técnico da Emerxencia en coordinación co Director do PEMU, establecerá un Posto de Mando Avanzado (PMA) que actuará como prolongación do CECOPAL, e desde o que se dirixirán

e coordinarán as actuacións dos medios e recursos que interveñen no lugar da emerxencia.

Estará situado no lugar onde se produce a emerxencia ou punto máis preto dela.

DIRECCIÓN TÉCNICA DO POSTO DE MANDO AVANZADO (P.M.A.)

A creación e dirección técnica do PMA será asumida por lo Xefe do Grupo de Intervención, A persoa designada é *Don Manuel Vázquez Raña, TT de Alcalde*.

Ó producirse unha situación de emerxencia, nun primeiro momento, a dirección do posto de mando avanzado será asumida pola autoridade municipal que primeiro chegue ó lugar da emerxencia.

FUNCIÓNS:

- Executiva: encargándose de transforma-las directrices emanadas da dirección do PEMU-Avión en accións concretas que desenvolverán os grupos de acción.
- Coordinadora: encargándose de evita-la duplicidade das funcións desenvoltas de forma autónoma polos grupos de acción.
- Directiva: Como máximo representante da dirección do PEMUAvión na zona da emerxencia, será o responsable da seguridade das persoas e bens das mesmas e especialmente dos asignados ó PMA.
-

4.3. AUTORIDADES ÁS QUE É NECESARIO COMUNICA-LA EMERXENCIA

Será responsabilidade do director do PEMU-Avión informar ós órganos e autoridades que se indiquen en cada caso, determinando o modo e momento de levalo a cabo.

Como norma xeral informarase sempre O Centro de Emerxencias (112 Galicia) quen, a súa vez, informará as autoridades que se considere necesario en cada caso.

O Director do PEMU-Avión unha vez active o Plan, deberá de alertar o Nivel 1 do PLATERGA, así como a tódolos compoñentes do Comité Asesor, Xefes dos Grupos de Acción e calquera outra persoa implicada no Plan indicados neste documento empregando, se fose necesario, a Centro de Emerxencias (112 Galicia) para tal aviso.

4.4.MECANISMOS DE INFORMACIÓN Á POBOACIÓN

Unha vez analizada e avaliada a emerxencia, o Director do PEMU-Avión. estimará a necesidade e modo de comunica-la situación á poboación afectada en particular e ó resto da poboación en xeral.

Os mecanismos a empregar baséanse nos medios de comunicación social habituais na zona, promovendo, se fose necesario para cumprir este obxectivo, protocolos, convenios ou acordos co fin de garantir durante a situación de emerxencia unha boa difusión das mensaxes dirixidas á poboación de forma permanente.

Forma que deben cumprir as informacións:

As informacións a poboación e medios de comunicación en xeral, serán feitas unicamente polo Director do PEMU ou persoa que se designe (Director do CIN).

- Ningunha outra persoa estará autorizada para realizar esta función.
 - As informacións proporcionadas serán sinxelas, contrastadas e realizadas ante o maior número de representantes de medios de comunicación.
- Preferiblemente o Director do PEMU fixará de antemán o horario de comparecencias públicas.
- No caso de ser varios os organismos intervinientes na Emerxencia empregarase, preferiblemente, a rolda de prensa e as informacións serán consensuadas con anterioridade.
 - É necesario evita-la desinformación ou as informacións contradictorias que danarían gravemente a evolución da emerxencia, podendo producir incluso alarma social inxustificada ou situacións de pánico.

Os avisos á poboación serán:

- Exactas: Indicarán exactamente as medidas que se deben adoptar.
- Claras: Empregarán linguaxe sinxelo e claro, que todos comprendan.
- Concisas: Empregarán o mínimo de palabras.

E ademais:

-Só se realizarán avisos á poboación que esta realmente afectada, sen provocar alarmas neutros

-Empregaranse preferiblemente os medios locais de RADIO e TELEVISIÓN dispoñibles para estas comunicacións.

Si fose necesario empregaríanse medios de radio e televisión públicos da Comunidade Autónoma Galega (Radio Galega, TVG, TVE Galicia). -Este Plan contempla, para casos puntuais ou zonas afectadas moi concretas, nas que por necesidade ou operatividade aconsellarán utilizalo e sempre a criterio do Director do PEMU, o uso de sistemas de megafonía móbil ou vehículos dando consignas, sopesando en todo momento o impacto que xeraría estas formas de información.

Directorio telefónico específico:

Telemiño: Teléf: 988384556

Fax: 988384559

Cablevisión do Carballino: Teléf: 988275081

Fax: 988275081

TVG Orense: Teléf: 988374252

Fax: 988373709

TVEG-Ourense: Teléf: 988372577

Fax: 988372290

RTVG: Teléf: 981540940

Fax: 981540949

TVEG: Teléf:981542000

Fax: 981542036

La Región (Ourense): Teléf:988600110

Fax: 988256633

(Rivadavia): Teléf: 988472411

Fax: 988472411

5.OPERATIVIDADE

A operatividade constitúe un conxunto de procedementos previamente planificados e aprobados, que permiten a posta en marcha do PEMU-Avión e asegura a consecución dos seus obxectivos nun caso de emerxencia.

Como regra xeral, o activarse ó Nivel 0 ou 0E de Emerxencia, ponse en situación de Alerta ó Nivel seguinte (Nivel 1).

Se a situación é de Alerta no Nivel 0 ou 0E, alertaranse os integrantes do Plan co fin de que poidan actuar, cando se lles dea a orde, coa maior brevidade posible no Nivel 0 de actuación.

A activación da totalidade dos grupos operativos para unha situación de emerxencia recollida neste documento, dependerá do criterio do Director do PEMU e do Comité Asesor. Os devanditos grupos poderán ser activados parcialmente, en función da gravidade da emerxencia.

5.1. OPERATIVIDADE

A operatividade é garantida polo conxunto de procedementos previamente planificados e probados, e que permiten a posta en marcha do plan asegurando a consecución dos seus obxectivos.

A planificación da operatividade do PEMU-Avión contempla os procedementos para facer fronte ás situacións de alerta (Alerta 0 ou 0E) e ás situacións de emerxencia unha vez declarado o Nivel 0 ou Nivel 0E.

5.2. SITUACIÓN DE ALERTA

A alerta comporta o coñecemento dunha incidencia que pode dar lugar á activación do PEMU é, de ser o caso, serve de base á Dirección do Plan para a activación do mesmo.

A alerta ten como obxectivo inducir un estado de maior atención e vixilancia sobre os feitos e circunstancias que a provocan. Desta maneira preténdese unha diminución dos tempos de resposta para que a actuacións dos medios, no caso de ser necesaria, se produza coa maior brevidade posible.

O Plan de Emerxencias Municipal –Avión iníciase cunha "situación de alerta", relativa a un risco recollido neste documento.

Nesta situación informase ao Nivel 1 do PLATERGA para asegurar que no momento de producirse a emerxencia sempre se encontra un nivel superior en condicións de actuar, dado que están informados da situación.

5.3. ALERTA 0 (CERO) / ALERTA 0E (CERO ESPECIAL)

Pasos a seguir na activación/desactivación do PEMU –Avión.

Unha vez detectada ou prevista unha situación relacionada cos riscos previstos neste Plan, e que pode dar lugar a activación do PEMU-Avión, actívase a Fase de Alerta 0 / Alerta 0E.

Unha vez activada a Alerta 0/Alerta 0E os pasos a seguir son os seguintes:

- Infórmase ao Director do PEMU e séguense as súas indicacións.
- Faise un seguimento continuo da situación.
- Alértanse aos Grupos operativos e ao persoal involucrado no Plan.
- Alertase ao CAE 112 – Galicia.
- Informarase da Alerta 0 ao Nivel 1 do Platerga.

No caso de que a situación continúe e se declare a emerxencia, declararase o nivel 0 e activarase o PEMU.

5.4. EMERXENCIA DE NIVEL 0 (CERO)

Considérase unha emerxencia de Nivel 0, no PEMU-Avión a que abrangue exclusivamente ó territorio do Concello de Avión, e que corresponde ás situacións de riscos identificados no apartado 5.3.1. A emerxencia neste nivel pode ser controlada cos medios propios do Nivel 0 do PEMU-Avión.

A declaración do Nivel 0 correspóndelle ó Director do PEMU ou persoa en quen delegue.

Na activación do Nivel 0 de emerxencia e por orde do Director do PEMU:

- Actívanse ós grupos de acción, Comité Asesor e resto do persoal necesario, conforme ó indicado neste documento.
- Ponse en Situación de alerta ó Nivel 1 do Platerga
- Comunícaselle ó Centro de Emerxencias (112 Galicia) e Autoridades competentes na materia, a situación.
- Unha vez rematada a emerxencia declararase o fin desta, desactivándose o grupos operativos e comunicándolle-lo ó Centro de Emerxencias 112 Galicia.

A AXEGA realizará funcións de seguimento, asesoramento e apoio aos medios municipais, mobilizando os seus propios medios se son necesarios, a petición do Director do PEMU-Avión.

Cando se declara este nivel, se a evolución da emerxencia é desfavorable, podería ter que pasarse ao nivel seguinte.

5.5. EMERXENCIA DE NIVEL 0E (CERO ESPECIAL)

Considérase unha emerxencia de Nivel 0E no PEMU-Avión naqueles casos nos que, sendo o ámbito de actuación da mesma local, preséntase unha situación que pola súa complexidade técnica, requírese alertar algún grupo operativo alleo a este PEMU ou á competencia da autoridade local.

A declaración do Nivel 0E correspóndelle ó Director do PEMU ou persoa en quen delegue, unha vez valorada a proposta da AXEGA polo Comité de Dirección.

Unha vez activado o Nivel 0E de emerxencia, e por orde do Comité de Dirección:

- Actívanse ós grupos operativos e resto do persoal necesario.
- Ponse en Situación de alerta ó Nivel 1 do Platerga.
- Comunícaselle a situación ao CAE 112 - Galicia e as Autoridades competentes na materia.

Unha vez declarado este nivel, se a evolución da emerxencia é desfavorable, podería ter que pasarse ao nivel seguinte.

5.6. AUTORIDADES ÁS QUE É NECESARIO COMUNICA-LA EMERXENCIA

Será responsabilidade do director do PEMU-Avión informar aos órganos e autoridades que se indiquen en cada caso, determinando o modo e momento de levalo a cabo.

Como norma xeral o Director do PEMU deberá comunicar a través do técnico de garda do CAE 112, á Dirección Xeral da Consellería con competencias en materia de Protección Civil e á Axencia Galega de Emerxencias, calquera activación do PEMU-«Avión».

O Director do PEMU-Avión, unha vez active o Plan, deberá de alertar á dirección do Nivel 1 do PLATERGA, así como a tódolos compoñentes do Comité Asesor e aos Xefes dos Grupos Operativos indicados neste documento empregando, se fose necesario, o CAE 112.

5.7. PROCEDEMENTOS OPERATIVOS

Unha alerta implica a detección ou notificacións dunha situación de emerxencia recollida no PEMU –Avión, e serve de base ó seu director para a activación do Plan.

A alerta ten por obxecto inducir a un estado de maior atención e vixilancia sobre os feitos e circunstancias que a provocan, e pretende diminuír os tempos de resposta dos grupos operativos no caso de producirse a emerxencia para que a intervención sexa o máis axiña posible. Así mesmo, predispón á Dirección do PEMU para a activación do mesmo.

A alerta predispón a dirección do Plan para a activación do mesmo e serve para avalia -lo suceso e as súas consecuencias dende o primeiro momento, e para facelas notificacións ós integrantes do Plan e a poboación afecta da se fose necesario.

Cando a emerxencia se presenta de forma repentina é importantísimo, para acadar a máxima operatividade, activa-lo PEMU-Avión de forma inmediata para que as intervencións dos diferentes grupos operativos de acción sexan tamén o máis axiña posible, tendentes a minimiza-los efectos.

Se a evolución da emerxencia non se axusta as primeiras prediccións, o PEMU-Avión, pódese activar total ou parcialmente, e a intervención dos diferentes grupos operativos tamén pode ser total ou parcial.

O procedemento xeral de activación deste PEMU será:

1. Detección ou predicción dunha situación que pode dar lugar a activación do PEMU-Avión.

- Comunicación ó Director do PEMU, e seguindo as súas ordes, despois de valorar a situación:
- Constitución do CECOPAL
- Alerta ó Director Técnico da Emerxencia
- Convocatoria dos membros do Comité Asesor

2. Activación do Plan no Nivel 0/Nivel 0E a través do CECOPAL.

1º) Alerta no Nivel 0/Nivel 0E

- Comunicación ós Xefes de Grupo Operativo e Comité Asesor
- Comunicación o Director Técnico da Emerxencia
- Información ó Centro de Emerxencias (112 Galicia)

- Información ó Delegado Provincial da Consellería con competencias en materia de Protección Civil.
- Determinación do punto de reunión e dos medios necesarios
- Convocatoria e información ós membros dos Grupos Operativos que se activen

2º) Activación Nivel 0/Nivel 0E de emerxencia

- Envío de efectivos
- Valoración “in situ” da situación por parte do Director Técnico da Emerxencia
- Constitución do Posto de Mando Avanzado, se é o caso
- Información o Director do PEMU e Comité Asesor
- Comunicación á AXEGA, ao través do CAE 112–Galicia, da activación do Nivel 0/Nivel 0E.
- Primeiros traballos

3º) Notificación da situación de alerta ó Nivel 1

- O Director do PEMU avalía os resultados obtidos e determina se o Plan pasa a un nivel superior ou se resolve cos medios dispoñibles.
- No caso primeiro pásase o punto seguinte e no segundo desactivase o Plan e desmobilízanse os efectivos.

3. Notificación do suceso ó Nivel 1 do PLATERGA

- Se fose necesario e segundo os casos recollidos neste Plan, pasaríase o nivel superior.
- Comunícaselle ó Director do Nivel 1 (titular a nivel provincial da consellería da Xunta de Galicia con competencias en materia de Protección Civil) que asumiría a dirección da emerxencia.

5.8 MEDIDAS DE PROTECCIÓN E ACTUACIÓN

Considéranse como medidas de protección as accións que tenden a impedir ou diminuír os danos a persoas e bens materiais que puideran producirse, ou que se producen, en calquera tipo de emerxencia.

AS MEDIDAS OPERATIVAS DE PROTECCIÓN E ACTUACIÓN:

-Medidas de protección á poboación. Que comprende:

- Avisos a poboación afectada
- Evacuación
- Asistencia sanitaria
- Confinamento en lugares de seguridade, se é o caso
- Control de estradas e seguridade.
- Abastecemento (auga, alimentos, roupa).

-Medidas de protección dos bens •

- Prevención das consecuencias dos riscos.
- Prevención doutros riscos asociados.

-Medidas de socorro e rescate

- Busca, rescate e salvamento de persoas.
- Primeiros auxilios.
- Triaxe sanitario, se fose necesario
- Transporte sanitario.
- Albergue de emerxencia.
- Clasificación, control e evacuación de afectados con fins de asistencia sanitaria e social
- Asistencia sanitaria
- Abastecemento (referido aos equipamentos e subministros necesarios para atender á poboación afectada)
-

-Medidas de intervención para combater o suceso catastrófico:

- Accións tendentes a combater-los sucesos.
- Habilitación de accesos.
- Regulación do tráfico na zona da emerxencia.
- Seguridade na zona de intervención.

-Medidas reparadoras:

- Establecemento de sistemas alternativos de: electricidade, auga e comunicación.
- Rehabilitación dos servizos públicos esenciais, cando a súa carencia constitúa unha situación de emerxencia ou perturbe o desenvolvemento das operacións.
- Accións específicas para a volta á normalidade.

Para garantir estas actuacións, pode ser necesario ademáis, realizar outras medidas tales como:

- Regulación do tráfico
- Condución dos medios á zona de intervención
- Apoio loxístico aos intervenientes
- Establecemento de redes de transmisión
- Abastecemento (referido aos equipamentos e subministros necesarios para atender aos actuantes)

As medidas de protección están dirixidas a salvagardar as persoas estableceranse con carácter prioritario a través dos procedementos operativos que racionalmente se poidan utilizar, en función dos medios disponibles e que mellor se adecúen ás circunstancias de cada emerxencia (tipo, localización, extensión, etc.) recollidas neste PEMU.

Entre as máis importantes, ademais da propia intervención, están:

5.8.1. CONTROL DE ACCESOS.

Realizárase o control de accesos ás zonas sinistradas ou ameazadas, tanto de persoas como de vehículos, de xeito que non se entorpezan os traballos dos Grupos de Acción que interveñen na zona afectadas ou naquelas consideradas de risco potencial.

Será necesario, ou cando menos previsible, o control e reordenación do tráfico nas zonas adxacentes, co obxecto de facilitar a chegada de novos medios de apoio mentres se manteña a situación de emerxencia.

Con carácter xeral, este control faino a Policía Local, asignados o PEMU podendo encomendarse algunhas funcións a membros de agrupación de voluntarios de Protección Civil, como auxiliares dos axentes da autoridade.

5.8.2. AVISOS Á POBOACIÓN.

Unha vez definida a información que desde o CIN se vai transmitir, o Director do PEMU-Avión establecerá o modo de comunicar a situación á poboación afectada en particular e ao resto da poboación en xeral.

Os mecanismos a empregar basearanse nos medios de comunicación social habituais na zona, promovendo protocolos, convenios ou acordos que garantan durante toda a emerxencia unha boa difusión das mensaxes destinadas á poboación.

No momento de facilitar a información á poboación, seguiranse as seguintes indicacións:

- Será facilitada unicamente polo Director do PEMU ou persoa que él designe (Director do CIN). Ningunha outra persoa estará autorizada para realizar esta función.
- As informacións serán sinxelas, contrastadas e realizadas ante o maior número de representantes de medios de comunicación.
- Preferiblemente o Director do PEMU fixará de antemán o horario de comparecencias públicas.
- No caso de existir varios organismos intervinientes na emerxencia empregárase, preferiblemente, a rolda de prensa e as informacións serán consensuadas con anterioridade.
- Débese evitar a desinformación e as informacións contradictorias que danarían gravemente a evolución da emerxencia, podendo producir incluso alarma social inxustificada ou situacións de pánico

Os avisos reunirán as seguintes características:

- * **Claridade:** empregando frases e palabras sinxelas entendibles por todos
- * **Concisión:** empregando o menor número de palabras posibles
- * **Exactitude:** indicando de maneira exacta cal é a actitude que é preciso adoptar
- * **Suficiente:** sen omitir nada que seza preciso coñecer, pero o mesmo tempo sen entrar en detalles superfluos
- * **Ser reiterados**

Sempre se realizarán os avisos á poboación que realmente estea afectada pola emerxencia, sen provocar alarmas noutros sectores da poboación.

Para as comunicacións empregaranse preferiblemente os medios locais de RADIO e TELEVISIÓN dispoñibles, incluso de concellos limítrofes. Unicamente se fose necesario empregaríanse medios de radio e de televisión públicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Este Plan contempla, para casos puntuais ou zonas afectadas moi concretas, nas que por necesidade ou operatividade aconsellarán utilizalo e sempre a criterio do Director do PEMU, o uso de sistemas de megafonía móbil ou vehículos dando consignas, sopesando en todo momento o impacto que xeraría estas formas de información.

5.8.3. MEDIDAS DE SOCORRO E RESCATE

5.8.3.1. ASISTENCIA DE VÍCTIMAS.

As prioridades da asistencia inmediata no lugar do suceso comprende:

- a. Busca e salvamento dos superviventes.
- b. Tratamento inicial dos feridos.
- c. Organización da evacuación ós Centros útiles de atención definitiva.

As prioridades da asistencia inmediata no lugar do suceso son:

- a. Impedir a difusión do suceso.
- b. Control do escenario inicial.
- c. Balizamento da área do suceso e control do mesmo
- d. Asistencia inicial ás vítimas.
- e. Establece-lo posto de mando recollida no PEMU.
- f. Establecemento de comunicacións internas dos grupos.
- g. Evacuación ordenada das vítimas.
- h. Identificar e neutralizar outros riscos engadidos ou colaterais.
- i. Optimiza-los procesos de actuación na área de traballo.
- j. Identifica-los afectados.
- k. Control dos afectados, estado no que se encontran e lugar ónde foron evacuados.
- l. Control e resolución do suceso.

5.8.3.2.ESTABLECEMENTO DA ÁREA DE AUXILIO

No caso en que o número de afectados feridos sexa elevado o Grupo Sanitario montará un dispositivo de triaxe e evacuación axeitada para o traslado de afectados ós Centros Asistenciais.

Este dispositivo incluirá:

a.Establecemento do área de triaxe e de estabilización das vítimas:

- Espacio físico seguro e próximo o lugar do sinistro.
 - Fácil acceso con ambulancias.
- b. Establecemento do Área de carga
 - c. Determinación operativa para as evacuacións.
 - Control do transporte sanitario
 - Uso das etiquetas normalizadas.
 - d. Establecemento dos sistemas de comunicacións interna do Grupo.
 - e. Auxilio e traslado de vítimas.

5.8.3.3.RESCATE

O rescate é fundamental que sexa efectuado por persoal formado nestas técnicas para non agravar as súas lesións.

A primeira asistencia e estabilización do lesionado farase na área de socorro hasta a chegada de equipos especializados de evacuación.

5.8.3.4. NORMAS RELATIVAS ÓS FALECIDOS.

No caso en que algunha das emerxencias recollidas neste PEMU produciran vítimas mortais, os Grupos Operativos deste Plan actuaran da seguinte forma, para facilitar a labor policial:

O Grupo de Seguridade protexerá e balizará as áreas onde se atopen mortos ata a chegada da Autoridade Xudicial, non permitindo o paso a mais persoal que o estrictamente necesario.

Se as operacións obrigaran a retirar ou desprazar algúns dos restos, a posición dos mesmos deberá fotografarse dende catro ángulos diferentes, marcando o lugar exacto e dispoñendo sobre os restos unha etiqueta de identificación que faga referencia o punto onde se atoparon e de onde se fixeron ás fotografías.

Outro tanto debe facerse cos efectos persoais que se atopen nas proximidades.

O control destas operacións correrá a cargo da persoa con mais alta graduación dos Corpos de Seguridade presentes no sinistro.

Unha vez presentada a autoridade Xudicial farase entrega de tódolos datos, fotografías e pertenzas custodiadas no lugar do suceso.

Cando o determine a Autoridade Xudicial e unha vez etiquetados e rexistrados os restos dos falecidos, procederase á retirada e traslado ó Instituto Anatómico Forense que se indique.

Na recollida utilizaranse guantes desbotables e outros elementos de protección persoal que impidan a contaminación propia e a dos restos.

5.8.4 LUGARES DE REFUXIO OU ILLAMENTO

Ante os riscos de inundacións, incendios, ou situacións perigosas para a poboación, que ameacen a súa integridade física ou saúde, poderá dispoñerse o seu traslado a lugares de seguridade; Polideportivos, Colexios, Campos de fútbol nos que permanecerán ata que se restituían as condicións normais. Estes lugares disporán con mínimo de camas, duchas, cociña, etc.

Preferentemente os afectados manteranse nas súas casas, se se consideran seguras cumprindo normas apropiadas ou adoptando medidas específicas que se transmitiran no momento oportuno.

En calquera caso, manteríase un sistema de vixilancia que permitise o seguimento da evolución da súa situación e a prestación dos apoios que se necesiten.

Ver Anexo de Lugares de Refuxio

5.8.5. EVACUACIÓN

A evacuación é a acción fundamental, como medida de protección eficaz antes de que se manifeste un risco potencial, ou ben para minora-las consecuencias a persoas despois de producirse unha catástrofe que lles afecte, en determinados casos.

A evacuación considerase como o traslado, logo de desaloxo, dun grupo de persoas a lugares considerados seguros, realizado dun xeito ordenado e controlado.

É imposible prever tódalas variantes que se poden producir e, en consecuencia facer unha previsión detallada das circunstancias que se poden presentar, para ter solucións previamente dispostas.

Pero previamente o desenvolvemento desta acción, é necesario facer unha valoración baseada no coñecemento dos feitos que poidan desencadearse ou que xa se produciron e proceder despois a activación dos medios e recursos dispoñibles, na proporción que se coide adecuada.

Para o desenvolvemento da acción, se fose necesaria, habilitaranse unha ou máis vías para uso exclusivo dos medios que intervén na evacuación; disporanse os medios de transporte axeitados para persoas e en xeral de primeira necesidade, feridos, inválidos, etc., e designarase ó persoal encargado do movemento das persoas (Agrupacións de Voluntarios de Protección Civil, Persoal Sanitario, Forzas de Seguridade do Estado, entre outros.)

Tamén poderá ser necesario dispoñer ou habilitar dependencias médicas e administrativas para o control das persoas que son desprazadas a outros lugares.

NORMAS RELATIVAS A EVACUACIÓN.

No Concello de Avión nunca foi necesario facer evacuacións. Aínda así non é desbotable que por causa dun accidente con mercadorías perigosas ou outra causa fixera falta facela.

No caso dunha emerxencia se o confinamento non é a alternativa máis segura, procederase a evacuar ás persoas afectadas.

A persoa encargada de coordinar a evacuación, parcial ou total, será o xefe do Grupo Loxístico e que contará co apoio dos Grupos de Seguridade e o apoio ó persoal das Agrupacións de Voluntarios que participan no PEMU.

A evacuación farase afastándose do incidente e sempre en contra do vento.

A comunicación será permanente entre os equipos co Xefe do Grupo Loxístico e o CECOPAL que informará das vías a seguir, saídas/entradas alternativas de vehículos asistenciais, medidas a ter en conta, etc.

No Punto de Encontro designado farase un control para verificar a integridade do grupo evacuado e farase un informe final ó CECOPAL e o Grupo de Seguridade que pasará a te-lo control da área evacuada.

5.8.6 PROTECCIÓN DE BENS

De modo simultáneo, se é posible, tomaranse as medidas protectoras de bens que poidan ser afectados pola catástrofe.

Evidentemente a primeira preocupación dirixirase á protección das persoas.

Trátase de rescatar ou salvagarda-los bens de maior valor ou importancia, tanto material como cultural:

- Bibliotecas.
- Arquivos.
- Outros bens de carácter público, histórico.

En todo caso como medida principal recomendase situar os obxectos e legados en lugares altos e protexidos.

Noutros casos, será necesario aplicar medidas protectoras a bens que non teñan un interese especial, pero que se deteriorenen poden ser orixe de novos riscos que contribúan a aumenta-los danos xa producidos.

Para a determinación de medidas reparadoras que sexa necesario aplicar en cada emerxencia, procederase, previamente, á valoración dos danos producidos ata ese momento e a previsión da evolución do suceso.

A valoración destes danos levarase a cabo por parte dos técnicos correspondentes dos distintos grupos operativos ou de acción intervinientes na emerxencia, que emitirán un informe ó director do PEMU, despois de recoñecemento da zona de operacións.

Nos informes reflectiranse os distintos danos producidos ou os que se puideran producir de continua-la emerxencia, especificando dunha banda, os danos humanos, e outra os bens materiais afectados.

A análise dos informes dos grupos de acción permitirá, ademais avalia -los outros riscos asociados. Esta valoración, determinará o nivel de gravidade, e polo tanto, fixará os medios necesarios.

Con esta valoración, tense en conta o principio de proporcionalidade entre a necesidade que se pretende atender e os medios que se consideran axeitados para iso.

5.8.7 DETERMINACIÓN DE MEDIDAS REPARADORAS

Da análise por parte do director do PEMU dos informes técnicos realizados polos distintos grupos de acción, determinaranse as medidas de enxeñería civil necesarias par facer fronte á rehabilitación dos servicios esenciais afectados, tales como: auga, electricidade, teléfonos, transporte, sanidade.

Outorgaráselle prioridade ós recursos de titularidade pública fronte ós de titularidade privada. Tódalas acción que se indican a continuación coordinaranse a través do CECOPAL. Os datos dos subministradores atópanse no Catálogo de Medios e Recursos do PEMU.

Os servicios e subministracións esenciais ou básicos a considerar son:

SUBMINISTRACIONES

- Auga
- Alimentos
- Enerxía
- Electricidade
- Combustible

SERVICIOS

- Salvamento
- Asistencia e albergue
- Sanitarios asistenciais
- Saneamento

INFORMACIÓN

Dada a interrelación existente entre algunha das subministracións e servicios é necesario establecer prioridades. A información a poboación é primordial.

SUBMINISTRACIÓN DE AUGA

As autoridades competentes, tanto municipais como da administración Autonómica, garantirán a subministración e potabilidade da auga para o seu consumo.

En caso necesario e si se ven seriamente danadas as infraestructuras de subministro do Concello, ben sexa por danos nas conduccións o pola contaminación da auga, procederase á subministración de auga potable mediante vehículos cisterna, ou outros diversos medios.

Subministraránselle á poboación por parte das autoridades sanitarias (Grupo Sanitario) aquelas normas de hixiénicas necesarias para evitalas enfermidades.

Se fose necesario pediríase a colaboración do Centro de Emerxencias 112 Galicia.

SUBMINISTRACIÓN DE ALIMENTOS

En situacións de emerxencia de curta duración, a interrupción da subministración de alimentos é difícil que se corte pero si a situación se prolonga pode supoñer un problema, polo que se procederá a avalíala situación, determinando a zona de poboación afectada, tendo en conta o número de persoas, idade, e outros parámetros.

Se fose necesario a AVPC (Agrupación de Voluntarios de Protección Civil) e o Grupo Loxístico sería a encargada de realizar estas tarefas.

SUBMINISTRACIÓN DE ENERXÍA

No caso en que se danen as infraestructuras de subministro e ata que as operacións de reparación no rematen, procederase á utilización de xeradores, grupos electrógenos e calquera outro sistema que permita subministrar enerxía, sobre todo a centros sanitarios, equipos de rescate, albergues, centros operativos, etc.

As empresas subministradoras de fluído eléctrico e combustible e os servicios municipais encargaranse mediante os seus equipos técnicos de restablece-la normalidade.

Estes traballos serán coordinados polo Grupo de Rehabilitación e puntualmente proporcionarían xeradores para os puntos máis urxentes. (Catálogo de Medios e Recursos)

SERVICIOS DE SALVAMENTO

Os equipos de salvamento son os primeiros en aparecer na zona sinistrada xunto cos servicios sanitarios, contribuíndo á rehabilitación doutros servicios públicos esenciais afectados por sinistros.

Xeralmente, os integrantes destes equipos serán os membros das Unidades de Protección Civil, pola súa preparación e medios de que dispoñen.

Tamén se poderá contar con outras Forzas de Seguridade, e grupos especializados de montañismo, espeleosocorro, acuáticos da Garda Civil, ou outros específicos dependendo do ámbito de actuación, ademais dos xa existentes no Concello.

Se fose necesario, este grupos adicionais solicitaranse a través do Centro de Emerxencias 112 Galicia.

Se estes equipos fosen afectados pola catástrofe, tardaran en chegar á zona sinistrada ou fosen insuficientes polo tamaño da demanda, o Grupo de Intervención coordinaría coa Central de Emergencias 112 o percorrido, punto de encontro e demanda de efectivos.

SERVICIO DE SANIDADE

Encargaranse os servicios sanitarios de asegurar, no dispoñible, a boa condición sanitaria das persoas, garantindo o abastecemento de medicinas, servicios mínimos e hixiene, e selección de afectados pola súa gravidade.

Este servicio encargarse de informar á dirección do plan sobre o uso da auga e medidas a tomar no caso de que estea contaminada, e outros alimentos de primeira necesidade.

SERVICIO DE ASISTENCIA E ALBERGUE

Nas emerxencias que poden supor a evacuación da poboación dos seus lugares de residencia, os servicios de asistencia do Concello, integradas no Grupo Loxístico, encargaranse de proporciona-los aloxamentos alternativos necesarios en hoteis, residencias, albergues, escolas, recintos deportivos, igrexas e naves industriais entre outros.

Esta situación de provisionalidade en lugares de emerxencia prolongarase o menos posible, e unha vez restablecida a normalidade pasarán ós seus domicilios.

A principal consigna é a de mante-los grupos familiares unidos.

SERVICIOS DE TRANSPORTE

Os servicios de transporte encargaranse de proporciona-los sistemas necesarios de locomoción e transporte, tanto para os afectados, utilizando vehículos de emerxencia, como para o transporte de materiais de socorro e abastecementos á poboación.

Terase presente:

- Mobilizar só os vehículos necesarios
- Elixir unha vía de entrada e outra de saída á zona de emerxencia
- Establecer unha vía de comunicación entre vehículos de transporte de feridos e centros de recepción.

En caso de graves dificultades de circulación determinaranse zonas de aterraxe de helicópteros. Como medios alternativos de transporte e tamén se contarán cos medios das empresas privadas de transporte por estrada que operan no Concello.

SERVICIOS DE COMUNICACIÓN E INFORMACIÓN

Estes servicios danados restableceranse coa maior brevidade posible polos servicios de avarías das respectivas empresas públicas e privadas ós que se lles prestará o máximo apoio desde a dirección do PEMU para cumpri-lo cometido o antes posible.

Na medida en que as circunstancias o permitan estableceranse sistemas de comunicación alternativos para a poboación a través da Rede Trunking da Xunta de Galicia ou das Redes de Comunicación de Radioaficionados, nun primeiro momento.

6. IMPLANTACIÓN E MANTEMENTO MANTEMENTO DA OPERATIVIDADE

Por mantemento da operatividade enténdese un conxunto de accións encamiñadas a garantir tanto que os procedementos de actuación previstos no PEMU-Avión sexan plenamente operativos, como a súa actualización e adecuación a modificacións futuras.

Para que este Plan sexa operativo considérase necesario que tanto o persoal que está involucrado nel como a poboación en xeral, exerciten unha serie de actitudes encamiñadas a minimiza-los riscos deste Concello.

Para conseguir isto planifícase e execútase de forma periódica, unha serie de exercicios e simulacros nos que se intentará que participen o maior número posible de persoas.

O simulacro consiste nunha activación simulada do PEMU, mentres que un exercicio consiste no aviso ou activación unicamente dunha parte do persoal e medios adscritos ao PEMU.

6.1. PROGRAMA DE FORMACIÓN DOS GRUPOS OPERATIVOS

Co obxecto de manter a operatividade do Plan e o adestramento do persoal que intervéñen nel, é necesario facer unha serie de exercicios e simulacros repartidos ao longo do ano.

O exercicio enténdese como unha actividade tendente a familiariza-los diferentes grupos de acción cos equipos específicos que deberían empregar no caso de activación do PEMU e diferénciase do simulacro en que neste trata de comproba-la eficacia do Plan no seu conxunto.

O Director do PEMU e o Comité Asesor, xunto co Director Técnico da emerxencia, aprobarán o Plan de formación e adestramento dos diferentes grupos intervenientes nel.

Como norma xeral todos os grupos deben efectuar un exercicio de forma individual, unha vez ó ano.

6.2.PROGRAMA DE SIMULACROS

Un simulacro consiste na activación simulada do PEMU-Avión na súa totalidade, con obxecto de comprobar e avaliar o funcionamento do Plan, e ademais:

- O funcionamento e efectividade dos sistemas de avisos á poboación e transmisións.
- A rapidez de resposta dos grupos de acción e a aplicación das medidas de protección.
- O funcionamento (en condicións ficticias) dos grupos de acción e unha primeira avaliación da súa eficacia.

A preparación e desenvolvemento do simulacro constará dunha proposta detallada da situación de emerxencia e a realización dunha lista de comprobación co obxectivo da posterior avaliación dos resultados.

Nos simulacros que se realicen deberán participar tódolos grupos de acción e como norma xeral realizarase un ó ano, no que se procurará que participe a maior cantidade posible de persoas estean ou non relacionadas co PEMU

Unha vez realizados os simulacros, de ser preciso, tomaranse as medidas correctoras pertinentes, ou revisarase a operatividade do PEMU.

Deberá indicarse como mínimo cáles son os exercicios e simulacros que vai realizar cada un dos Grupos Operativos e as súas características.

6.3.PROGRAMA DE INFORMACIÓN Á POBOACIÓN

As medidas de protección persoal (autoprotección) da poboación constitúen un complemento indispensable das medidas adoptadas por calquera plan.

Por esta razón, e co fin de familiarizarse con elas e facilita-la aplicación doutras medidas de protección máis amplas, é fundamental que a poboación afectada por riscos específicos teña un coñecemento suficiente do contido do PEMU-Avión e das actitudes que deben adoptar ante os avisos de emerxencia.

Con este fin o Director do PEMU, xunto coa Xunta Local de Protección Civil, levará a cabo, entre outras, as seguintes accións:

- Campañas de sensibilización entre a poboación en xeral e actitudes que deben adoptar no caso de aviso dunha emerxencia
- Folletos descritivos das medidas de autoprotección.
- Charlas e conferencias sobre os obxectivos e medios do PEMU –Avión , con especial atención no relativo a poboación
- Demostracións de accións de protección persoal.
- Participación en exercicios e simulacros
- Información cada vez que se produza unha activación do PEMU-Avión, sexa real ou simulada.

De acordo coa lexislación vixente o PEMU Avión será público e poderá ser consultado por calquera persoa física ou xurídica que o solicite, podéndose incluír dentro das campañas de divulgación e sensibilización a distribución resumida do contido do Plan.

O PEMU do Concello de Avión estará dispoñible para a súa consulta, como mínimo, nos seguintes lugares:

- Concello de Avión
- Páxina web do Concello (versión reducida)
- Páxina web da Central de Emerxencias 112 Galicia (versión reducida)
- Páxina web da Dirección Xeral de Protección Civil, da Xunta de Galicia

6.4.PROGRAMA DE REVISIÓN E ACTUALIZACIÓN DO PLAN

A revisión consiste no repaso ós riscos do Concello e das medidas para contrarresta-los efectos destes. Con periodicidade anual os medios propios do Nivel 0 serán actualizados polas autoridades municipais co fin de mante-la operatividade dos mesmos, actualizando o Catálogo de Medios e Recursos.

O persoal usuario destes medios será o responsable de realiza-la verificación operativa dos mesmos, facendo constar no rexistro de mantemento as comprobacións efectuadas e as incidencias que se presenten.

A Xunta Local de Protección Civil comunicaralle ó Director do PEMU Avión os cambios que se produzan e que teñan influencia sobre o Catálogo de Medios e Recursos de protección civil recollidos neste Plan e, ata ese momento, serán os propios Servizos Municipais os que fagan estas comprobacións.

Por outra banda acordarán as medidas necesarias para adecuar os medios e recursos dispoñibles as necesidades do Plan.

O rexistro, antes mencionado, figura no Anexo A.11 deste documento e cumprimentarase coa periodicidade coa que se faga a revisión. Será a Xunta Local de Protección Civil ou persoa que se designe, quen actualizará o documento PEMU con tódalas modificacións que se produzan e entregará copia actualizada do Documento a:

- Director do PEMU
- Director Técnico da Emerxencia
- Compoñentes do Comité Asesor
- Xefes dos grupos operativos
- Centro de Emerxencias (112 Galicia)
- Dirección Xeral da Xunta de Galicia con competencias en materia de Protección Civil.
- Compoñentes do CECOPAL
- Empresas de maior importancia no concello
- Calquera outra persoa implicada directa ou indirectamente no Plan

7. CATÁLOGO DE MEDIOS E RECURSOS

A magnitude e transcendencia dos valores que están en xogo en situacións de emerxencia esixe pór a disposición dos Servicios de Protección Civil os recursos humanos e materiais pertencentes a calquera das Administracións Públicas, organizacións, empresas, e mesmo de particulares, de acordo con artigo 30.4 da Constitución.

A relación e características destes elementos que poden facer falla para atender unha emerxencia determinada, recóllese no Catálogo de Medios e Recursos de Protección Civil do PEMU de Avión que a súa vez esta integrado no Catálogo Autonómico e este a súa vez, no Catálogo Nacional.

A obrigatoriedade, modo de catalogación e contido do mesmo está regulado no Plan Territorial de Protección Civil de Galicia (PLATERGA), Capítulo IV, e refundido con outras disposicións no Decreto 56/2000, dó 3 de marzo.

Con carácter xeral, para a utilización de medios ou recursos alleos ós do Concello seguiranse as seguinte pautas:

- a) Para a prevención e o control das situacións de emerxencia que se produzan no Concello de Avión, utilizaranse os medios públicos e, no seu caso, privados, que as circunstancias requiran en cada caso, segundo as previsións establecidas neste PEMU, que sexan de aplicación e, no seu defecto, os que se determinen polo órgano ou a autoridade competente en cada momento.
- b) Estableceranse convenios e acordos de utilización dos medios e recursos necesarios para as emerxencias en concreto cos titulares da propiedade onde se reflectirán os procedementos de mobilización e indemnizacións ou contraprestacións, se é o caso.
- c) O uso temporal de todo tipo de bens, así como a intervención e ocupación transitoria dos que sexan necesarios para actuar na emerxencia, levarase a cabo de conformidade co disposto na lexislación vixente na materia.

- d) A utilización dos recursos mobilizábeis en emerxencias comprende dende a prestación persoal á prestación dos medios materiais que se precisen.
- e) Para o emprego de bens privados terase en conta, en todo caso, o principio de proporcionalidade entre a necesidade que se pretende atender e o medio que se considere adecuado para iso.
- f) O emprego dos recursos aludidos farase, outorgando prioridade sempre ós dispoñíbeis no ámbito territorial afectado e así mesmo outorgarase prioridade ós recursos públicos respecto dos privados.
- g) No caso de non ter establecido convenio de colaboración co titular do recurso e que como consecuencia destas actuacións, estes sufran perxurios nos seus bens terán dereito a ser indemnizados de acordo co disposto nas leis.

7.1.DEFINICIÓN

Os Catálogos de Medios e Recursos de Protección Civil están formados por uns arquivos de datos descritivos, numéricos e gráficos onde se recolle toda a información relativa aos medios e recursos pertencentes ás distintas Administracións Públicas (autonómica, local, provincial, e xeral do Estado), organizacións, entidades, agrupacións, asociacións, empresas e cidadáns, mobilizables fronte ás emerxencias municipais recollidas neste PEMU.

Son MEDIOS, tódos os elementos humanos e materiais, de carácter esencialmente móbil, que se incorporan aos Grupos Operativos fronte a unha emerxencia, que permiten afrontar as tarefas consideradas no PEMU.

Son RECURSOS, tódolos elementos naturais ou materiais, de carácter esencialmente estático, cuxa dispoñibilidade fai posible ou mellora as labores desenvoltas polos servizos de Protección Civil fronte as emerxencias.

O Catálogo de Medios e Recursos mobilizables fronte a emerxencias é un instrumento informativo ao servizo de Protección Civil nos seus distintos niveis de intervención, polo tanto a súa estrutura e o seu contido deberá ser integrable en calquera Plan de ámbito superior.

O catálogo de medios e recursos deste Plan recóllese nun Anexo do PEMU

A actualización deste catálogo será a mesma que a do PEMU.

7.2.PROCEDEMENTO DE ACTUACIÓN PARA A CATALOGACIÓN

O procedemento que se describe a continuación foi utilizado para a realización do proceso de inventario e catalogación de medios e recursos deste Concello.

Este proceso, xunto co de actualización, permite que se vaian introducindo ó longo do tempo as modificacións que suxiran as Administracións Públicas interesadas para, a mellora do procedemento.

As tarefas desenvolvidas a nivel municipal foron:

- a) A de CATALOGAR, que consiste en inventariar tódolos medios e recursos de propiedade ou titularidade do Concello de Avión e que podan ser utilizados no caso dunha emerxencia recollida neste Plan.
- b) A de IDENTIFICAR, que consiste en identifica-los medios e recursos que pertencendo ou estando baixo a responsabilidade doutro organismo, están situados fisicamente na demarcación territorial do Concello de Avión. Recolle, en todo caso, o procedemento de activación no caso en que fose necesario.
- c) A de INTEGRAR, que consiste en empregar terminoloxía idéntica para cada un dos elementos catalogados co fin de que podan ser mobilizados por calquera nivel de Protección Civil cando as condicións da emerxencia o requiran

A) Tarefa de Catalogación.

No presente Plan inclúense medios e recursos pertencentes a:

- Do Concello de Avión.
- De empresas municipalizadas.
- De empresas públicas e privadas asentadas neste Concello.
- De cidadáns privados residentes no Concello que, polas súas especiais características técnicas, podan colaborar en emerxencias.
- Doutras Administracións Públicas que se atopan no ámbito territorial do Concello de Avión.

B) Tarefa de Identificación.

A tarefa de identificación farase solicitando dos niveis superiores a información sobre medios e recursos identificados na súa demarcación territorial e incorporándoa ao catálogo, ó cal se lle engade información adicional cotexada e revisada.

Tamén se incorporará nova información de diferentes fontes recollida polo persoal deste Concello

C) Tarefa de Integración.

Coa finalidade que o Catálogo deste Plan este perfectamente integrado noutros de nivel superior, seguiranse as indicacións e procedementos de catalogación dictadas pola Dirección Xeral da xunta de Galicia con competencias en materia de Protección Civil.

7.3.SISTEMA DE CODIFICACIÓN

Dada a heteroxeneidade dos Medios e Recursos de que se precisa dispoñer en situacións de emerxencia faise necesario establecer entre eles unha codificación que permita a súa rápida identificación.

Determinouse pola Comisión Nacional de Protección Civil como máis idónea unha codificación orgánica, asinando a cada Medio ou Recurso, un código numérico e agrupándoos en función do tipo de recurso e medio, a súa finalidade, os seus caracteres, etc.

O código utilizado consta de sete cifras e unha letra co seguinte significado:

- a) A primeira cifra indica o tipo de medio ou recurso.
- b) A segunda e terceira cifra sinalan a familia do medio ou recurso en base a súa finalidade.
- c) A cuarta, quinta e sexta cifra, identifican os medios e recursos de características semellantes.
- d) A última cifra, identifica o medio ou recurso dentro do grupo.

CATALOGACIÓN DE MEDIOS E RECURSOS

DESCRIPCIÓN DO CÓDIGO			
X	XX	XXX	X
<u>TIPO DE RECURSOS</u> 1.- Medios humanos 2.- Medios materiais 3.- Recursos de infraestrutura	<u>FAMILIA DO RECURSO</u> Identifica o recurso pola súa finalidade	<u>GRUPO</u> Corresponde ós elementos de semellantes características	<u>SUBGRUPO</u> Identifica o elemento dentro de grupo

Os datos recollidos no Anexo A.5 (Catálogo de Medios e Recursos) seguiron este procedemento co obxecto de incluílos no catálogo de Plans superiores.

7.4.DICCIONARIO DE TERMOS

Pode darse a posibilidade dunha incorrecta codificación polo feito de que medios ou recursos chámense de distinta forma polos diferentes responsables de catalogación ou que nunha mesma denominación desígnense diferentes cousas.

Por elo considerouse necesario complementa -lo listado de códigos cun diccionario dos termos utilizados na codificación, definindo estes dunha forma clara e concisa de forma que este quede inequívocamente determinado.

Este diccionario é o aprobado pola Comisión Nacional de Protección Civil e adoptado pola Comisión Galega de Protección Civil par tódolos Plans.

Dito diccionario de termos, normas específicas de catalogación e outras informacións relativas a este traballo están recollidas nun Anexo do PEMU. Procedemento de Catalogación empregados.

7.5.CATALOGACIÓN E ACTUALIZACIÓN

A Xunta Local de Protección Civil será a que leve a cabo a catalogación e actualización dos medios e recursos do Concello de Avión ademais dos que se contemplan no presente PEMU-Aviión.

A Xunta Local de Protección Civil designará un Comité de Catalogación para a execución material e o seguimento puntual do Catálogo.

8.NOTIFICACIÓNS

Para acadar a adecuada operatividade en situacións de emerxencia no Concello de Avión, faise necesario que tódalas persoas relacionadas con este Plan, de forma directa ou indirecta, coñezan os termos, contidos e regulamentacións polas que se rexe este Plan.

Para conseguir isto, unha vez homologado pola Comisión Galega de Protección Civil, e seguindo as oportunas indicacións do Director do PEMU deste Concello, notificáraselle por escrito a tódalas persoas físicas ou xurídicas relacionadas, a súa inclusión no devandito Plan.

Así mesmo entregaráselle unha copia completa, e tódalas informacións que se consideren pertinentes ós integrantes principais deste Plan.

Por outra banda, e de forma paralela, convocarase unha reunión informativa na que o Director do PEMU aclarará as dúbidas que puideran xurdir na aplicación do Plan.

As modificacións, cambios de persoas designadas, cambio de datos e aquelas outras que se considere oportuno facer, inclúese nun anexo do PEMU. deste documento e constituirán a primeira modificación do PEMU-Avión coa que se inicia o rexistro de actualizacións do Plan.

9. INTEGRACIÓN NO PLATERGA

Unha vez se declare o Nivel 0 ou o Nivel 0E de Emerxencia, o Nivel 1 do PLATERGA, e no seu caso ó representante da Comunidade Autónoma no Comité de Dirección do PEMU ou no Comité Asesor do PEMU, realizará funcións de seguimento e avaliación, garantindo, a prestación do apoio correspondente.

A integración do PEMU-Avión no PLATERGA, realizarase de acordo co previsto no apartado k) do punto 4 (Directrices para a súa elaboración) da NORMA BÁSICA DE

PROTECCIÓN CIVIL, onde se establece a "Articulación dos plans dos distintos niveis territoriais con homoxeneidade de deseños, terminoloxía e contidos".

Cando se trate dunha emerxencia prevista no PEMU-Avión e poida ser controlada cos medios do Concello de Avión, seguirase o procedemento indicado neste Plan.

Cando a natureza, a extensión da emerxencia ou os recursos a mobilizar son tales que desbordan a capacidade de resposta do Concello, procédese a integración do PEMU-Avión no PLATERGA.

9.1. INTERFASE COS NIVEIS SUPERIORES

A interfase entre o PEMU-Avión e os niveis superiores do PLATERGA (Nivel 1 e Nivel 0E), producírase cando se dea algunha das seguintes situacións:

- Ampliación do ámbito territorial da emerxencia.
- Aumento da gravidade da situación.
- Por solicitude do Director do PEMU e/ou a iniciativa da Dirección do Nivel 1, en base á información e análise da AXEGA.

A devandita interfase garántese polo procedemento seguinte que é a interfase común entre ámbolos dous Plans.

Nestes casos, procédese á integración deste Plan Municipal no PLATERGA.

En calquera caso o Director do PEMU deberá comunicar a través do CAE 112, á AXEGA e ao Director Xeral da Concellería con competencias en materia de Protección Civil, calquera activación do PEMU-Avión

9.1.1. NIVEL DE ACTIVACIÓN ESPECIAL (NIVEL 0E)

Pasarase ao Nivel 0E cando se produza unha emerxencia local e a capacidade de resposta por parte do concello non estea planificada, ou naqueles casos nos que pola complexidade técnica se requira alertar algún grupo operativo especializado alieo ao PEMU-Avión ou á competencia da autoridade local.

Unha vez declarado o nivel 0E, as actuacións a seguir son as seguintes:

- A dirección do Plan efectuarase por un comité de dirección do que formará parte o Alcalde do concello e un representante da dirección xeral con competencias en materia de protección civil, no que recaerá a dirección técnica da emerxencia, sendo o Alcalde o Director do Plan.
- Non é necesaria a constitución dun CECOP específico para este nivel, se ben pode asumir as funcións o CAE 112 mediante o emprego de ferramentas telemáticas.
- O Director do PMA pasa a ser o Técnico de Garda do sistema integrado de Protección Civil e Emerxencias de Galicia ou aquel que designe o comité de dirección en función da gravidade da emerxencia.
- O Comité asesor será nomeado pola dirección do Plan, en todo caso integranse no mesmo os técnicos da dirección xeral con competencias en protección civil, da AXEGA, da Xunta de Galicia e do concello afectado en función da natureza e gravidade da emerxencia.

9.1.2. NIVEL 1

As condicións necesarias para o paso ao Nivel 1 son as seguintes:

- Emerxencia cuxo ámbito de actuación sexa supralocal ou sendo local cando os medios locais sexan claramente insuficientes para contela.
- Emerxencia incluída dentro dun sistema de planificación especial.
- Activación ante unha mesma emerxencia de diversos PEMU na mesma provincia.
- Necesidade de activar elementos alleos ao PEMU.

Unha vez declarado o Nivel 1 de emerxencia, as actuacións son as seguintes:

- O Director do Plan pasa a ser o titular a nivel provincial da consellería da Xunta de Galicia con competencias en materia de Protección Civil.
- O CECOP constituirase na sede da delegación da consellería con competencias en materia de protección civil co apoio do CAE 112.

- O Director do PMA pasa a ser o técnico de garda do sistema integrado de protección civil e emerxencias de Galicia. No caso de existir varios PMA, existirá a figura do director de operacións, asumida polo titular da unidade de coordinación operativa da AXEGA.
- Director do PEMU-«Nombre_Concello» pasa a formar parte do Comité Asesor do Director do PLATERGA.
- Os distintos grupos operativos a Nivel municipal pasan a formar parte dos correspondentes grupos operativos do PLATERGA .
- O CECOPAL pasa a integrarse no PLATERGA coma PMA.

9. ANEXOS

A.I.DIRECTORIO TELEFÓNICO

A.II.PLAN DE TRANSMISIONS

A.III.CARTOGRAFÍA

A.IV.MANUAIS OPERATIVOS DOS GRUPOS DE ACCIÓN

A.V.CATÁLOGO DE MEDIOS E RECURSOS

A.VI.DETERMINACIÓN DE RISCOS

A.VII.RISCOS IDENTIFICADOS NO CONCELLO

A.VIII.PROGRAMA DE EJERCICIOS E SIMULACROS

A.IX.MANUAIS ESPECÍFICOS DE USO PARA CADA UN DOS RISCOS

RECOLLIDOS NESTE PEMU E PLANS DE ACTUACIÓN MUNICIPAL

A.X.PROCEDEMENTOS DE CATALOGACIÓN EMPREGADOS

A. XI.NOTIFICACIÓN, MODIFICACIÓN E ACTUALIZACIÓN DO PLAN

A.XII. PLANS DE ACTUACIÓN MUNICIPAL

A. XIII.LUGARES DE REFUGIO NO CONCELLO

A.XIV.RELACIÓN DAS ENTIDADES DE POBOACIÓN

A.XV. PLAN DE ACTUACIÓN POR INCENDIOS FORESTAIS

A.XVI.PLAN DE ACTUACIÓN POLO RISCO SÍSMICO

